

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

“Πρόγραμμα Καλλικράτης: Έρευνα στους αιρετούς των Δήμων Πάτμου και Λειψών.”

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΓΑΜΠΙΕΡΑΚΗ ΕΥΔΟΚΙΑ
A.M. 2003049

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2011

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Χρήσιμο Σταύρο για την καθοδήγηση του καθώς ήταν πολύτιμη για εμένα ώστε να καταφέρω να ολοκληρώσω την πτυχιακή μου. Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους υπαλλήλους των Δήμων Πάπιου και Λειψών για τη συνεργασία τους καθώς και όλους τους αιρετούς των Δήμων για την προθυμία τους να συμμετάσχουν στην έρευνα που πραγματοποίησα. Επιπρόσθετα, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στους γονείς μου που μου συμπαράσταθηκαν όλα τα χρόνια της φοίτησης μου στο Α.Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, στον άντρα μου, τα παιδιά μου και ακόμα περισσότερο στον αδερφό μου ο οποίος έφυγε πολύ νωρίς από τη ζωή.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ – ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Η πτυχιακή εργασία έχει ως θέμα: «Πρόγραμμα Καλλικράτης: η περίπτωση των δήμων Πάτμου και Λειψών», και θα παρουσιάσει μία έρευνα που πραγματοποιήθηκε τους τρεις τελευταίους μήνες στους δήμους Πάτμου και Λειψών

Σκοπός της έρευνα αυτής είναι να γίνει διερεύνηση στους συγκεκριμένους Δήμους μέσω των αιρετών για το θεσμικό πλαίσιο της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης όπως θεσμοθετήθηκε και τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί καθώς και τα θετικά του σημεία..

Η πτυχιακή χωρίζεται σε τρία μέρη την εισαγωγή όπου εκεί αναφέρονται το αντικείμενο, ο σκοπός και οι περιοχές της έρευνας. Θα γίνει οριοθέτηση του θέματος, η μεθοδολογία της έρευνας καθώς και η διατύπωση των βασικών ερωτημάτων της έρευνας, οι πηγές, τα προβλήματα που αντιμετώπισα τα συμπεράσματα μου, οι προτάσεις μου και η βασική δομή της εργασίας. Το κυρίως μέρος όπου εκεί θα αναφερθούν η φυσιολογία των γεωγραφικών περιοχών που ερευνώνται επεξεργασία των αποτελεσμάτων και ανάλυση των δεδομένων. Τέλος στο τρίτο μέρος θα γίνει αναφορά στα συμπεράσματα των αποτελεσμάτων καθώς και οι προτάσεις που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής περιλαμβάνονται για το δήμο Πάτμου το 100% των αιρετών και για το δήμο Λειψών το 85% των αιρετών.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
----------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου Πάτμου.....	15
1.1 Γεωφυσικά δεδομένα.....	15
1.2 Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα.....	15
1.3 Απασχόληση – Ανεργία.....	16
1.4 Εξελίξεις ανά τομέα παραγωγής.....	18
1.5 Υποδομές ποιότητας ζωής.....	18
1.6 Υφιστάμενες δομές δημόσιων υπηρεσιών και δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης του δήμου Πάτμου.....	19
1.7. Αξιολόγηση του δήμου Πάτμου.....	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2. Επεξεργασία – ανάλυση δεδομένων δήμου Πάτμου.....	21
2.1 Ταυτότητα αιρετών.....	21
2.1.1 Στοιχεία εκλογής.....	21
2.1.2 Φύλο αιρετών.....	22
2.1.3 Ηλικιακή ομάδα.....	23
2.1.4 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	23
2.1.5 Απασχόληση.....	24
2.1.6 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.....	24
2.1.7 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.....	26
2.1.8 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	26
2.1.9 Κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές.....	27
2.2 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους.....	28
2.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη.....	28
2.2.2 Σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου.....	29
2.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου.....	29
2.2.4 Αντιμισθία αιρετών.....	30
2.2.5 Ασυμβίβαστο δημάρχου.....	31
2.2.6 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη.....	31
2.2.7 Περιορισμένος αριθμός νομικών προσώπων.....	31
2.2.8 Μορφές επιχειρήσεων.....	32
2.2.9 Συμπαραστάτης του δημότη & της επιχείρησης.....	32
2.2.10 Αποφασιστικές Αρμοδιότητες.....	33
2.2.11 Σύστημα εποπτείας των αποφάσεων.....	33
2.3 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη για το δήμο Πάτμου.....	33
2.4 Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.....	34
2.5 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α΄βάθμια Αυτοδιοίκηση.....	34
2.5.1 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.....	34
2.6 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο Πάτμου.....	35

2.6.1 Είναι έτοιμο το δημοτικό συμβούλιο ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής.....	35
2.6.2 Ικανότητες & πολιτική βούληση του δημοτικού συμβουλίου.....	36
2.6.3 Επάρκεια ή και καταλληλότητα στους πόρους.....	36
2.6.4 Εκπαίδευση στελεχών του δήμου.....	37
2.6.5 Κρίσιμα ζητήματα του δήμου.....	37
2.6.6 Διαχείριση απορριμμάτων.....	38
2.6.7 Διαχείριση των υδάτινων πόρων.....	40
2.6.8 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.....	41
2.6.9 Βελτίωση επισκεψιμότητας.....	42
2.6.10 Συνεργασία δήμου με περιφέρεια.....	42
2.7 Κοινωνική οικονομία & εθελοντισμός, νέοι τομείς προς αξιοποίηση.....	43
2.7.1 Εταίρος ο δήμος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας.....	43
2.7.2 Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.....	43
2.7.3 Αξιοποίηση εθελοντικών Υπηρεσιών.....	44
2.8 Οικονομική πολιτική – προγραμματισμός – πόροι.....	45
2.8.1 Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων.....	45
2.8.2 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων.....	45
2.8.3 Συνεργασία με ιδιωτικό τομέα.....	47
2.9 Ποιο είναι το όραμα των αιρετών για το δήμο Πάτμου.....	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. Η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου Λειψών.....	49
3.1 Γεωφυσικά δεδομένα.....	49
3.2 Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα.....	49
3.3 Απασχόληση – Ανεργία.....	49
3.4 Εξελίξεις ανά τομέα παραγωγής.....	51
3.5 Υποδομές ποιότητας ζωής.....	52
3.6 Υφιστάμενες δομές δημόσιων υπηρεσιών και δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης του δήμου Λειψών.....	53
3.7 Αξιολόγηση του δήμου Πάτμου.....	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4. Επεξεργασία – ανάλυση δεδομένων δήμου Λειψών.....	54
4.1 Ταυτότητα αιρετών.....	54
4.1.1 Στοιχεία εκλογής.....	54
4.1.2 Φύλο αιρετών.....	55
4.1.3 Ηλικιακή ομάδα.....	55
4.1.4 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	56
4.1.5 Απασχόληση.....	56
4.1.6 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.....	56
4.1.7 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.....	58
4.1.8 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	58
4.1.9 Κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές.....	59
4.2 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους.....	60
4.2.1 Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη.....	60
4.2.2 Σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου.....	60
4.2.3 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου.....	60

4.2.4 Αντιμισθία αιρετών.....	61
4.2.5 Ασυμβίβαστο δημάρχου.....	62
4.2.6 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη.....	62
4.2.7 Περιορισμένος αριθμός νομικών προσώπων.....	63
4.2.8 Μορφές επιχειρήσεων.....	63
4.2.9 Συμπαραστάτης του δημότη & της επιχείρησης.....	63
4.2.10 Σύστημα εποπτείας των αποφάσεων.....	64
4.2.11 Αποφασιστικές Αρμοδιότητες.....	64
4.3 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη για το δήμο Λειψών.....	65
4.4 Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.....	65
4.5 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτη στην Α΄βάθμια Αυτοδιοίκηση.....	66
4.5.1 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού.....	66
4.6 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτη στο δήμο Λειψών.....	66
4.6.1 Είναι έτοιμο το δημοτικό συμβούλιο ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής.....	66
4.6.2 Ικανότητες & πολιτική βούληση του δημοτικού συμβουλίου.....	67
4.6.3 Επάρκεια ή και καταλληλότητα στους πόρους.....	67
4.6.4 Εκπαίδευση στελεχών του δήμου.....	68
4.6.5 Κρίσιμα ζητήματα του δήμου.....	68
4.6.6 Διαχείριση απορριμμάτων.....	69
4.6.7 Διαχείριση των υδάτινων πόρων.....	71
4.6.8 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.....	72
4.6.9 Βελτίωση επισκεψιμότητας.....	73
4.6.10 Συνεργασία δήμου με περιφέρεια.....	73
4.7 Κοινωνική οικονομία & εθελοντισμός, νέοι τομείς προς αξιοποίηση.....	73
4.7.1 Εταίρος ο δήμος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας.....	73
4.7.2 Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.....	74
4.7.3 Αξιοποίηση εθελοντικών Υπηρεσιών.....	75
4.8 Οικονομική πολιτική – προγραμματισμός – πόροι.....	75
4.8.1 Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων.....	75
4.8.2 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων.....	76
4.8.3 Συνεργασία με ιδιωτικό τομέα.....	78
4.9 Ποιο είναι το όραμα των αιρετών για το δήμο Λειψών.....	79
ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	80
Συμπεράσματα δήμου Πάτμου.....	80
Συμπεράσματα δήμου Λειψών.....	85
Σύγκριση δήμου Πάτμου με δήμο Λειψών.....	89
Προτάσεις – Διαπιστώσεις.....	90
ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	94

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το γενικό αντικείμενο έρευνας στην εργασία μου είναι το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων στον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, σκοπός της εργασίας μου είναι η αξιολόγηση της διοικητικής μεταρρύθμισης που έγινε με το πρόγραμμα Καλλικράτης στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και οι δυνατότητα εφαρμογής του σε δύο μικρούς νησιώτικους δήμους. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται μέσα από μία πρωτογενή έρευνα με βάση την οποία διερευνούνται οι απόψεις των αιρετών των δήμων Πάτμου και Λειψών για (α) το νέο σύστημα διοίκησης που εισάγει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση, και (β) τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στους δυο συγκεκριμένους δήμους. Οι δύο δήμοι που ερευνώνται ανήκουν στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Δωδεκανήσου και υπάγονται στη περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Στην εργασία εκτός από την άποψη των αιρετών καταγράφεται και η δική μου άποψη για τη διοικητική μεταρρύθμιση και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής της στους δύο νησιωτικούς δήμους, με βάση και τα δεδομένα για την αναπτυξιακή φυσιογνωμία των δύο δήμων.

Διοικητική μεταρρύθμιση (οριοθέτηση του θέματος και πλαίσιο ανάλυσης).

Η δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα είναι οργανωμένη με βάση το αποκεντρωτικό σύστημα με αυτοδιοίκηση, σύμφωνα με το οποίο το κράτος εκχωρεί σημαντικές αρμοδιότητες σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου με δική τους αυτοτέλεια, τους ΟΤΑ. Οι αρμοδιότητες που εκχωρεί το κράτος στους ΟΤΑ είναι, σύμφωνα με το Σύνταγμα, η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων.¹ Παρόλο που η έννοια των τοπικών υποθέσεων δεν είναι ξεκάθαρη, οι τοπικές υποθέσεις καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αγαθών και υπηρεσιών τοπικής εμβέλειας, δηλαδή δημόσιων υπηρεσιών που έχουν ως χρήστες ή αποδέκτες τους κατοίκους μιας περιοχής. Αυτές οι τοπικές δημόσιες υπηρεσίες, ή τοπικά συλλογικά αγαθά, θα πρέπει να παρέχονται από τους ΟΤΑ.

Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα έχει περάσει από διάφορα στάδια. Το κράτος έχει υπάρξει πολύ συγκεντρωτικό αλλά τις δύο τελευταίες δεκαετίες έχουν γίνει σημαντικά βήματα αποκέντρωσης. Το πρώτο βήμα έγινε το 1994 με τη θεσμοθέτηση της αιρετής νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ως δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης. Η μεγάλη τομή όμως έγινε το 1997 με το πρόγραμμα Καποδίστριας² όπου οι 6.000 περίπου δήμοι και

---

¹ Άρθρο 102 του Συντάγματος

² Νόμος 2539/1997

κοινότητες μειώθηκαν σε 1.033 (900 δήμοι και 133 κοινότητες). Η επόμενη μεγάλη τομή ήταν η πρόσφατη μεταρρύθμιση με το πρόγραμμα Καλλικράτης (Νόμος 3852/2010). Οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ μειώθηκαν σε 325 δήμους ενώ παράλληλα ως δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης στη θέση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων θεσμοθετήθηκαν οι αιρετές περιφέρειες.

Η εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης προβλέπεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης και του κράτους γενικότερα όπως: εξοικονόμηση πόρων από τη μείωση των λειτουργικών δαπανών, σημαντική μείωση των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεων των ΟΤΑ και σωστή λειτουργία για όσα παραμείνουν, οι εκλογές εκτός από τις επόμενες θα γίνονται κάθε 5 έτη, στους δήμους μεταφέρονται οι αρμοδιότητες για τοπικά ζητήματα, δημιουργούνται αυστηρά όρια για το δανεισμό των δήμων, θεσμοθετείται ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων, όλες οι δαπάνες των δήμων ελέγχονται ως προς τη νομιμότητα από το ελεγκτικό συνέδριο, δημιουργούνται τοπικές και δημοτικές κοινότητες και δημιουργείται ο θεσμός του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης. Αυτές είναι οι πιο σημαντικές αλλαγές με το πρόγραμμα Καλλικράτης.³

Έγινε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων που είχαν οι κρατικές περιφέρειες και οι αιρετές νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις στους νέους δήμους και στις αιρετές περιφέρειες. Οι αρμοδιότητες για τους δήμους είναι πολεοδομικές, κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, ποιότητας ζωής και εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων, παιδείας πολιτισμού και αθλητισμού, αγροτικής ανάπτυξης κτηνοτροφίας και αλιείας, αστικής κατάστασης, περιβάλλοντος και εμπορίου. Στις περιφέρειες οι αρμοδιότητες είναι αρκετές από αυτές που είχαν οι κρατικές περιφέρειες αλλά και αρκετές που ήταν στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Με την κατανομή των αρμοδιοτήτων η Κεντρική Διοίκηση δεσμεύτηκε ότι θα παραχωρήσει και τους αντίστοιχους οικονομικούς πόρους για την υλοποίησή τους. Τα νέα συλλογικά όργανα είναι η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης, ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης και το συμβούλιο ένταξης μεταναστών.⁴

Μεθοδολογία της έρευνας

³ <http://www.minfin.gr/content-api/f/binaryChannel/minfin/datastore/75/fc/27/75fc27db26191f3405b4c33ee09e0a71140caa91/application/pdf/simeioma.pdf> (12/5/2011)

⁴ Νόμος (υπ' αριθ. 3852/2010) Καλλικράτη άρθρο 94.

Το είδος της έρευνας είναι ποσοτική και ποιοτική με ερωτηματολόγια κλειστού τύπου και μίας προαιρετικής ανοικτής ερώτησης πληθυσμός της αναφοράς είναι στο σύνολο των αιρετών της περιοχής του δήμου Πάτμου, οι οποίοι στο σύνολο είναι 18 από τους οποίους 12 ανήκουν στον επιτυχόντα συνδυασμό και 6 στον επιλαχόντα συνδυασμό. Για το δήμο Λειψών στο σύνολο τους είναι 14 οι αιρετοί από τους οποίους απάντησαν οι 12. Από τους δώδεκα (12) οι επτά (7) ανήκουν στον επιτυχόντα συνδυασμό και οι πέντε (5) στον επιλαχόντα συνδυασμό. Στην περίπτωση του δήμου Πάτμου έχουμε την απογραφή των αιρετών και στην περίπτωση του δήμου Λειψών έχουμε δείγμα.

Βασικές ενότητες και ερωτήματα του ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο διαιρείται σε 4 τμήματα. Στο **Τμήμα Α** «Ταυτότητα ερωτώμενου» διερευνάται η ταυτότητα των αιρετών με ειδικότερη αναφορά κυρίως στα εξής: συνδυασμοί στους οποίους συμμετέχουν και η συμμετοχή τους ή όχι σε θέσεις ευθύνης στο δημοτικό συμβούλιο, προσωπικά στοιχεία (όπως φύλο, ηλικία, επίπεδο μόρφωσης, προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία και θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, προηγούμενη εμπειρία στην αυτοδιοίκηση ή άλλα συλλογικά σχήματα (επαγγελματικοί, πολιτιστικοί σύλλογοι κ.λπ.) και τέλος τα κίνητρα συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές.

Στο **Τμήμα Β** «Θεσμικό πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης» όπου διερευνάται η «B1 αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη» τα προβλήματα του θεσμικού πλαισίου, τι μπορεί να πετύχει όπως θεσμοθετήθηκε, αν οι αιρετοί συμφωνούν με την αντιμισθία και το ασυμβίβαστο του δημάρχου, τα πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη, τα νέα μέτρα για τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων, τις μορφές επιχειρήσεων, του συμπαραστάτη, της εποπτείας και για τις αποφασιστικές αρμοδιότητες σε δημοτικές και τοπικές κοινότητες. «B2 αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη για το δήμο σας» οι πρόσθετες αρμοδιότητες των νησιωτικών δήμων. «B3 αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης» τι πρέπει να περιλαμβάνει αυτό το σύστημα.

Τμήμα Γ « Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης» όπου διερευνάται η «Γ1. Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτη στην Α΄βάθμια αυτοδιοίκηση» η «Γ2. Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτη στο Δήμο σας» αν χρειάζεται περίοδο προσαρμογής το δημοτικό συμβούλιο και πόση θα είναι η αρχική

περίοδος, αν είναι ικανό για την επίτευξη του νέου θεσμού, επάρκεια και καταλληλότητα των πόρων του δήμου, αν χρειάζονται εκπαίδευση τα στελέχη του δήμου, ποια είναι τα κρίσιμα ζητήματα του δήμου και ποιες οι προτεραιότητες για τα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων και των υδάτινων πόρων, πως θα επιτευχθεί η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, πως θα βελτιωθεί η επισκεψιμότητα στο δήμο, πόσο σημαντικά είναι η συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια. «Γ3. Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση.» αν μπορεί ο δήμος να μετέχει ως εταίρος σε μία επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας και σε ποιους τομείς θα μπορούσε να μετέχει, αν μπορεί να τις προμηθεύεται και ποιες θα προμηθευόταν, αν θεωρούν τις εθελοντικές υπηρεσίες χρήσιμες και σε ποιους τομείς θα τις αξιοποιούσαν.

Τμήμα Δ « Οικονομική Πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι.» πως κρίνουν οι αιρετοί το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων, ποια θεωρούν ως τα πιο σημαντικά τοπικά έσοδα, αν είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, με ποιες μορφές συνεργασίας συμφωνούν και ποιες υπηρεσίες θα παραχωρούσαν σε ιδιώτες.

Τμήμα Ε « Κλείσιμο (Ανοικτή ερώτηση)» το όραμα των αιρετών για την πρώτη αιρετή διακυβέρνηση του προγράμματος Καλλικράτη.

Τα βασικά ερωτήματα της έρευνας είναι τα παρακάτω:

- Η ταυτότητα των αιρετών,
- Η αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη γενικά, τα σημαντικά προβλήματα του νέου θεσμού καθώς και η εξασφάλιση των πόρων για τη διοικητική μεταρρύθμιση,
- Η διασφάλιση της τοπικής δημοκρατίας, της συμμετοχής των πολιτών και της διαφάνειας,
- Πρόσθετες αρμοδιότητες των δήμων, κατά πόσο είναι εφικτές,
- Οι δυνατότητες προώθησης της τοπικής ανάπτυξης,
- Στοιχεία ενός αποκεντρωμένου συστήματος,
- Προϋποθέσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμού,
- Τι απαιτείται για την εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού,
- Κρίσιμα ζητήματα και τρόποι αντιμετώπισης τους στο δήμο Πάτμου και δήμο Λειψών,

- Συνεργασίες με τα διάφορα επίπεδα διοίκησης,
- Ζητήματα που αφορούν τις μορφές συνεργασίας των δύο δήμων με τον κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα,
- Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης και σημαντικά τοπικά έσοδα για τους δήμους.
- Η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των βαθμίδων διοίκησης (κεντρική διοίκηση, περιφέρειες, δήμοι)
- Η κατανομή των πόρων μεταξύ των βαθμίδων
- Ο σχεδιασμός ενός συστήματος επιχορηγήσεων προς τα κατώτερα επίπεδα (περιφέρειες και δήμοι)
- Ικανότητα αιρετών στα ζητήματα που καλούνται να δώσουν λύσεις.

Το είδος των ερωτήσεων είναι (α) μοναδικής απάντησης, (β) σύνθετες μοναδικής απάντησης, (γ) ερωτήσεις με διπλές απαντήσεις, (δ) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (ε) Ερωτήσεις ιεράρχησης και (στ) μία ανοικτή ερώτηση.

Για την εκπόνηση της εργασίας χρησιμοποιήθηκαν κυρίως πρωτογενείς πηγές αλλά και δευτερογενείς. Πρωτογενείς πηγές είναι οι απαντήσεις των αιρετών στα ερωτηματολόγια και σαν δευτερογενείς πηγές χρησιμοποιήθηκαν ο νόμος για το πρόγραμμα «Καλλικράτης», σελίδες του διαδικτύου με ιστορικά, θεσμικά και άλλα στοιχεία για τη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης πριν τον «Καλλικράτη», βιβλιογραφία που αφορά την οργάνωση του κράτους και στοιχεία από τους δήμους της έρευνας.

Προβλήματα / δυσκολίες

Στην Πάτμο δεν συνάντησα ιδιαίτερο πρόβλημα ήταν όλοι αρκετά συνεργάσιμοι και οι συναντήσεις δεν είχαν κάποια δυσκολία απλά η συχνότερη παρατήρηση ήταν ότι το ερωτηματολόγιο στις περιόριζε στις απαντήσεις και κάποιιοι οι οποίοι δεν γνώριζαν αρκετά πράγματα και «φοβόντουσαν» στο να απαντήσουν. Μία δυσκολία ακόμα που υπήρχε με το Δήμο Πάτμου ήταν ότι με τον έναν αιρετό δεν μπορούσα να έχω άμεση συνάντηση λόγο των υποχρεώσεων του στην Αθήνα αλλά η προθυμία του ήταν φανερή στο να απαντήσει και έτσι συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο και μου έστειλε τις απαντήσεις .

Στο Δήμο Πάτμου υπάρχουν δεκαοχτώ (18) αιρετοί και στη συγκεκριμένη έρευνα απάντησαν όλοι σε όλα τα ερωτήματα δηλαδή το 100% των ερωτημάτων, και εννέα από τους δεκαοχτώ έγραψαν την άποψή τους στην τελευταία ανοικτή ερώτηση.

Στις Λειψούς είχα σημαντικό πρόβλημα με τη μετάβαση μου στο νησί λόγω σημαντικών προβλημάτων στην ακτοπλοϊκή σύνδεση που έχει το νησί κατά τους χειμερινούς μήνες και στην εταιρία που έχει αναλάβει την συγκεκριμένη σύνδεση είχε διακόψει τα δρομολόγια που εκτελούσε λόγω επισκευής του συγκεκριμένου πλοίου και λόγω των οικονομικών προβλημάτων που έχει. Όσον αφορά τους αιρετούς πήγα για λίγες ώρες και από τους δεκατέσσερις αιρετούς κατάφερα και πήρα συνέντευξη από τους δέκα. Δεν κατάφερα να συναντήσω εκείνη τη μέρα το δήμαρχο Λειψών λόγω σημαντικών υποχρεώσεων που είχε εκτός νησιού, αλλά τον συνάντησα μετά από λίγες μέρες στην Πάτμο όπου μου έδωσε και συνέντευξη την οποία ηχογράφησα.

Έπειτα με τον αρχηγό της αντιπολίτευσης των Λειψών μετά από τηλεφωνική επικοινωνία μου έστειλε το ερωτηματολόγιο συμπληρωμένο διότι ήταν εκτός Λειψών για κάποιο χρονικό διάστημα. Έτσι από τους δεκατέσσερις αιρετούς συγκέντρωσα ερωτηματολόγια από τους δώδεκα σε ποσοστό 86% περίπου απαντώντας και αυτοί στο 100% των ερωτήσεων. Την παρατήρηση την οποία μου έκαναν και στο Δήμο Πάτμου ότι τα ερωτηματολόγια τους περιόριζαν στις απαντήσεις μου την έκαναν και ορισμένοι από το δήμο Λειψών.

Συμπεράσματα – προτάσεις – σύγκριση των δύο δήμων.

Για το δήμο Πάτμου έχουμε ότι οι περισσότεροι είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης. Ο δήμαρχος όμως έλαβε πρώτη φορά μέρος σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ενώ σαν πρωτεύων λόγος για τη συμμετοχή στις εκλογές είναι για να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να λύσουν τα προβλήματα τους. Το πρόγραμμα Καλλικράτη θεωρούν ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες, σαν σημαντικότερα προβλήματα του θεσμού θεωρούν ότι είναι οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας. Συμφωνούν με την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά, με το ασυμβίβαστο του δημάρχου, με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων, με τις μορφές επιχειρήσεων με το συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης και με το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων. Ως το πιο κατάλληλο μέτρο για τη συμμετοχή του πολίτη θεωρούν τη

συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Πιστεύουν ότι στο δήμο είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι νέες αρμοδιότητες για τους νησιωτικούς δήμους κατά 50%. Για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση σαν κύριο συστατικό είναι το εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό. Το Δημοτικό συμβούλιο του δήμου πιστεύουν ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής ένα έτος σίγουρα και πιστεύουν ότι θα ανταποκριθούν στις απαιτήσεις αυτές. Ως κυριότερο κρίσιμο ζήτημα θεωρούν ότι είναι η Διαχείριση απορριμμάτων και σαν κύριο μέλημα για αυτά είναι η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης. Όσον αφορά τους υδάτινους πόρους πρέπει να γίνουν έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων. Για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο είναι προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού. Το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης είναι σωστό και σαν σημαντικότερο τοπικό έσοδο για το δήμο θεωρούνται οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας.

Για το δήμο Λειψών έχουμε ότι οι περισσότεροι είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ο δήμαρχος τους εκλέγεται εδώ και έξι τετραετίες, σαν πρωτεύων λόγος για τη συμμετοχή στις εκλογές είναι και για να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να λύσουν τα προβλήματα τους, όπως και για να συμβάλουν στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων. Το πρόγραμμα Καλλικράτης θεωρούν ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες, σαν σημαντικότερα προβλήματα του θεσμού θεωρούν ότι είναι οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας. Συμφωνούν με την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά, με το ασυμβίβαστο του δημάρχου, με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων, με τις μορφές επιχειρήσεων με το συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης και με το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων. Ως το πιο κατάλληλο μέτρο για τη συμμετοχή του πολίτη θεωρούν την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών. Πιστεύουν ότι ο δήμος είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι νέες αρμοδιότητες για τους νησιωτικούς δήμους κατά 58%. Για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση σαν κύριο συστατικό είναι το εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό και η κατάρτιση του προσωπικού. Το Δημοτικό συμβούλιο του δήμου πιστεύουν ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής έξι μήνες και πιστεύουν ότι θα ανταποκριθούν στις απαιτήσεις αυτές. Ως κυριότερο κρίσιμο ζήτημα θεωρούν ότι είναι η διαχείριση των υδάτινων πόρων και οι βασικές κοινωνικές υποδομές. Σαν δήμος είναι αρκετά μπροστά στο θέμα των

απορριμμάτων χωρίς να έχει ιδιαίτερα προβλήματα! Μάλιστα πρόσφατα ανακρίθηκε πράσινο νησί. Όσον αφορά τους υδάτινους πόρους πρέπει να γίνουν έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων. Για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο είναι η βελτίωση των ακτοπλοϊκών γραμμών οι οποίες είναι σχεδόν ανύπαρκτες για το νησί. Το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης θεωρούν ότι είναι σωστό και σαν σημαντικότερα τοπικά έσοδα για το δήμο θεωρούνται ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας και οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι εκτός του ΦΠΑ.

Οι προτάσεις μου και για τους δύο δήμους είναι η καλύτερη συνεργασία μεταξύ των αιρετών, να είναι ενωμένοι για τα προβλήματα που έχουν σαν δήμοι και μάλιστα ένα κοινό θέμα που έχουν και τα δύο νησιά είναι το ακτοπλοϊκό και ο τουρισμός αυτά τα δύο δίνουν ζωή στα νησιά πρέπει να δώσει το κράτος εναύσματα για να επιδοτηθούν οι γραμμές και έτσι να έχουμε τουρισμό! Στην Πάτμο πρέπει να προχωρήσει το θέμα των απορριμμάτων και να μην κολλάει σε γραφειοκρατικά θέματα. Η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και για τα δύο νησιά.

Μία σύγκριση η οποία μπορεί να γίνει για τα δύο νησιά είναι ότι στο Δήμο Λειψών δεν τους απασχολεί τόσο το θέμα των σκουπιδιών επειδή δεν υπάρχει ενώ στην Πάτμο κινδυνεύουν με πρόστιμα αν δεν γίνει κάτι σύντομα.

Δομή εργασίας

Η εργασία χωρίζετε σε τρία μέρη την εισαγωγή όπου εκεί αναφέρονται το αντικείμενο της έρευνας, ο σκοπός, η περιοχή. Γίνεται η οριοθέτηση του θέματος και το πλαίσιο της ανάλυσης. Στην μεθοδολογία της έρευνας αναλύονται το είδος της έρευνας, ο πληθυσμός αναφοράς, η συλλογή δεδομένων, οι βασικές ενότητες και το είδος των ερωτήσεων. Γίνετε η διατύπωση των βασικών ερωτημάτων της έρευνας, οι πηγές, προβλήματα και δυσκολίες που συναντήθηκαν, περίληψη συμπερασμάτων, προτάσεων και σύγκριση των δήμων και τέλος η βασική δομή της εργασίας.

Στο δεύτερο μέρος το κυρίως μέρος όπου γίνετε αναφορά της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της γεωγραφικής περιοχής των δύο δήμων. Για το δήμο Πάτμου τα γεωφυσικά δεδομένα, τα πληθυσμιακά – δημογραφικά δεδομένα, απασχόληση – ανεργία, οι εξελίξεις ανά τομέα παραγωγής, οι υποδομές – ποιότητα ζωής και οι υφιστάμενες δομές των δημόσιων υπηρεσιών και δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα ίδια δεδομένα

θα αναφερθούν και για το δήμο Λειψών. Θα γίνει επεξεργασία των αποτελεσμάτων και ανάλυση τους.

Στο τρίτο μέρος θα υπάρχουν τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για τους δύο δήμους καθώς επίσης και σύγκρισή μεταξύ τους.

Κεφάλαιο 1

Η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου Πάτμου.

1.1. Γεωφυσικά δεδομένα

Η Πάτμος βρίσκεται στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Δωδεκανήσων. Η συνολική έκταση του νησιού είναι 34,500 Km². Στην Πάτμο ανήκουν και τα νησιά Αρκιοί και Μαράθι τα οποία κατοικούνται. Η κατανομή της έκτασης διακρίνεται μόνο σε πεδινή. Οι χρήσεις γης στην Πάτμο κατά το έτος 1999 είχε ως εξής :

- i. Γεωργική γη 1300 στρέμματα σε ποσοστό 3,8%
- ii. Βοσκότοποι 27700 στρέμματα σε ποσοστό 80%
- iii. Δάση 100 Στρέμματα σε ποσοστό 0,3%
- iv. Οικιστικές περιοχές 1200 στρέμματα σε ποσοστό 3,5%
- v. Λοιπές εκτάσεις 4200 στρέμματα σε ποσοστό 12,4%⁵

1.2. Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα

Διαχρονικές μεταβολές

Ο πληθυσμός της Πάτμου συγκεντρώνεται κυρίως στη Σκάλα που μαζί με τη Χώρα (πρωτεύουσα του νησιού) αποτελούν τις κύριες τουριστικές περιοχές της Πάτμου. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τάση μετακίνησης του πληθυσμού από τη Χώρα στη Σκάλα. Ο πληθυσμός του Κάμπου είναι κυρίως αγροτικός και κτηνοτροφικός δεν παρατηρείται κάποια ιδιαίτερη αλλαγή στον πληθυσμό ως προς τη μετακίνηση.

Πίνακας 1
Πληθυσμός Πάτμου μεταβολή

Έτος	1951	1961	1971	1981	1991	2001	Μεταβολή % 91 - 01
Πληθυσμός	2731	2686	2486	2607	2715	3044	12,12

(πηγή «προφίλ νομού δωδ/νησου στατιστικά στοιχεία»⁶)

Η πληθυσμιακή πυκνότητα του νησιού είναι 89,53 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο και ο πληθυσμός του είναι αγροτικός.⁷

⁵ Ερευνητικό πρόγραμμα «Άνυδρα νησιά του Αιγαίου». Υποπρόγραμμα : Πάτμος.

⁶ Αναπτυξιακό συνέδριο νομού Δωδεκανήσου (Μάιος 2005)

⁷ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP02&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

1.3. Απασχόληση – Ανεργία

Όσον αφορά την ανεργία και την απασχόληση στην Πάτμο διότι έχει περάσει αρκετός καιρός από κάποια στατιστική έρευνα την οποία θα παρουσιάσω παρακάτω, έκανα εγώ μία μικρή έρευνα ρωτώντας άτομα τα οποία είναι σε καίριες θέσεις και διαπίστωσα ότι οικονομικά ενεργός πληθυσμός σε εξαρτημένη εργασία (ΙΚΑ) είναι 500 άτομα. Η τομεακή σύνθεση απασχόλησης είναι τουρισμός, σίτιση, οικοδομή, εκσκαφές, καλλιέργειες, κτηνοτροφία και αλιεία. Η εξέλιξη της ανεργίας από το 2003 έως και το 2010 στην εξαρτημένη εργασία (ΙΚΑ) αυξάνεται με πολύ υψηλούς ρυθμούς. Ενώ το 2003 είχαμε 100 άτομα στην ανεργία με επιδότηση το 2010 φθάσαμε τα 350 άτομα με επιδότηση που σημαίνει ότι στο σύνολο οι άνεργοι είναι σε πολύ υψηλότερα ποσοστά. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανεργίας είναι εξάμηνης διάρκειας και σε εποχικούς απασχολούμενους. Τώρα όσον αφορά τα στοιχεία της απογραφής του 2001 έχουμε τα εξής:

i. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ήταν σύνολο 1291 από τους οποίους οι 1096 ήταν απασχολούμενοι και οι άνεργοι 195 από τους οποίους οι 39 ήταν νέοι άνεργοι.

Πίνακας 2

ΔΗΜΟΣ	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ	1.291	1.096	195	39	1.433

⁸
(πηγή ΕΛ. ΣΤΑΤ)

ii. Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001 στην τομεακή σύνθεση της απασχόλησης παρατηρούμε ότι ο τριτογενής τομέας είναι αυξημένος σημαντικά για το νησί λόγω του τουρισμού. Ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας μαζί δεν έχουν κάποια ανάπτυξη εφόσον παραμένουν στάσιμοι.

Πίνακας 3

Τομεακή σύνθεση απασχόλησης της Πάτμου		
Έτος	Είδος	Σύνολο εργαζομένων
2001	Πρωτογενής	127
2001	Δευτερογενής	288
2001	Τριτογενής	663

⁹
(πηγή «Γεν. Γραμ. Αιγαίου»)

⁸ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP06&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει αναλυτικά τους τομείς απασχόλησης και το σύνολο ατόμων σε αυτούς. Βλέπουμε τα μεγαλύτερα ποσοστά σε κατασκευές, σε λιανικό, χονδρικό εμπόριο κ.τ.λ. και στα ξενοδοχεία εστιατόρια τα οποία είναι αλληλένδετα με τον τουρισμό.

Πίνακας 4
Σύνολο ατόμων ανά τομέα απασχόλησης

ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	1.291
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	65
Αλιεία.	68
Ορυχεία και λατομεία.	2
Μεταποιητικές βιομηχανίες.	82
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	17
Κατασκευές.	211
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	199
Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	185
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	99
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	13
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	42
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	58
Εκπαίδευση.	68
Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	26
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	69
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	14
Νέοι	39
Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	34

¹⁰
(Πηγή «ΕΛ. ΣΤΑΤ.»)

iii. Ποιοτικά χαρακτηριστικά ανεργίας είναι αυτά που ανέφερα παραπάνω δηλαδή ότι διακρίνονται σε εποχικούς απασχολούμενους και εξάμηνης διάρκειας (θερινή περίοδο λόγω τουρισμού).

iv. Επίπεδο εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού

Στον πίνακα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού σχεδόν το 1/3 είναι απόφοιτοι δημοτικού (1047) και σχεδόν το άλλο 1/3 είναι απόφοιτοι Γυμνασίου, Λυκείου και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

<http://www.vpai.gr/site/home/Basic+Menu/The+islands+of+Aegean/Southern+Aegean/NOMOS+DODEK+ANISOY/PATMOS.csp> (9/5/2011)

¹⁰ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP06&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

Πίνακας 5
Επίπεδο εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού

Μεταπτυχιακό	ΑΕΙ / ΤΕΙ	Μετ αδευτεροβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Απόφοιτοι γυμνασίου	Απόφοιτοι δημοτικού	Φοιτούν στο δημοτικό	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Σύνολο
9	218	75	524	458	1047	157	242	97	2827

(Πηγή «ΕΛ. ΣΤΑΤ.»)

1.4. Εξελίξεις ανά τομέα παραγωγής

i. Πρωτογενής τομέας

Στον πρωτογενή τομέα η Πάτμος ασχολείται με τους τομείς της αλιείας, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Στο τομέα της αλιείας τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει πρόοδος εφόσον ο θαλάσσιος πλούτος έχει καταστραφεί από την παράνομη αλιεία. Όσον αφορά την γεωργία και την κτηνοτροφία υπάρχει μείωση και λόγος είναι ότι οι νέοι δεν τους ενδιαφέρει να ασχοληθούν. Όσοι ασχολούνται με αυτούς τους τομείς τα διαθέτουν για δική τους χρήση ή κάνουν εμπόριο εντός του νησιού. Μόνο στην αλιεία υπάρχει μία μικρή δραστηριότητα στο να κάνουν εμπόριο εκτός νησιού.

ii. Δευτερογενής τομέας

Η Πάτμος δεν έχει δευτερογενή τομέα καθώς δεν κάνει μεταποίηση. Η μόνη μεταποίηση που γίνεται είναι η μετατροπή γάλακτος σε παραδοσιακά τυριά τα οποία διανέμονται σε τοπικό επίπεδο και η πώληση επίσης σε τοπικό επίπεδο κρέατος. Οι μόνες υπηρεσίες που προσφέρονται είναι αυτές των δήμων, του ΟΤΕ, η της ΔΕΗ, του ΙΚΑ, και των τραπεζών.

iii. Τριτογενής τομέας

Στον τριτογενή τομέα η Πάτμος έχει υπεροχή του τουρισμού. Ένα σημαντικό ποσοστό του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου, αφορά τουριστικές δραστηριότητες και έτσι αυξάνονται κατά πολύ ο κλάδος 'Ξενοδοχεία – ενοικιαζόμενα – εστιατόρια'.

1.5. Υποδομές ποιότητα Ζωής.

II. Μεταφορικές υποδομές

Όσον αφορά τις μεταφορικές υποδομές υπάρχουν αρκετά προβλήματα στην Πάτμο. Πρώτο και κύριο είναι η ακτοπλοϊκή σύνδεση μας με τα γύρω νησιά και το κέντρο (Πειραιάς). Δεν υπάρχει καθημερινή σύνδεση με το κέντρο και με κάποια από τα

¹¹ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP06&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

γύρω νησιά, ειδικά κατά τους χειμερινούς μήνες είμαστε τρεις φορές την εβδομάδα περίπου αποκομμένοι. Μόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει σχεδόν καθημερινή ακτοπλοϊκή συγκοινωνία. Αεροδρόμιο δεν υπάρχει, υπάρχει μόνο ελικοδρόμιο. Στο νησί υπάρχει μόνο ένα ιδιωτικό λεωφορείο το οποίο συνδέει ολόκληρο το νησί και μάλιστα τη θερινή περίοδο υπάρχει τεράστιο πρόβλημα στη μεταφορά των τουριστών καθώς δεν υπάρχει άλλο.

III. Υγεία – Πρόνοια

Και σε αυτόν το τομέα το νησί υστερεί καθώς υπάρχει μόνο ένα κέντρο υγείας το οποίο υπολειτουργεί! Καθώς δεν έχει γιατρούς. Εξυπηρετούμαστε με τους αγροτικούς γιατρούς που έρχονται στο νησί για να κάνουν το αγροτικό τους. Επίσης υπάρχει μία κοινωνική λειτουργός και διευθυντής του κέντρου υγείας είναι ένας παθολόγος.

IV. Παιδεία

Σε αυτόν τον τομέα μπορώ να πω ότι είμαστε καλύτερα καθώς υπάρχουν τρία δημοτικά, τρία νηπιαγωγεία, ένα γυμνάσιο, ένα λύκειο, ένα ΕΠΑΛ και η Πατμιάδα σχολή η οποία είναι εκκλησιαστική.

V. Λοιπές υποδομές

Στις υπηρεσίες ύδρευσης το νησί είναι σε μέτρια κατάσταση καθώς μετά τη λειτουργία του φράγματος κάπως καλύτερα είναι η κατάσταση. Στις υποδομές των υγρών αποβλήτων το 70% του πληθυσμού εξυπηρετείται αλλά δεν παύει το άλλο 30% να έχει σημαντικό πρόβλημα. Και τέλος στις υποδομές των στερεών αποβλήτων υπάρχει ημιελεγχόμενη διάθεση αλλά όσο δεν μπορεί να λειτουργήσει ο ΧΥΤΑ θα αντιμετωπίζει την αύξηση των στερεών αποβλήτων στον χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

1.6. *Υφιστάμενες δομές δημοσίων υπηρεσιών και δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης.*

Ο δήμος Πάτμου δεν έχει τις δυνατότητες που έχουν οι μεγάλοι δήμοι και αρκείτε στις βασικές δημόσιες υπηρεσίες που μπορεί να έχει για να εξυπηρετηθεί, πολλές από τις οποίες δεν είναι καν στελεχωμένες όπως θα έπρεπε.

Οι δομές των δημοσίων υπηρεσιών είναι το κέντρο υγείας το οποίο δεν είναι επαρκώς στελεχωμένο, το τελωνείο, το ΙΚΑ Πάτμου (παράρτημα Λέρου) το οποίο είναι παράρτημα και δεν μπορεί να εξυπηρετήσει σύντομα τους δημότες, καθώς επίσης δεν έχει επαρκές προσωπικό και εκεί, και έχουν και την αρμοδιότητα του ΟΑΕΔ, το υποθηκοφυλακείο, το αστυνομικό τμήμα, το στρατόπεδο, το υπολιμεναρχείο και ο δήμος.

Οι δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι το ΚΕΠ Πάτμου, η Δημοτική αστυνομία η οποία το Καλοκαίρι αντιμετωπίζει πρόβλημα λόγω έλλειψης προσωπικού, το Πνευματικό κέντρο Πάτμου και το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πάτμου στο οποίο εμπεριέχονται και τα νησιά Λέρος, Λειψοί και Αγαθονήσι.

1.7. Αξιολόγηση της Πάτμου (πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα – κρίσιμα ζητήματα)

Με βάσει τα παραπάνω παρατηρούμε ότι το νησί έχει και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα αλλά και κρίσιμα ζητήματα που θα πρέπει να λυθούν.

Τα πλεονεκτήματα του νησιού είναι η εξέλιξη του τουρισμού που έχει τα τελευταία χρόνια καθώς παρατηρούμε ότι αρκετοί επενδύουν στο νησί. Ο τουρισμός στο νησί ευημερεί τους 6 από τους 12 μήνες. Σε αυτό βοηθάει η ιδιαιτερότητα του να έχει θρησκευτικό τουρισμό και τους 6 μήνες και όσοι έρχονται για καλοκαιρινές διακοπές.

Τα μειονεκτήματα είναι πολλά το κυριότερο το αγαθό της υγείας το οποίο δεν το έχει, δεύτερο τα απορρίμματα καθώς η πολιτεία με τη γραφειοκρατία δεν αφήνει να προχωρήσουν τα έργα που τα αφορούν και τρίτο η ακτοπλοϊκή σύνδεση η οποία δεν μας επιτρέπει να έχουμε καθημερινή πρόσβαση όπου χρειαστεί να πάμε ιδίως κατά τους χειμερινούς μήνες.

Κρίσιμα ζητήματα για το νησί είναι η διαχείριση των απορριμμάτων, η λύση του ακτοπλοϊκού, να υπάρχουν οι βασικοί γιατροί για το νησί και οι βασικές τεχνικές υποδομές.

Κεφάλαιο 2

Επεξεργασία – ανάλυση δεδομένων Δήμου Πάτμου

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο της εργασίας επιλέχθηκε η έρευνα με δομημένο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο το επιμελήθηκε και το σύνταξε το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και παρατίθεται στο Παράρτημα Α. Ακολουθεί παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ανάλυση για κάθε ερώτηση. Στο δήμο Πάτμου από τους 18 απάντησαν και οι 18, ένας ο δήμαρχος και δεκαεπτά οι δημοτικοί σύμβουλοι. Στην εκλογική αναμέτρηση συμμετείχαν 2 συνδυασμοί. Οι αιρετοί απάντησαν σε όλες τις ερωτήσεις κλειστού τύπου και οι 10 από αυτούς είχαν την άποψή τους στην τελευταία ανοικτή ερώτηση. Στην επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων χρησιμοποιούνται οι πίνακες συχνοτήτων, πίτες, ραβδογράμματα. Στην ανάλυση των ερωτήσεων ιεράρχησης χρησιμοποιούνται ραβδογράμματα οι πίνακες συχνοτήτων και η ανάλυση τους γίνεται σύμφωνα με την προτεραιότητα που θέτουν οι αιρετοί. Βγαίνουν τα συγκεντρωτικά ανά τομέα ανάλογα με την προτεραιότητα που τους δίνετε από τους αιρετούς αυτή είναι η διαδικασία.

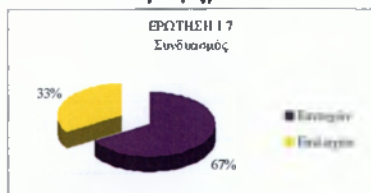
2.1 Τμήμα Α. Ταυτότητα αιρετών.

2.1.1. Στοιχεία εκλογής

Πίνακας 6

Συνδυασμός	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Επιτυχών	12	67%
Επιλαχών	6	33%
	18	129%

Γράφημα 1

Πίνακας 7

εκλογική ταυτότητα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Επικεφαλής συνδυασμού	1	6%
Δημοτικός σύμβουλος	17	94%
Τοπικός σύμβουλος	0	0%
	18	100%

Γράφημα 2**Πίνακας 8**

Αναληφθείσα θέση ευθύνης	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αντιδήμαρχος	2	12%
Άλλη	4	24%
Καμία	11	65%
	17	100%

Πίνακας 3

Γράφημα 3

Στα παραπάνω γραφήματα και πίνακες βλέπουμε τους επιλαχόντες και τους επιτυχόντες από τους οποίους το 67% ανήκει στους επιτυχόντες (12/18) και το υπόλοιπο 33% στους επιλαχόντες (6/18). Ο επικεφαλής συνδυασμού είναι ένας ο δήμαρχος και οι υπόλοιποι 17 είναι δημοτικοί σύμβουλοι. Ο δήμος Πάτμου δεν έχει τοπικούς συμβούλους. Το 12% των συμβούλων (2/17) είναι αντιδήμαρχοι, το 24% των αιρετών (4/17) έχει άλλη θέση ευθύνης και το 65% των αιρετών (11/17) δεν έχει καμία θέση ευθύνης. Οι θέσεις ευθύνης που έχουν αναλάβει οι 4 αιρετοί είναι πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου, πρόεδρος του δημοτικού λιμενικού ταμείου, πρόεδρος του πνευματικού κέντρου και γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου.

2.1.2. Φύλο αιρετών.

Πίνακας 9

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	14	78%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	4	22%
	18	100%

Γράφημα 4

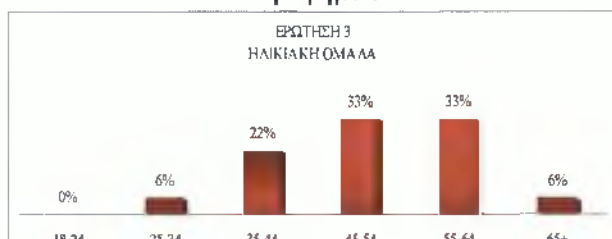
Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι το 78% (14/18) των αιρετών που απάντησαν είναι άντρες και το υπόλοιπο 22% είναι γυναίκες υπάρχει μία σημαντική διαφορά 56%.

2.1.3. Ηλικιακή Ομάδα (ερωτ. 3)

Πίνακας 10

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	1	6%
35-44	4	22%
45-54	6	33%
55-64	6	33%
65+	1	6%
	18	100%

Γράφημα 5

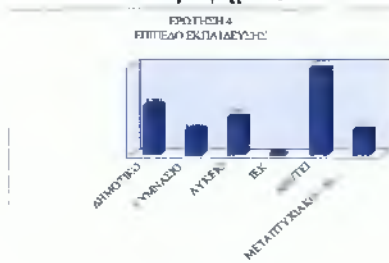
Παρατηρούμε ότι τα 2/3 των αιρετών (12 στους 18) είναι μεταξύ 45 & 64 ετών. Και κανείς στην ηλικιακή ομάδα (18-24).

2.1.4. Επίπεδο εκπαίδευσης (ερωτ. 4)

Πίνακας 11

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	4	22%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	2	11%
ΛΥΚΕΙΟ	3	17%
ΙΕΚ	0	0%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	7	39%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ / ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	2	11%
	18	100%

Γράφημα 6

Το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών είναι υψηλό στο 50% αφού οι μισοί (9 στους 18) είναι πτυχιούχοι ενώ 2 από αυτούς έχουν και μεταπτυχιακό.

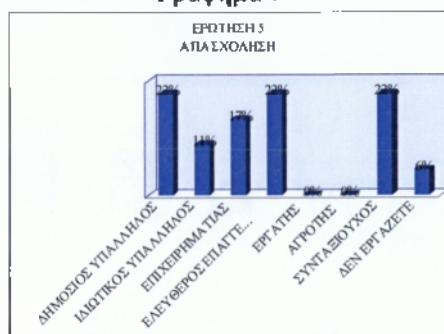
2.1.5. Απασχόληση (ερωτ. 5)

Εδώ βλέπουμε την απασχόληση των αιρετών πριν την εκλογή τους.

Πίνακας 12

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	4	22%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	2	11%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	3	17%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	4	22%
ΕΡΓΑΤΗΣ	0	0%
ΑΓΡΟΤΗΣ	0	0%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	4	22%
ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ	1	6%
	18	100%

Γράφημα 7

Το 78% των αιρετών (14 άτομα) καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα των κατηγοριών απασχόλησης (εκτός από εργάτες και αγρότες) ενώ 4 στους 18 είναι συνταξιούχοι. Τα στοιχεία απασχόλησης συνδυάζονται και με το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης που παρατηρήσαμε παραπάνω.

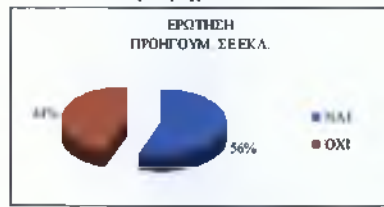
2.1.7. Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης (ερωτ.6 & 7)

Σε αυτήν την ερώτηση οι αιρετοί ερωτήθηκαν αν είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και με τι ιδιότητα.

Πίνακας 13

Συμμετοχή στην αυτοδιοίκηση	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	10	56%
ΟΧΙ	8	44%
	18	100%

Γράφημα 8

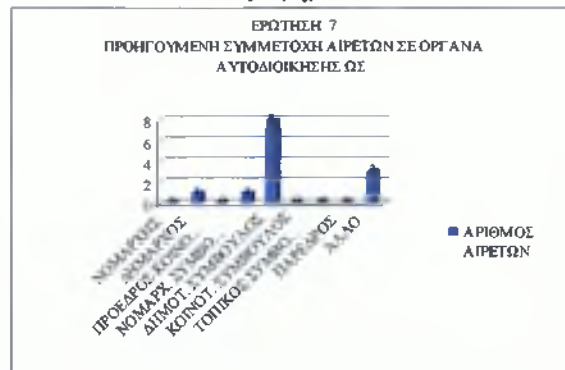

Το ποσοστό προηγούμενης συμμετοχής στην αυτοδιοίκηση είναι υψηλό (56% ή 10 στους 18). Όμως αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δήμαρχος συμμετέχει πρώτη φορά σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ενώ από τους υπόλοιπους 7 «πρωτάρηδες» οι 6 ανήκουν στη συμπολίτευση (συνολικά από τους 12 της συμπολίτευσης οι 7 συμμετέχουν για πρώτη φορά).

Πίνακας 14

Συμμετοχή στην αυτοδιοίκηση ως:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ	0
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	1
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	0
ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1
ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	8
ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΠΑΡΕΔΡΟΣ	0
ΆΛΛΟ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ	13

Γράφημα 9

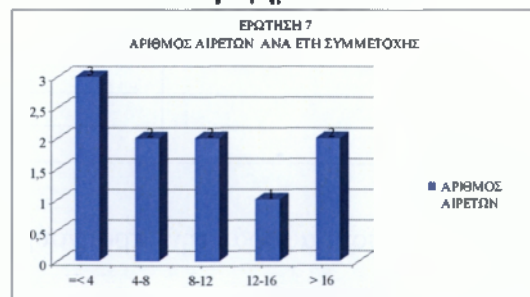
(ένας αιρετός έχει κάνει & δήμαρχος και δημοτ. Συμβ., επίσης δύο αιρετοί έχουν εμπειρία και ως δημοτ. συμβ. αλλά και ως πρόεδροι των Δ.Σ.)

Επίσης παρατηρούμε ότι ως προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία για τους περισσότερους (8 στους 10) ήταν ως δημοτικοί σύμβουλοι. Αλλά επίσης από τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια προκύπτει ότι 2 από τους 8 είχαν διατελέσει και ως πρόεδροι δημοτικού συμβουλίου και 1 δημοτικός σύμβουλος ως αντιδήμαρχος.

Πίνακας 15

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	3
4-8	2
8-12	2
12-16	1
> 16	2
ΣΥΝΟΛΟ	10

Γράφημα 10

Τέλος παρατηρούμε ότι ο χρόνος εμπειρίας για τους περισσότερους είναι σημαντικός, με 8 στους 10 να έχουν πάνω από 4 χρόνια και 2 αιρετούς να έχουν πάνω από 16.

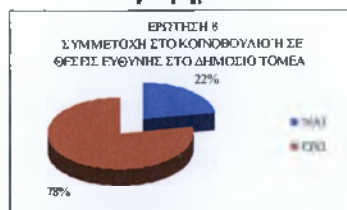
2.1.7. Προηγούμενη συμμετοχή στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (ερ. 8 & 9)

Σε αυτήν την ερώτηση ψάχνουμε να δούμε αν οι αιρετοί είχαν προηγούμενη συμμετοχή στους παραπάνω τομείς.

Πίνακας 16

Συμμετοχή	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	4	22%
ΟΧΙ	14	78%
	18	100%

Γράφημα 11

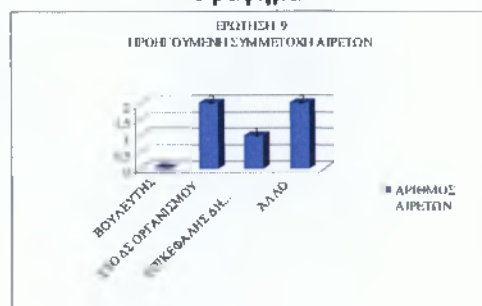

Στο γράφημα παρατηρούμε ότι 4 στους 18 αιρετούς (22%) είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 17

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	0
ΣΤΟ ΔΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	2
ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	1
ΆΛΛΟ	2
ΣΥΝΟΛΟ	5

Γράφημα 12

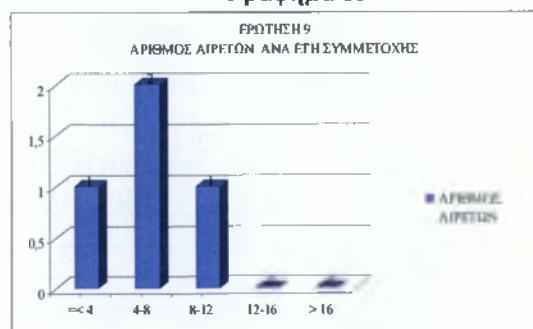
(Ο ένας έχει σε είδη συμμετοχών παραπάνω από δύο)

Ένας μάλιστα αιρετός έχει διατελέσει κατά τον τελευταίο χρόνο επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας (είναι αυτός που έχει δύο συμμετοχές στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι σε ΔΣ οργανισμού). Στο «Άλλο προσδιορίστε» ένας αιρετός ήταν προϊστάμενος στον ΟΤΕ και ο άλλος συμμετείχε στο εποπτικό συμβούλιο της ΤΕΔΚ.

Πίνακας 18

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	1
4-8	2
8-12	1
12-16	0
> 16	0
ΣΥΝΟΛΟ	4

Γράφημα 13

Όσον αφορά την προηγούμενη εμπειρία τους σε αυτούς τους τομείς είναι αναλογικά αρκετή.

2.1.8. Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα (ερ. 10 & 11)

Παρακάτω βλέπουμε τις απαντήσεις των αιρετών για τη συμμετοχή τους σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

Πίνακας 19

Συμμετοχή σε συλλόγους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	13	72%
ΌΧΙ	5	28%
	18	100%

Γράφημα 14

Το 72% (13 στους 18) έχει προηγούμενη συμμετοχή.

Πίνακας 20

Συμμετοχή σε συλλόγους	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	6
Συνεταιρισμός	2
Επιμελητήριο	2
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	5
Αθλητικός σύλλογος	7
Άλλο (προσδιορίστε)	3
ΣΥΝΟΛΟ	25

Γράφημα 15

(κάποιοι συμμετέχουν σε παραπάνω από έναν συλλόγους)

Καλύπτεται όλο το φάσμα των κατηγοριών των τοπικών συλλόγων. Οι επαγγελματικοί σύλλογοι που συμμετείχαν οι αιρετοί είναι των ξενοδόχων (1), εστίασης (2), του ΟΤΕ (1) και των φοροτεχνικών (1). Στο άλλο προσδιορίστε έχουμε σε σχολικό σύλλογο (2) αιρετούς και στο σύλλογο πνευματικού κέντρου (1) αιρετό.

Πίνακας 21

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	3
4-8	1
8-12	3
12-16	1
> 16	5
ΣΥΝΟΛΟ	13

Γράφημα 16

Οι 10 στους 13 έχουν πολύχρονη συμμετοχή σε όλες τις κατηγορίες των τοπικών συλλόγων (οι 5 πάνω από δεκαέξι έτη).

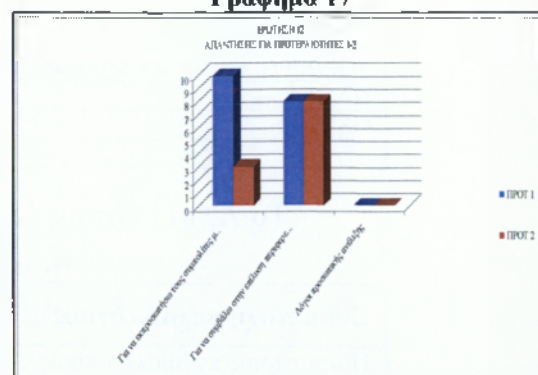
2.1.9. Κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές (ερ. 12)

Οι αιρετοί ερωτήθηκαν ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές και έδωσαν τις εξής απαντήσεις.

Πίνακας 22

ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ		
ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	
	1	2
Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	10	3
Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	8	8
Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0	0
max # απαντήσεων	10	8

Γράφημα 17

Πίνακας 23

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	max # απαντήσεων
1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	10
2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	8
3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0

Στα γραφήματα του ερωτήματος (12) βλέπουμε ότι σαν πρώτη προτεραιότητα επιλέγουν την εκπροσώπηση των συμπολιτών τους ενώ σαν δεύτερη δίνουν την ίδια βαρύτητα στην εκπροσώπηση των συμπολιτών τους αφενός και στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων αφετέρου. Κανείς δεν επέλεξε τους λόγους προσωπικής ανέλιξης σαν κίνητρο.

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

2.2 Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

2.2.1. Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη (ερωτ. 13).

Οι αιρετοί ερωτήθηκαν πως κρίνουν το πρόγραμμα Καλλικράτης. Τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

Πίνακας 24

Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι στη σωστή κατεύθυνση	1	6%
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	17	94%
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	0	0%
Δε/δα	0	0%
	18	100%

Γράφημα 18

Παρατηρούμε ότι το 94% των αιρετών (17 στους 18) πιστεύει ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι σε σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες.

2.2.2 Σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου (ερωτ. 14).

Παρακάτω οι αιρετοί επέλεξαν τα σημαντικότερα προβλήματα που δημιουργεί ο θεσμός και έδωσαν τις εξής απαντήσεις:

Πίνακας 25

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους	16
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας	6
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	14
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση	9
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Κανένα από τα παραπάνω	0
ΔΕ/δα	0

Γράφημα 19

Στο γράφημα του ερωτήματος 14 ως πιο σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου θεωρούνται οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (16/18) και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (14/18).

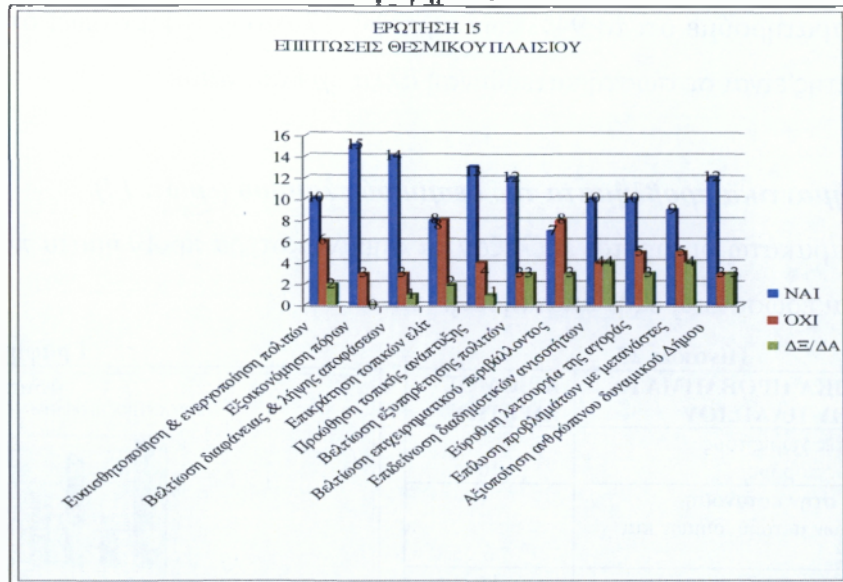
2.2.3. Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου (ερωτ. 15):

Στο παρακάτω διάγραμμα οι αιρετοί απαντούν για τις επιπτώσεις του θεσμικού πλαισίου αν θα είναι θετικές ή όχι. Για αυτή την ερώτηση έχουμε τα εξής αποτελέσματα:

Πίνακας 26

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕ/ΔΑ
Εναισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών	10	6	2
Εξοικονόμηση πόρων	15	3	0
Βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων	14	3	1
Επικράτηση τοπικών ελίτ	8	8	2
Προώθηση τοπικής ανάπτυξης	13	4	1
Βελτίωση εξυπηρέτησης πολιτών	12	3	3
Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	7	8	3
Επιδείνωση διαδημοτικών ανισοτήτων	10	4	4
Εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	10	5	3
Επίλυση προβλημάτων με μετανάστες	9	5	4
Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού Δήμου	12	3	3

Γράφημα 20

Στο ερώτημα (15) γίνεται μια γενική διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το θεσμικό πλαίσιο. Γενικά υπάρχει μία θετική άποψη για τα περισσότερα ζητήματα. Οι πιο πολλοί πιστεύουν ότι θα υπάρξει ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση των πολιτών, εξοικονόμηση πόρων, βελτίωση της διαφάνειας και της λήψης αποφάσεων, προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, ότι θα υπάρξει εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, θα επιλυθούν τα προβλήματα με τους μετανάστες και τέλος ότι το ανθρώπινο δυναμικό του δήμου θα αξιοποιηθεί. Τώρα ως αρνητικές επιπτώσεις θεωρούν ότι θα συνεχιστεί η επικράτηση των τοπικών ελίτ, δεν θα βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον και θα επιδεινωθούν οι διαδημοτικές ανισότητες.

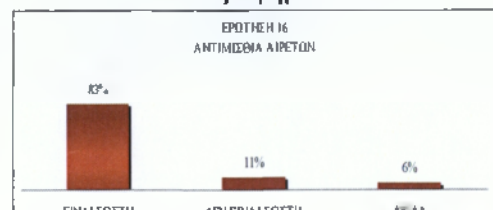
2.2.4. Αντιμισθία αιρετών(ερωτ. 16)

Με το νέο σχέδιο του Καλλικράτη προβλέπεται για πρώτη φορά η αντιμισθία¹² των Δημάρχων, των προέδρων του δημοτικού συμβουλίου και των αντιδημάρχων. Η γνώμη των αιρετών είναι η εξής:

Πίνακας 27

Αντιμισθία αιρετών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	15	83%
Δεν είναι σωστή	2	11%
ΔΞ/ΔΑ	1	6%
	18	100%

Γράφημα 21

¹² Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 92

Στο γράφημα φαίνεται ότι το 83% των αιρετών (15 στους 18) πιστεύει ότι η αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά είναι σωστή.

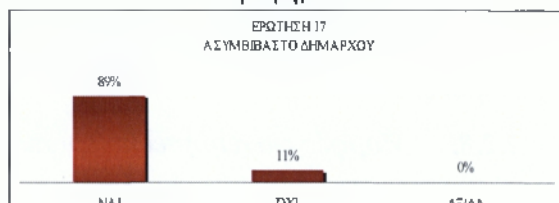
2.2.5. Ασυμβίβαστο δημάρχου (ερωτ. 17).

Εδώ οι αιρετοί ρωτήθηκαν αν συμφωνούν με το ασυμβίβαστο¹³ του δημάρχου δηλαδή να μην έχουν την υπαλληλική τους ιδιότητα παρά μόνο τη δημομαρχιακή. Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Πίνακας 28

Ασυμβίβαστο του δημάρχου	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	16	89%
ΟΧΙ	2	11%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 22

Το 89% των αιρετών (16/18) συμφωνεί με το ασυμβίβαστο του δημάρχου και μόνο το 11% των αιρετών (2/18) δεν συμφωνεί.

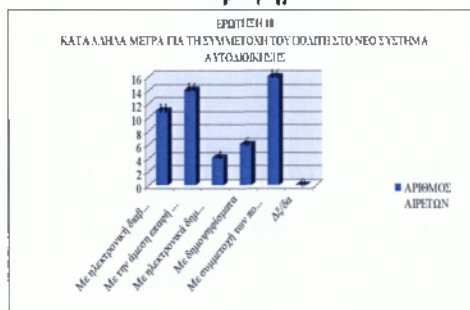
2.2.6. Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη (ερωτ. 18).

Εδώ οι αιρετοί ρωτήθηκαν με ποιον τρόπο θα μπορούσαν οι πολίτες να συμμετάσχουν ενεργά για το καλό του τόπου τους και απάντησαν τα παρακάτω:

Πίνακας 29

Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση	11
Με την άμεση επαφή δημοτικών συμβούλων και πολιτών	14
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	4
Με δημοψηφίσματα	6
Με συμμετοχή των πολιτών και με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του Δ.Σ	16

Γράφημα 23

Σε αυτό το ερώτημα ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης θεωρούνται η άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων & πολιτών 14 στους 18 και με τη συμμετοχή των πολιτών και με δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου 16 στους 18.

2.2.7. Περιορισμένος αριθμός νομικών προσώπων (ερωτ. 19).

Εδώ ζητάμε από τους αιρετούς την άποψη τους για τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων¹⁴ και απάντησαν τα εξής:

¹³ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 93

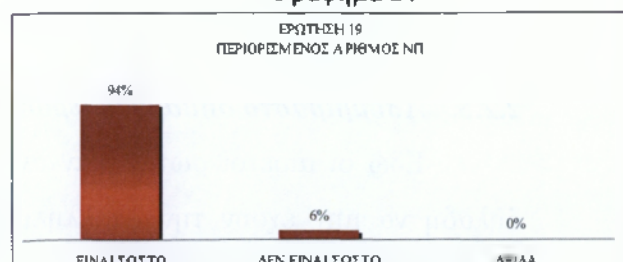
¹⁴ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 103

Πίνακας 30

Περιορισμένος αριθμός νομικών προσώπων	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστό	17	94%
Δεν είναι σωστό	1	6%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 24

Στο ερώτημα αυτό βλέπουμε ότι το 94% των αιρετών (17/18) συμφωνεί με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους Δήμους.

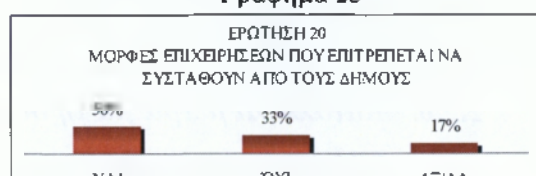
2.2.8. Μορφές επιχειρήσεων (ερωτ. 20).

Εδώ ζητάμε τη γνώμη τους για τις μορφές επιχειρήσεων¹⁵ που μπορεί να έχει ο δήμος και μας είπαν τα εξής:

Πίνακας 31

ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	9	50%
ΟΧΙ	6	33%
ΔΞ/ΔΑ	3	17%
	18	100%

Γράφημα 25

Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι διχάζονται το 50% των αιρετών συμφωνούν με τη σύσταση επιχειρήσεων ενώ οι υπόλοιποι δεν συμφωνούν ή δεν είναι σίγουροι.

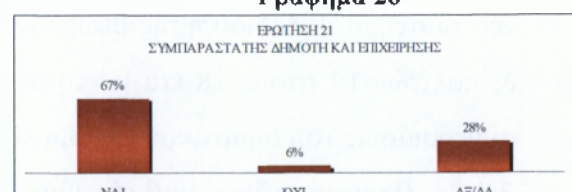
2.2.9. Συμμετοχή του δημότη και της επιχείρησης (ερωτ. 21)

Εδώ ζητάμε από τους αιρετούς να μας πουν αν πιστεύουν ότι ο συμμετοχικός του δημότη¹⁶ ο οποίος προβλέπεται για δήμους άνω των 20.000 κατοίκων θα λύσει τα προβλήματα μεταξύ δήμων και πολιτών και μας είπαν τα παρακάτω:

Πίνακας 32

Ο συμμετοχικός του δημότη και της επιχείρησης	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	12	67%
ΟΧΙ	1	6%
ΔΞ/ΔΑ	5	28%
	18	100%

Γράφημα 26

Στο γράφημα του ερωτήματος 21 παρατηρούμε ότι τα 2/3 των αιρετών θεωρούν ότι θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών.

¹⁵ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 107

¹⁶ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 77

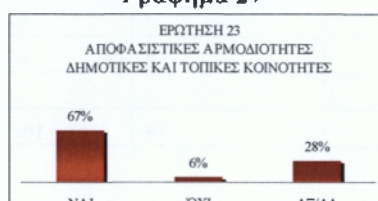
2.2.10. Αποφασιστικές αρμοδιότητες (ερωτ. 23)

Εδώ οι αιρετοί θέλουμε να μας πουν αν θα έπρεπε οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες¹⁷.

Πίνακας 33

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	12	67%
ΟΧΙ	1	6%
ΔΞ/ΔΑ	5	28%
	18	100%

Γράφημα 27

Το 67% των αιρετών (12/18) θεωρεί ότι οι δημοτικές & τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες.

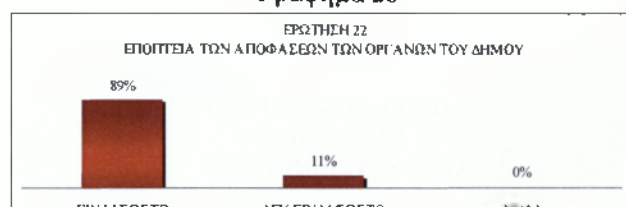
2.2.11. Σύστημα εποπτείας των αποφάσεων (ερωτ. 22).

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς αν συμφωνούν με το νέο σύστημα εποπτείας αποφάσεων¹⁸ όπου εκεί ότι αφορά έναν δήμο περνάει από έλεγχο νομιμότητας της πράξης του κάθε δήμου.

Πίνακας 34

Εποπτεία των αποφάσεων	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	16	89%
Δεν είναι σωστή	2	11%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 28

Όσον αφορά την εποπτεία των αποφάσεων των οργάνων του Δήμου στο γράφημα βλέπουμε ότι το 89% των αιρετών (16/18) πιστεύουν ότι είναι σωστή.

2.3 Β.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο Πάτμου.

Πρόσθετες αρμοδιότητες για τους νησιωτικούς δήμους (ερωτ. 25).

Στους νησιωτικούς δήμους με το νέο θεσμό δόθηκαν σε αυτούς κάποιες πρόσθετες αρμοδιότητες¹⁹ και ρωτάμε τους αιρετούς αν είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν.

¹⁷ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 81 - 84

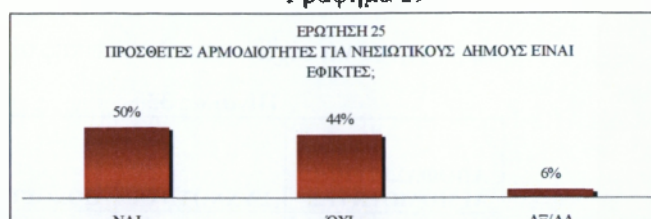
¹⁸ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 Μέρος ΣΤ εποπτεία

¹⁹ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 204

Πίνακας 35

Πρόσθετες αρμοδιότητες για νησιωτικούς δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	9	50%
ΌΧΙ	8	44%
ΔΞ/ΔΑ	1	6%
	18	100%

Γράφημα 29

Στο γράφημα του ερωτήματος 25 βλέπουμε έναν διχασμό των αιρετών καθώς 9 στους 18 πιστεύουν ότι είναι εφικτές ενώ οι υπόλοιποι 9 θεωρούν πως δεν είναι εφικτό ή δεν είναι σίγουροι.

2.4 Β.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης (ερωτ. 26).

Για να υπάρχει ένα αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης διοίκησης πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις και ρωτάμε τους αιρετούς να μας πουν ποιες είναι οι σημαντικότερες.

Πίνακας 36

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	15	3	0
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος	16	2	0
Σημαντική οικονομική αυτονομία	15	3	0
ΔΞ/δα			

Γράφημα 30

Στο παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών θεωρεί ότι πρέπει να έχει και τα τρία χαρακτηριστικά ένα αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης διοίκησης, δηλαδή να υπάρχει περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους, να περιλαμβάνει τροποποίηση του φορολογικού συστήματος και να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία.

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

2.5. Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση.

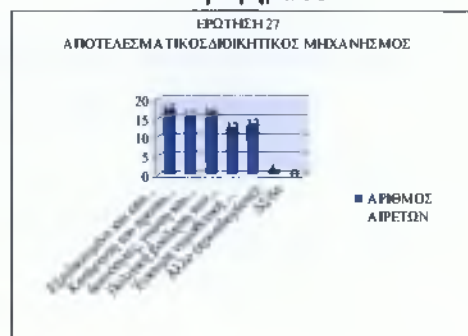
2.5.1. Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού (ερωτ. 27).

Για να γίνει εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού πρέπει να έχει κάποια στοιχεία που αφορούν το προσωπικό τους αιρετούς αλλά και το κράτος.

Πίνακας 37

Αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	17
Κατάρτιση του προσωπικού	15
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών	16
Πολιτική βούληση των αιρετών	12
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος & κωδικοποίηση της νομοθεσίας	13
Άλλο (προσδιορίστε):	1
ΔΞ/ΔΑ	0

Γράφημα 31

Στο ερώτημα (27) παρατηρούμε πως οι αιρετοί θεωρούν ότι για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό θεωρούν σχεδόν εξίσου σημαντικά είναι και τα τρία επίπεδα με πιο σημαντικό ότι αφορά το προσωπικό, δεύτερο σημαντικό τους αιρετούς και τρίτο σημαντικό το κράτος.

2.6. Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας.

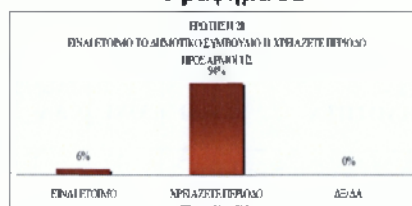
2.6.1. Είναι έτοιμο το δημοτικό συμβούλιο ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής (ερωτ 28 & 29);

Εδώ θέλουμε να δούμε κατά πόσο έχουν προσαρμοστεί οι αιρετοί στα νέα δεδομένα και πόσος είναι ο χρόνος που θα χρειαστούν.

Πίνακας 38

Ετοιμότητα ΔΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι έτοιμο	1	6%
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	17	94%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 32

Το 94% των αιρετών (17/18) θεωρεί ότι το νέο σύστημα χρειάζεται περίοδο προσαρμογής και μόνο ένας θεωρεί ότι είναι έτοιμο.

Πίνακας 39

ΑΡΧΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΞΗ ΜΗΝΕΣ	1	6%
ΈΝΑ ΕΤΟΣ	8	44%
ΕΝΑΜΙΣΗ ΕΤΟΣ	3	17%
ΔΥΟ ΕΤΗ	2	11%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΔΥΟ ΕΤΗ	3	17%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	17	100%

Γράφημα 33

Τα 2/3 των αιρετών (12/17) θεωρούν ότι η περίοδος προσαρμογής θα είναι έως ενάμιση έτος. Όσον αφορά τους αιρετούς οι οποίοι απάντησαν περισσότερο από δύο έτη

(3/17) ανήκουν στην αντιπολίτευση και θεωρούν ότι η προσαρμογή στο νέο σύστημα θα διαρκέσει για όλο το διάστημα της θητείας της τρέχουσας δημοτικής αρχής.

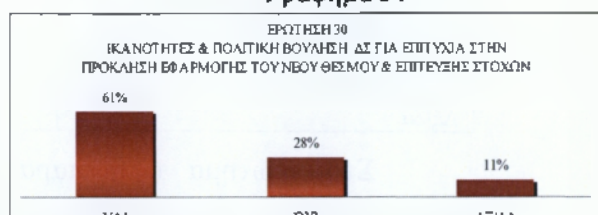
2.6.2. Ικανότητες και πολιτική βούληση του δημοτικού συμβουλίου (ερωτ. 30);

Εδώ θέλουμε να μάθουμε κατά πόσο οι αιρετοί θεωρούν ότι θα έχουν επιτυχία με το νέο θεσμό.

Πίνακας 40

Ικανότητες και πολιτική βούληση του ΔΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	11	61%
ΌΧΙ	5	28%
ΔΞ/ΔΑ	2	11%
	18	100%

Γράφημα 34

Στο συγκεκριμένο γράφημα της ερώτησης 30 βλέπουμε ότι το 61% των αιρετών (11/18) θεωρεί ότι το Δ.Σ. έχει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση να ανταποκριθεί, ενώ το 39% των αιρετών (7/18) πιστεύει πως όχι ή δεν ξέρει / δεν απαντάει.

2.6.3. Επάρκεια ή και καταλληλότητα στους πόρους (ερωτ. 31).

Θέλουμε να μάθουμε για το δήμο Πάτμου αν υπάρχει επάρκεια και καταλληλότητα σε πόρους.

Πίνακας 41

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΠΟΡΩΝ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ ΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	5	12	1	18
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	9	8	1	18
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	2	15	1	18
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	28%	67%	6%	100%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	50%	44%	6%	100%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	11%	83%	6%	100%

Γράφημα 35

Στο παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι το 67% των αιρετών (12/18) θεωρούν πως δεν υπάρχει επάρκεια ή καταλληλότητα στις κτιριακές υποδομές και σε μεγάλο ποσοστό (83%) στο ανθρώπινο δυναμικό (15/18). Όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές το 50% των αιρετών (9/18) θεωρούν πως υπάρχει επάρκεια ενώ το άλλο 50% των αιρετών (8/18) θεωρούν πως όχι ή δεν ξέρει/ δεν απαντά.

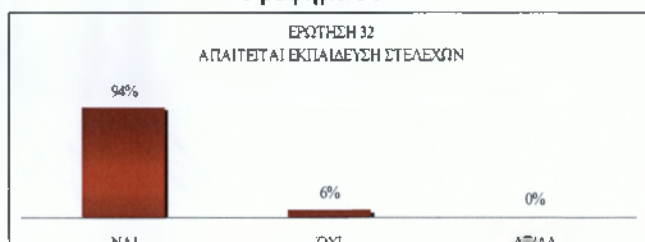
2.6.4. Εκπαίδευση των στελεχών του δήμου (ερωτ. 32).

Τα στελέχη του δήμου είναι επαρκώς εκπαιδευμένα για σημαντικά θέματα του δήμου ή χρειάζονται εκπαίδευση, αυτό κλήθηκαν να απαντήσουν οι αιρετοί.

Πίνακας 42

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	17	94%
ΟΧΙ	1	6%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 36

Εδώ η πλειοψηφία 94% των αιρετών (17/18) θεωρεί ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου.

2.6.5. Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου (ερωτ. 34).

Οι αιρετοί κλήθηκαν να βάλουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα του δήμου τα οποία ιεράρχησαν ως εξής:

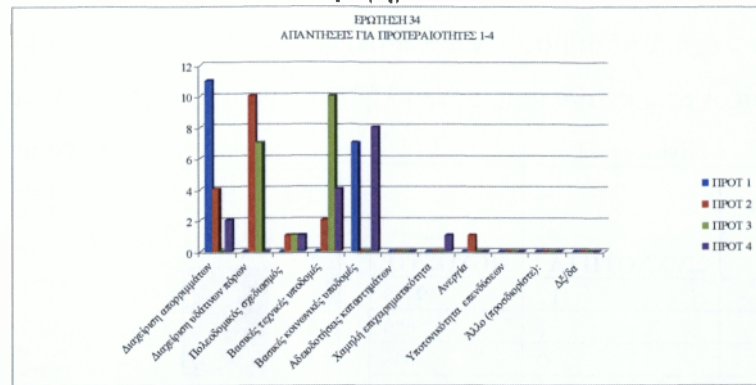
Πίνακας 43

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΥ ΙΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΘΟΥΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	11	4	0	2	0	0	0	0	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	0	10	7	0	0	0	0	0	0
Πολεοδομικός σχεδιασμός	0	1	1	1	6	0	1	0	0
Βασικές τεχνικές υποδομές	0	2	10	4	0	0	0	0	0
Βασικές κοινωνικές υποδομές	7	0	0	8	1	0	0	0	0
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	0	0	0	1	1	1	3	1
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	0	0	0	1	2	3	1	1	0
Ανεργία	0	1	0	0	3	5	2	1	0
Υποτονικότητα επενδύσεων	0	0	0	0	0	2	2	2	2
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	1	0	0	0	0
ΔΞ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	11	10	10	8	6	5	2	3	2

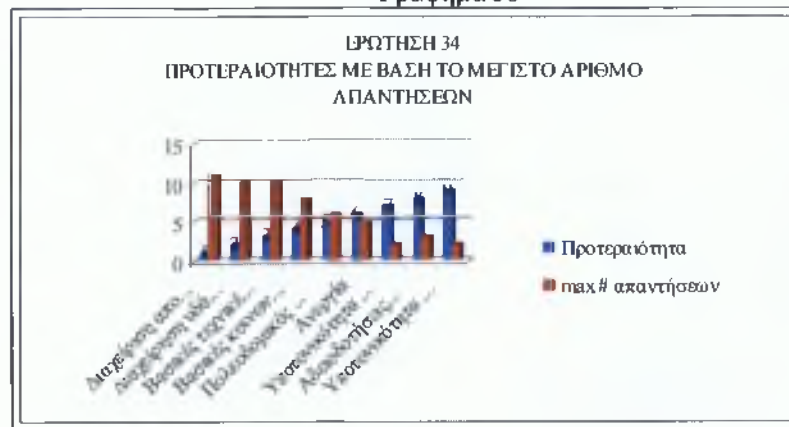
Πίνακας 44

Προτεραιότητα	Κρίσιμα Ζητήματα	max # απαντήσεων
1	Διαχείριση απορριμμάτων	11
2	Διαχείριση υδάτινων πόρων	10
3	Βασικές τεχνικές υποδομές	10
4	Βασικές κοινωνικές υποδομές	8
5	Πολεοδομικός σχεδιασμός	6
6	Ανεργία	5
7	Υποτονικότητα επενδύσεων	2
8	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	3
9	Υποτονικότητα επενδύσεων	2

Γράφημα 37

Γράφημα 38

Στα γραφήματα 37 & 38 της ερώτησης 34 βλέπουμε ότι:

- πρώτη προτεραιότητα είναι η διαχείριση των απορριμμάτων (11/18),
- δεύτερη προτεραιότητα είναι η διαχείριση των υδάτινων πόρων (10/18),
- τρίτη προτεραιότητα είναι οι βασικές τεχνικές υποδομές (10/18),
- τέταρτη προτεραιότητα η βασικές κοινωνικές υποδομές (8/18),
- πέμπτη προτεραιότητα ο πολεοδομικός σχεδιασμός (8/18),
- έκτη προτεραιότητα η ανεργία (5/18),
- έβδομη προτεραιότητα η υποτονικότητα των επενδύσεων (2/18),
- όγδοη προτεραιότητα οι αδειοδοτήσεις καταστημάτων (3/18) και
- ένατη προτεραιότητα η υποτονικότητα των επενδύσεων (2/18).

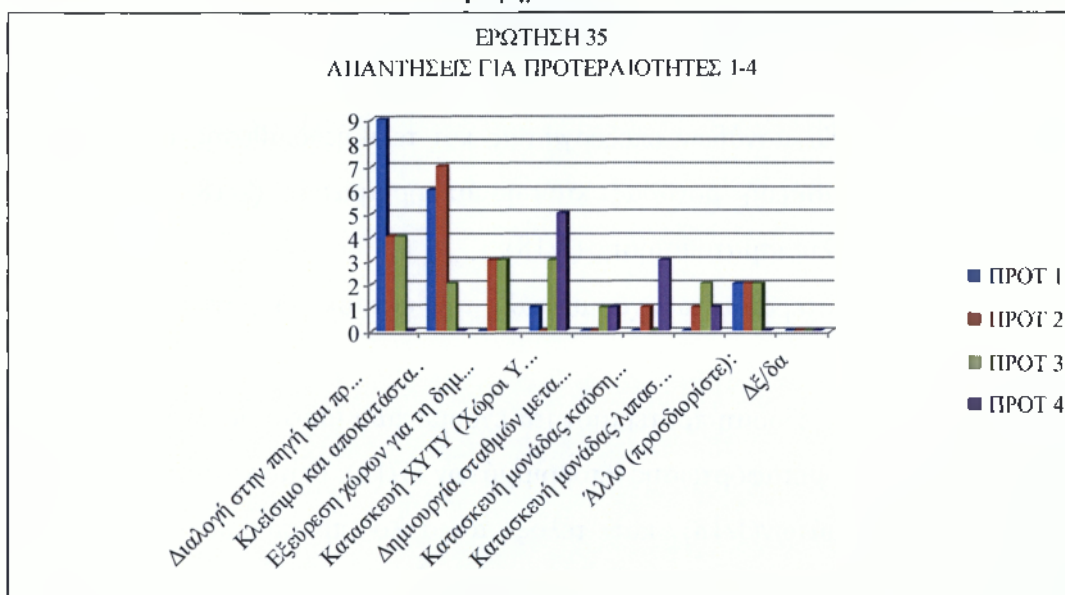
2.6.6. Διαχείριση των απορριμμάτων (ερωτ. 35).

Εδώ ζητήσαμε από τους αιρετούς αν ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα ποια θεωρούν ως σημαντικά για τη διαχείριση απορριμμάτων.

Πίνακας 45

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ						
	1	2	3	4	5	6	7
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	9	4	4	0	0	1	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	6	7	2	0	0	1	0
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	0	3	3	0	2	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)	1	0	3	5	0	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	0	1	1	1	1	1
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	0	1	0	3	2	0	1
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	0	1	2	1	2	2	0
Άλλο (προσδιορίστε):	2	2	2	0	0	0	1
max # απαντήσεων	9	7	4	5	2	2	1

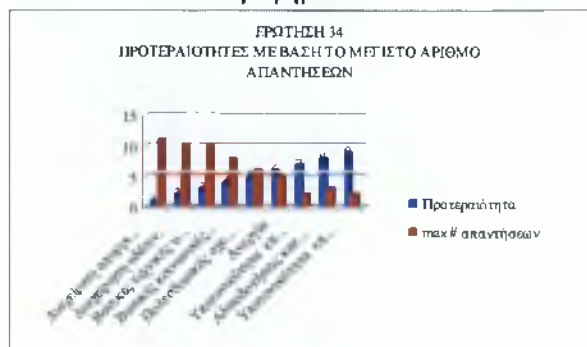
Γράφημα 39

Πίνακας 46

Προτεραιότητα	Διαχείριση Απορριμμάτων	max # απαντήσεων
1	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	9
2	Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	7
3	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	4
4	Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)	5
5	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	2
5	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	2
5	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2
6	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2
7	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	1
7	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1
7	Άλλο (προσδιορίστε):	1

Γράφημα 40

Στα παραπάνω γραφήματα 39 & 40 έχουμε τα εξής αποτελέσματα από τις απαντήσεις των αιρετών:

- πρώτη προτεραιότητα η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης (9/18).
- δεύτερη προτεραιότητα το κλείσιμο και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ (7/18).
- Τρίτη προτεραιότητα πάλι η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης (4/18).
- Τέταρτη προτεραιότητα η Κατασκευή ΧΥΤΥ(5/18)
- Στην πέμπτη προτεραιότητα έχουμε τρεις ισοψηφίες την εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων (2/18), την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων (2/18) και την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης (2/18).
- Έκτη προτεραιότητα έχουμε πάλι την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης (2/18)
- Και τέλος έβδομη προτεραιότητα έχουμε πάλι ισοψηφία ανάμεσα στη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων (1/18), στην κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων(1/18) και τέλος το άλλο προσδιορίστε το οποίο είναι η ολοκλήρωση του ΧΥΤΑ Πάτμου (1/18).

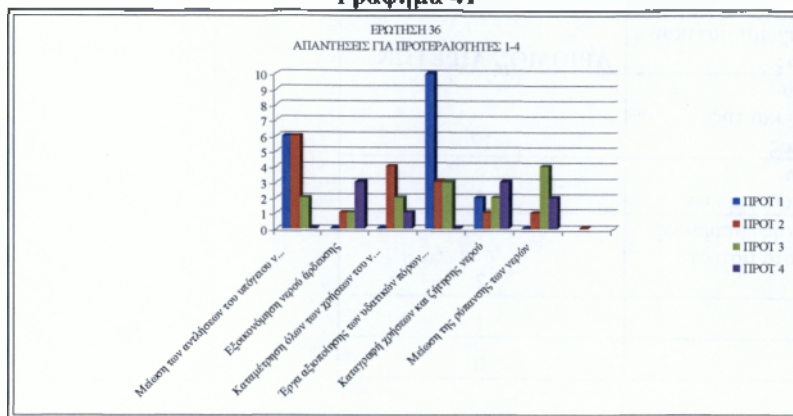
2.6.7. Διαχείριση των υδάτινων πόρων (ερωτ 36).

Εδώ τους ζητήσαμε να μας πουν τις προτεραιότητες για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Πίνακας 47

Διαχείριση των υδάτινων πόρων	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ						
	1	2	3	4	5	6	7
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	6	6	2	0	0	1	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	0	1	1	3	2	1	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	0	4	2	1	2	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	10	3	3	0	0	1	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2	1	2	3	2	1	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	0	1	4	2	1	1	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0
Δε/δα	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	10	6	4	3	2	1	0

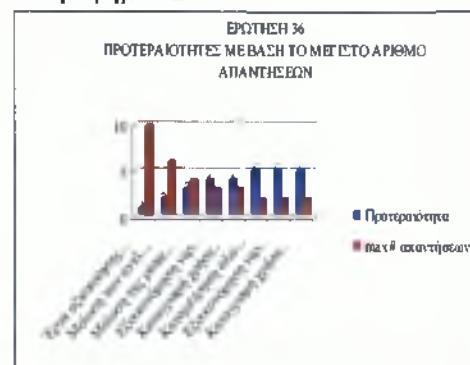
Γράφημα 41

Πίνακας 48

Προτεραιότητα	Διαχείριση υδάτινων πόρων	max # απαντήσεων
1	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	10
2	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	6
3	Μείωση της ρύπανσης των νερών	4
4	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	3
4	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	3
5	Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	2
5	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	2
5	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2

Γράφημα 42

Οι προτεραιότητες των αιρετών για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι:

- πρώτη προτεραιότητα τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (10/18),
- δεύτερη η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού (6/18),
- τρίτη προτεραιότητα η μείωση της ρύπανσης των νερών (4/18),
- τέταρτη έχουμε δύο και την εξοικονόμηση νερού άρδευσης αλλά και η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού (3/18) και
- πέμπτη προτεραιότητα έχουμε τρεις ισοψηφίες με (2/18) αιρετούς να επιλέγουν δύο προηγούμενες προτεραιότητες και μία καινούρια την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού .

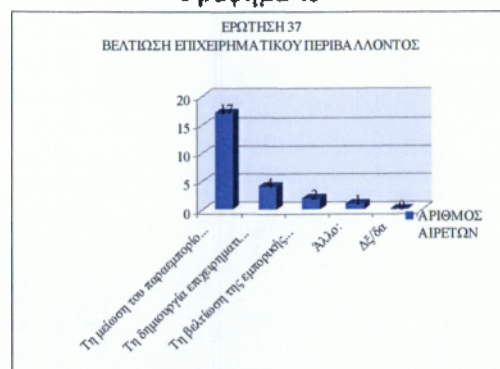
2.6.8. Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (ερωτ. 37).

Εδώ σαν δήμος ρωτήθηκαν οι αιρετοί για το πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον και δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 49

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας	17
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	4
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα.	2
Άλλο:	1
Δε/δα	0

Γράφημα 43

Στο παραπάνω γράφημα της ερώτησης (37) βλέπουμε ότι ως σημαντικότερο μέτρο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θεωρείτε η μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (17/18). Και ένα άλλο που προτείνεται από έναν αιρετό είναι η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

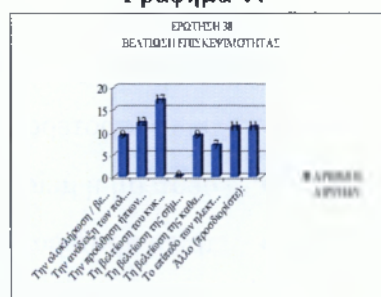
2.6.9. Βελτίωση της επισκεψιμότητας (ερωτ. 38)

Εδώ θέλουμε να μας πουν τη θεωρούν ότι θα βελτίωση την επισκεψιμότητα στο δήμο Πάτμου και επέλεξαν τα εξής:

Πίνακας 50

Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	9
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	12
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	17
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος	0
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	9
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας	7
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο	11
Άλλο (προσδιορίστε):	11

Γράφημα 44

Εδώ στο γράφημα της ερώτησης 38 παρατηρούμε ότι ως σημαντικότερα στοιχεία για την επισκεψιμότητα στο δήμο Πάτμου θεωρούνται η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού (17/18), η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (12/18), το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο(11/18), και το 'άλλο προσδιορίστε' το οποίο είναι η βελτίωση της ακτοπλοϊκής σύνδεσης με τα άλλα μέρη επιλεγμένο από (11/18) .

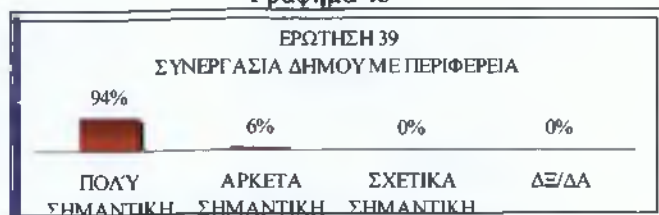
2.6.10. Συνεργασία δήμου με περιφέρεια. (ερωτ. 39)

Πως κρίνουν οι αιρετοί την συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια

Πίνακας 51

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	17	94%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	1	6%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 45

Στο γράφημα της ερώτησης βλέπουμε ότι το 94% θεωρεί τη συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια πολύ σημαντική.

2.7 Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση.

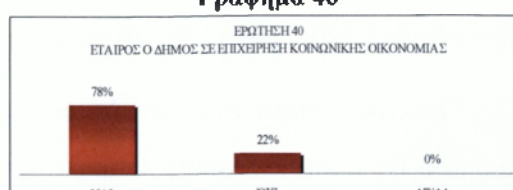
2.7.1. Εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας (ερωτ 40 & 41).

Θα μπορούσε ο δήμος Πάτμου να είναι εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας αυτό ρωτήσαμε τους αιρετούς και αν ναι σε τι τομείς;

Πίνακας 52

Εταίρος ο δήμος σε επιχείρηση κοινων. οικον.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	14	78%
ΟΧΙ	4	22%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

Γράφημα 46

Πίνακας 53

Τομείς δραστηριοποίησης	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	7
Καθαριότητα, ανακύκλωση	13
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	5
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	12
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	6
Εστίαση, catering	0
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	2
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών	11
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	4
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	8

Γράφημα 47

Σύμφωνα με τα γραφήματα το 78% των αιρετών (14/18) συμφωνεί να συμμετάσχει ο δήμος ως εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας. Οι κύριοι τομείς που θα μπορούσε είναι η καθαριότητα – ανακύκλωση (13/14), η παραγωγή τοπικών προϊόντων (12/14) και η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (11/14).

2.7.2. Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας (ερωτ. 42 & 43).

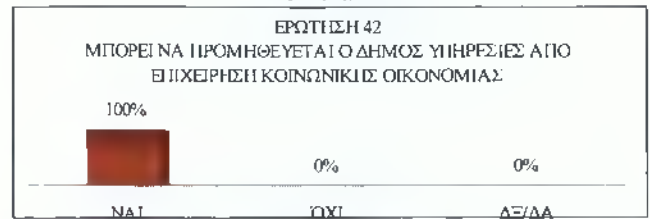

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς αν ο δήμος Πάτμου θα προμηθευόταν υπηρεσίες κοινωνικής οικονομίας και σε ποιους τομείς. Μας έδωσαν τις παρακάτω απαντήσεις.

Πίνακας 54

Προμήθεια υπηρεσιών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	18	100%
ΟΧΙ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

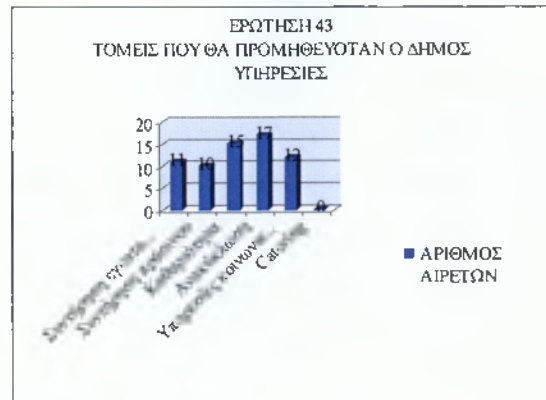
Γράφημα 48

Πίνακας 55

Τομείς υπηρεσιών	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	11
Συντήρηση πράσινου	10
Καθαριότητα	15
Ανακύκλωση	17
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	12
Catering	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΞ/δα	0

Γράφημα 49

Όλοι οι αιρετοί συμφωνούν με το να προμηθεύονται υπηρεσίες. Οι κυριότεροι τομείς που θα προμηθεύονταν υπηρεσίες είναι η καθαριότητα και η ανακύκλωση με τα πιο μεγάλα ποσοστά 15 στους 18 και 17 στους 18 αντίστοιχα.

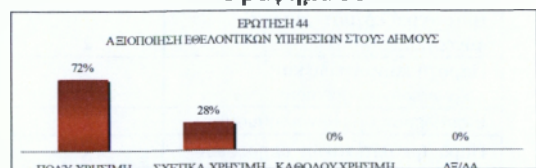
2.7.3. Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών (ερωτ. 44 & 45).

Εδώ θέλουμε να μας πουν οι αιρετοί αν θεωρούν χρήσιμες τις εθελοντικές υπηρεσίες και σε ποιους τομείς θα τις αξιοποιούσαν και μας είπαν τα παρακάτω.

Πίνακας 56

Εθελοντικές υπηρεσίες από τους δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	13	72%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΗ	5	28%
ΚΑΘΟΛΟΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

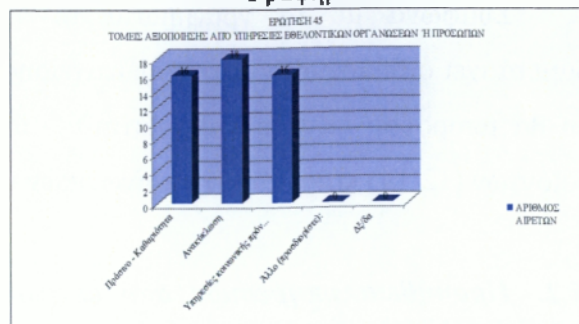
Γράφημα 50

Πίνακας 57

Τομείς εθελοντικών υπηρεσιών	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πράσινο - Καθαριότητα	16
Ανακύκλωση	18
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	16
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΞ/δα	0

Γράφημα 51

Στα παραπάνω γραφήματα των ερωτημάτων 44&45 βλέπουμε ότι η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στους δήμο Πάτμου και για τους 18 αιρετούς είναι χρήσιμη αρκετά. Και οι τρεις υπηρεσίες που αναφέρονται είναι εξίσου σημαντικές με την ανακύκλωση να είναι πρώτη με 18 στους 18 αιρετούς, Το πράσινο - καθαριότητα και η κοινωνική πρόνοια έρχονται δεύτερες με 16 στους 18 αιρετούς.

2.8. Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι.

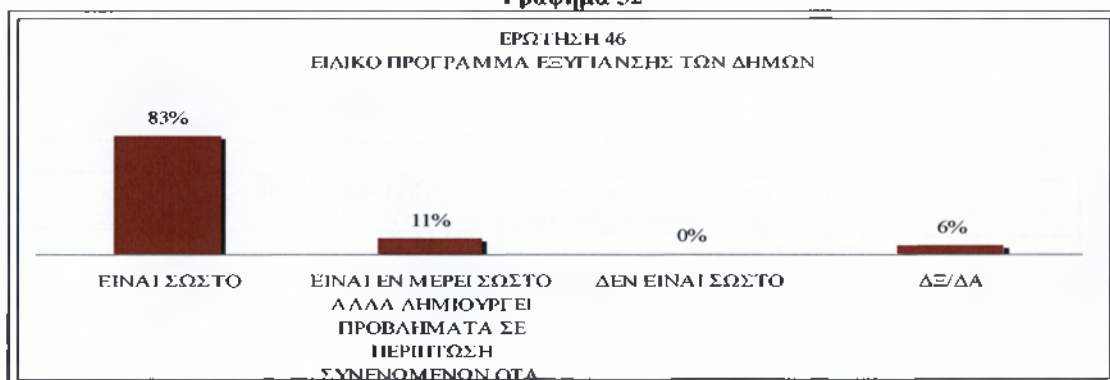
2.8.1. Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων (ερωτ.46).

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς να μας πουν τη γνώμη τους για το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης²⁰ των δήμων αν το θεωρούν σωστό.

Πίνακας 58

Πως κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	15	83%
ΕΙΝΑΙ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΩΣΤΟ ΑΛΛΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΕΝΩΜΕΝΩΝ ΟΤΑ	2	11%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	1	6%
	18	100%

Γράφημα 52

Εδώ βλέπουμε ότι το 83% των αιρετών (15/18) πιστεύει ότι το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης είναι σωστό ενώ το 11% των αιρετών (2/18) πιστεύει ότι είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ.

2.8.2. Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων (ερωτ. 47).

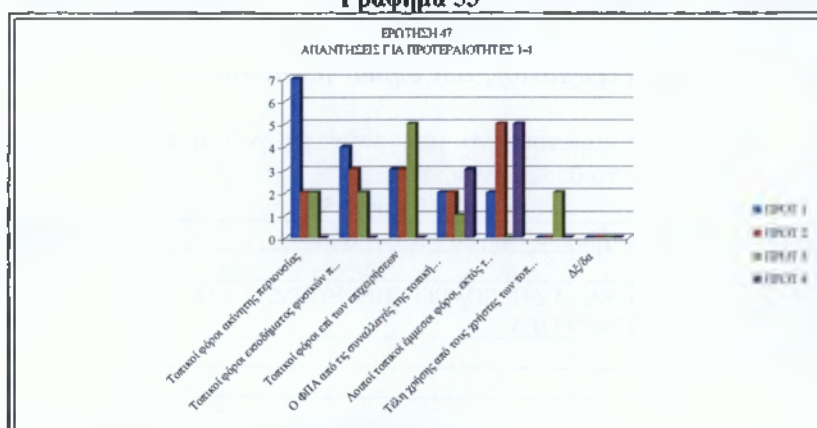
Εδώ ζητήσαμε από τους αιρετούς να μας βάλουν κατά σειρά προτεραιότητας τα πιο σημαντικά τοπικά έσοδα του δήμου. Ως σημαντικότερα θεώρησαν τα εξής:

²⁰ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 262

Πίνακας 59

Σημαντικότερα τοπικά έσοδα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ						
	1	2	3	4	5	6	7
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	7	2	2	0	0	2	0
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	4	3	2	0	1	0	0
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	3	3	5	0	0	0	0
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	2	2	1	3	2	1	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ .	2	5	0	5	2	0	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	0	0	2	0	2	1	0
Δε/δα	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	7	5	5	5	2	2	0

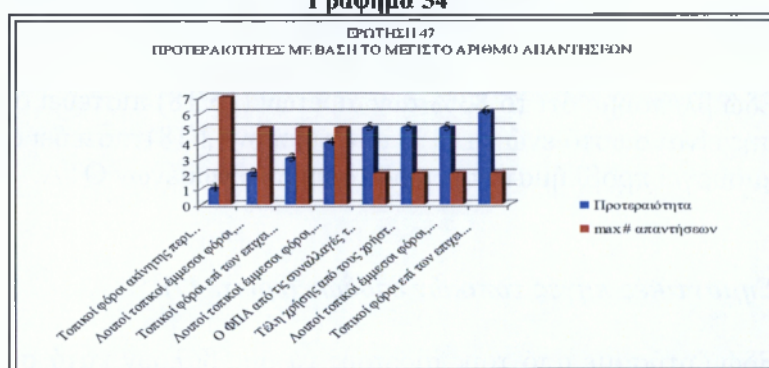
Γράφημα 53

Πίνακας 60

Προτεραιότητα	ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ	max # απαντήσεων
1	Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	7
2	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	5
3	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	5
4	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	5
5	Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	2
5	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	2
5	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ.	2
6	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	2

Γράφημα 54

Στα παραπάνω γραφήματα φαίνονται οι έξι προτεραιότητες των εσόδων :

- Πρώτη προτεραιότητα είναι οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας με (7/18),
- δεύτερη προτεραιότητα είναι οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι με (5/18),
- τρίτη προτεραιότητα με (5/18) είναι οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων,

- τέταρτη προτεραιότητα με (5/18) είναι πάλι οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ,
- πέμπτη προτεραιότητα έχουμε τρεις πηγές εσόδων και αυτές είναι α)ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας, β) τα τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών και γ) οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ με (2/18) και
- έκτη προτεραιότητα είναι οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων πάλι με (2/18) στους αιρετούς.

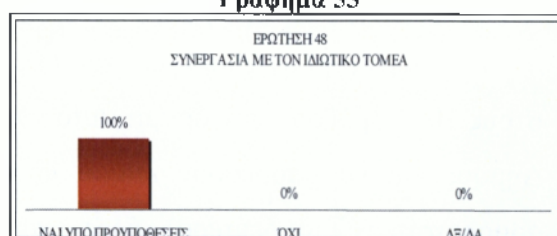
2.8.3. Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (ερωτ 48&49&50)

Εδώ θέλουμε να δούμε κατά πόσο οι αιρετοί θέλουν συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, με ποιες μορφές και σε ποιους τομείς. Στα παρακάτω γραφήματα βλέπουμε αναλυτικά τις απόψεις τους.

Πίνακας 61

Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	18	100%
ΌΧΙ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	18	100%

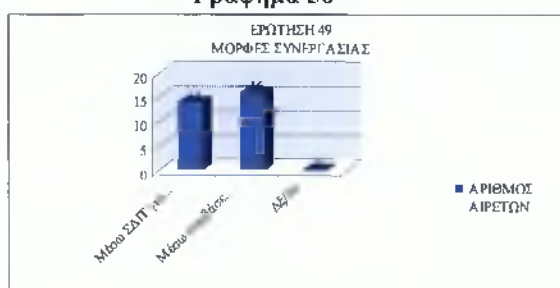
Γράφημα 55

Πίνακας 62

Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Μέσω ΣΔΓΓ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	14
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	16
ΔΞ/δα	0

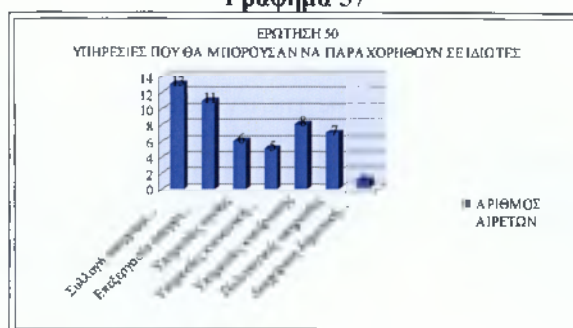
Γράφημα 56

Πίνακας 63

Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συλλογή απορριμμάτων	13
Επεξεργασία απορριμμάτων	11
Υπηρεσίες υγείας	6
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	5
Υπηρεσίες κατάρτισης	8
Πολιτιστικές υπηρεσίες	7
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	1

Γράφημα 57

Στα παραπάνω γραφήματα των ερωτήσεων 48, 49 & 50 βλέπουμε ότι όλοι οι αιρετοί (18/18) συμφωνούν για συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα υπό προϋποθέσεις. Οι 16 στους 18 είναι υπέρ της συνεργασίας μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών από ιδιώτες και 14 στους 18 μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής.

Επίσης όλες οι υπηρεσίες έχουν έστω από μία επιλογή για να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.

2.9. Τμήμα Ε. Κλείσιμο

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Στην παραπάνω ανοικτή ερώτηση 10 από τους 18 αιρετούς απάντησαν για να προσθέσουν και τη δική τους προσωπική άποψη. Από αυτούς οι (2/18) είναι της αντιπολίτευσης.

Ταξινομήσα τις απόψεις που εκφράστηκαν σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος οι (3 στους 10 εκφράζουν σαν όραμα αυτό να μπορέσει αυτό το πρόγραμμα να ευνοήσει τους Δήμους και να μπορέσουν και οι ίδιοι να ανταπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις και αρμοδιότητες. Στο δεύτερο μέρος έχουμε τους 5στους10 αιρετούς οι οποίοι θέτουν κάποιους συγκεκριμένους στόχους. Οι στόχοι αυτοί είναι η εξυπηρέτηση των πολιτών και η στελέχωση του δήμου με το απαραίτητο προσωπικό, η επίλυση σημαντικών προβλημάτων για το δήμο όπως είναι τα θέματα υγείας, απορριμμάτων, ανάπτυξη τουρισμού. Θέλουν τη γρήγορη προσαρμογή του δήμου στα νέα δεδομένα, να γίνει οικονομικά ανεξάρτητος, να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες χωρίς να μεροληπτούν και να κάνουν διακρίσεις μεταξύ των δημοτών. Θέλουν να υπάρχει συνεργασία και όχι εξάρτηση με το κεντρικό κράτος και να υπάρξει στήριξη στους μικρούς νησιωτικούς δήμους ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες αρμοδιότητες. Στο τρίτο μέρος έχουμε ένας αιρετός της αντιπολίτευσης ο οποίος θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά δύσκολη η εφαρμογή του 'Καλλικράτη' διότι ο νομοθέτης θα έπρεπε να λάβει υπόψη του ότι η χώρα μας έχει πολλές ιδιαιτερότητες λόγω της νησιωτικότητας της, για το λόγο αυτό δεν γίνεται να ισχύουν οι ίδιες μεταρρυθμίσεις σε όλη τη χώρα.

Κεφάλαιο 3

Η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου Λειψών

3.1 Γεωφυσικά δεδομένα

Οι Λειψοί βρίσκονται στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Δωδεκανήσων. Η συνολική έκταση του νησιού είναι 15,975 Km². Η κατανομή της έκτασης διακρίνεται μόνο σε πεδινή. Οι χρήσεις γης στους Λειψούς σύμφωνα με πληροφορίες από το δήμαρχο Λειψών Γεωργική Γη περίπου 2,000 στρέμματα, Βοσκότοποι περίπου 7,000 στρέμματα, Δάση και ποώδη περίπου 2,000 στρέμματα, Οικιστικές περιοχές περίπου 1,500 στρέμματα και το υπόλοιπο λοιπές εκτάσεις.

3.2. Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα

Διαχρονικές μεταβολές

Ο πληθυσμός των λειψών συγκεντρώνεται σε ένα μέρος του νησιού το κέντρο που ονομάζετε Λειψοί. Τα τελευταία χρόνια σημειώνετε σημαντική αύξηση του πληθυσμού και σύμφωνα με την τελευταία απογραφή είχε μεταβολή 15,18% αύξηση.

Πίνακας 64
Πληθυσμός Λειψών μεταβολή

Έτος	1991	2001	Μεταβολή % 91 - 01
Πληθυσμός	606	698	15,18

²¹
(πηγή « Γεν. Γραμ. Αιγαίου)

Από πληροφορίες του δημάρχου το 1951 υπήρχαν 1300 κάτοικοι, το 1961 υπήρχαν περίπου 1000, το 1971 έφθασαν τους 550 κατοίκους, το 1981 τους 580.

Η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι 40,23 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο και ο πληθυσμός είναι αγροτικός.²²

3.3. Απασχόληση – Ανεργία

Τώρα όσον αφορά τα στοιχεία της απογραφής του 2001 έχουμε τα εξής:

- i. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός.

²¹

<http://www.vpai.gr/site/home/Basic+Menu/The+islands+of+Aegean/Southern+Aegean/NOMOS+DODEK+ANISOY/LEIPSOI.csp> (9/5/2011)

²² http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP02&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ήταν σύνολο 242 από τους οποίους οι 27 ήταν άνεργοι εκ των οποίων οι 10 ήταν νέοι άνεργοι.

Πίνακας 65

ΔΗΜΟΣ	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ	242	215	27	10	357

²³
(πηγή «ΕΛ. ΣΤΑΤ.»)

ii. Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001 στην τομεακή σύνθεση της απασχόλησης παρατηρούμε ότι ο πιο ανεπτυγμένος τομέας είναι ο τριτογενής λόγω του τουρισμού, καλύπτει σχεδόν το 40%. Όμως και οι άλλοι δύο τομείς καταλαμβάνουν ένα σημαντικό κομμάτι της τομεακής απασχόλησης

Πίνακας 66

Τομεακή σύνθεση απασχόλησης		
Έτος	Είδος	Σύνολο εργαζομένων
2001	Πρωτογενής	41
2001	Δευτερογενής	64
2001	Τριτογενής	89

²⁴
(πηγή « Γεν. Γραμ. Αιγαίου »)

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει αναλυτικά τους τομείς απασχόλησης και το σύνολο ατόμων σε αυτούς. Βλέπουμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά καταλαμβάνουν οι κατασκευές, η αλιεία και η εκπαίδευση.

Πίνακας 67

Σύνολο ατόμων ανά τομέα απασχόλησης

ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	242
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	20
Αλιεία.	29
Μεταλλοηχτικές βιομηχανίες.	6
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	5
Κατασκευές.	63
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή, οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	15
Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	20
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	12
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	4

²³ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP06&y_param=2001_00&mytabs=0 (9/5/2011)

²⁴ <http://www.vpai.gr/site/home/Basic+Menu/The+islands+of+ Aegean/Southern+ Aegean/NOMOS+DODEK ANISOY/LEIPSOI/Demographically+Geographic.csp> (9/5/2011)

Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	14
Εκπαίδευση.	22
Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	4
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	6
Νέοι	10
Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	12

(πηγή «ΕΛ. ΣΤΑΤ»)

iii. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά ανεργίας είναι εξάμηνης διάρκειας περισσότερο και σε εποχικούς απασχολούμενους.

iv. Επίπεδο εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού

Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο κομμάτι του εργατικού δυναμικού είναι απόφοιτοι δημοτικού.

Πίνακας 68
Επίπεδο εκπαίδευσης εργατικού δυναμικού

Μεταπτυχιακό	ΑΕΙ / ΤΕΙ	Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.	Απόφοιτοι γυμνασίου	Απόφοιτοι δημοτικού	Φοιτούν στο δημοτικό	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Σύνολο
2	38	9	87	71	259	63	75	43	647

3.4. Εξελίξεις ανά τομέα παραγωγής

i. Πρωτογενής τομέας

Στον πρωτογενή τομέα οι Λειψοί ασχολούνται με τους τομείς της αλιείας της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Στο τομέα της αλιείας τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει πρόοδος εφόσον η παράνομη αλιεία έχει καταστρέψει το θαλάσσιο πλούτο. Όσον αφορά την γεωργία υπάρχει αύξηση καθώς όλο και περισσότεροι ασχολούνται και παράγουν προϊόντα μάλιστα έχουν φτιάξει δικά τους οινοποιία παράγοντας γλυκό κρασί από δικά τους σταφύλια, επίσης έχουν και παραγωγή ελιών. Όσον αφορά την κτηνοτροφία υπάρχει και σε αυτό ανάπτυξη εφόσον από αυτήν μπορούν και δημιουργούν προϊόντα και ιδιαίτερα παραδοσιακά τυριά.

ii. Δευτερογενής τομέας

²⁵ http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604&r_param=SAP06&y_param=2001_00&mytabs=0

Οι Λειψοί στον δευτερογενή τομέα μεταποιήσεις κάνουν από το τοπικό γάλα σε τυριά και τα ντόπια σταφύλια σε γλυκό κρασί σε δύο οινοποιία που υπάρχουν στο νησί. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται είναι αυτές του δήμου, της ΔΕΗ, των τραπεζών κ.τ.λ..

iii. Τριτογενής τομέας

Στον τριτογενή τομέα οι Λειψοί είναι ένας αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός. Κάθε χρόνο προσελκύει πολλούς τουρίστες καθώς έχει γραφικότερες παραλίες και μέρη. Ο τουρισμός για τους Λειψούς είναι ο σημαντικότερος τομέας για την οικονομία του νησιού.

3.5. Υποδομές ποιότητα Ζωής.

I. Μεταφορικές υποδομές

Όσον αφορά τις μεταφορικές υποδομές υπάρχουν αρκετά προβλήματα στους Λειψούς. Περισσότερο από την Πάτμο. Πρώτο και κύριο είναι η ακτοπλοϊκή σύνδεση μας με τα γύρω νησιά και το κέντρο (Πειραιάς). Δεν υπάρχει καθημερινή σύνδεση με το κέντρο και με κάποια από τα γύρω νησιά, τους χειμερινούς μήνες είναι σχεδόν τελείως αποκομμένοι. Αεροδρόμιο δεν υπάρχει, υπάρχει μόνο ελικοδρόμιο με αυτόματο φωτισμό. Στο νησί υπάρχουν δημόσια μικρά λεωφορεία το καλοκαίρι για την εξυπηρέτηση των τουριστών σε ολόκληρο το νησί.

II. Υγεία – Πρόνοια

Και σε αυτόν το τομέα το νησί υστερεί όπως και η Πάτμος καθώς υπάρχει μόνο ένα πολυδύναμο κέντρο υγείας . Υπάρχει μόνο ένας αγροτικός ιατρός.

III. Παιδεία

Σε αυτόν τον τομέα τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα από κάποια χρόνια πριν υπάρχει ολοήμερο Νηπιαγωγείο, ολοήμερο εξαθέσιο Δημοτικό (ολοήμερο από το 1994), Γυμνάσιο και Λυκιακές τάξεις.

IV. Λοιπές υποδομές

Το νησί σε ότι αφορά την ανακύκλωση και την προστασία του περιβάλλοντος έχει χαρακτηριστεί πράσινο νησί. Που σημαίνει ότι είδους απόβλητα έχει υγρά και στερεά τα χρησιμοποιεί για το καλό του νησιού. Λειτουργεί ΧΥΤΥ και Βιολογικός και έχουν το πρόγραμμα ανακύκλωσης.

3.6. Υφιστάμενες δομές δημοσίων υπηρεσιών και δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο δήμος Λειψών δεν έχει τις δυνατότητες που έχουν οι μεγάλοι δήμοι και αρκείτε στις βασικές δημόσιες υπηρεσίες που μπορεί να έχει για να εξυπηρετηθεί, πολλές από τις οποίες δεν είναι καν στελεχωμένες όπως θα έπρεπε.

Οι Δομές δημοσίων υπηρεσιών είναι το πολυδύναμο κέντρο υγείας το οποίο δεν είναι επαρκώς στελεχωμένο, ο αστυνομικός σταθμός, ο λιμενικός σταθμός, το στρατιωτικό φυλάκιο και ο δήμος ο οποίος έχει προγραμματικές συμβάσεις με ΙΚΑ και ΟΑΕΔ, όμως ο δήμος δεν έχει επαρκές προσωπικό.

Οι δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι το ΚΕΠ Λειψών, το πνευματικό Κέντρο, το δημοτικό πρατήριο καυσίμων (το πρώτο που λειτούργησε στην Ελλάδα), η φιλαρμονική, το τουριστικό Γραφείο και το δημοτικό πρακτορείο ταξιδίων.

Με βάση τα παραπάνω παρατηρούμε ότι το νησί έχει και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα αλλά και κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να λυθούν για την ανάπτυξη του τόπου.

3.7. Αξιολόγηση του δήμου Λειψών (πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα – κρίσιμα ζητήματα)

Τα πλεονεκτήματα του νησιού είναι η τουριστική εξέλιξη που έχει τα τελευταία χρόνια καθώς πολλοί το επιλέγουν για ήσυχες καλοκαιρινές διακοπές, έχει ένα σημαντικό πρόγραμμα με τη διαχείριση των απορριμμάτων και βιολογικό και ανακύκλωση και ΧΥΤΥ.

Τα μειονεκτήματα του νησιού είναι η έλλειψη γιατρών, η απομόνωση του νησιού τους χειμερινούς μήνες λόγω της ακτοπλοϊκής σύνδεσης που δεν υπάρχει.

Κρίσιμα ζητήματα για το νησί είναι η λύση του ακτοπλοϊκού, οι βασικές κοινωνικές υποδομές με ιδιαίτερη έμφαση στην υγεία εφόσον δεν έχει γιατρούς και οι βασικές τεχνικές υποδομές.

Κεφάλαιο 4

Επεξεργασία – ανάλυση δεδομένων Δήμου Λειψών

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο της εργασίας επιλέχθηκε η έρευνα με δομημένο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο το επιμελήθηκε και το σύνταξε το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και παρατίθεται στο Παράρτημα Α. Ακολουθεί παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ανάλυση για κάθε ερώτηση. Στο δήμο Λειψών από τους 14 απάντησαν οι 12, ένας ο δήμαρχος και έντεκα οι δημοτικοί σύμβουλοι. Οι δύο που δεν απάντησαν ανήκαν στον επιτυχόν συνδυασμό, και ήταν ένας άντρας και μία γυναίκα. Στην εκλογική αναμέτρηση συμμετείχαν 2 συνδυασμοί. Οι αιρετοί απάντησαν σε όλες τις ερωτήσεις κλειστού τύπου και οι 6 από αυτούς είπαν την άποψή τους στην τελευταία ανοικτή ερώτηση. Στην επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων χρησιμοποιούνται οι πίνακες συχνοτήτων, πίτες, ραβδογράμματα. Στην ανάλυση των ερωτήσεων ιεράρχησης χρησιμοποιούνται ραβδογράμματα οι πίνακες συχνοτήτων και η ανάλυση τους γίνεται σύμφωνα με την προτεραιότητα που θέτουν οι αιρετοί. Βγαίνουν τα συγκεντρωτικά ανά τομέα ανάλογα με την προτεραιότητα που τους δίνετε από τους αιρετούς αυτή είναι η διαδικασία.

4.1 Τμήμα Α. Ταυτότητα αιρετών.

4.1.1. Στοιχεία εκλογής

Πίνακας 69

Συνδυασμός	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Επιτυχών	7	58%
Επiλαχών	5	42%
	12	100%

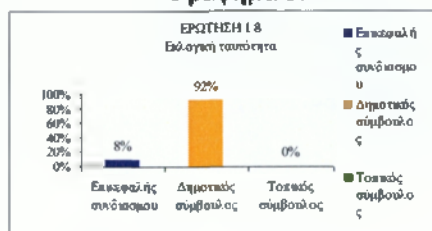
Γράφημα 58

Πίνακας 70

εκλογική ταυτότητα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Επικεφαλής συνδυασμού	1	8%
Δημοτικός σύμβουλος	11	92%
Τοπικός σύμβουλος	0	0%
	12	100%

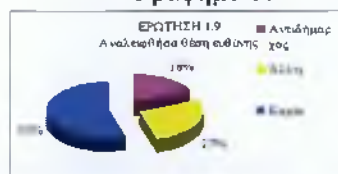
Γράφημα 59

Πίνακας 71

Αναληφθείσα θέση ευθύνης	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αντιδήμαρχος	2	18%
Άλλη	3	27%
Καμία	6	55%
	11	100%

Γράφημα 60

Στα παραπάνω γραφήματα βλέπουμε τους επιλαχόντες και τους επιτυχόντες που απάντησαν στα ερωτηματολόγια από τους οποίους το 58% ανήκει στους επιτυχόντες (7/12) και το υπόλοιπο 42% στους επιλαχόντες (5/12). Ο επικεφαλής συνδυασμού είναι ένας ο δήμαρχος και οι υπόλοιποι 11 είναι δημοτικοί σύμβουλοι. Οι δύο αιρετοί που δεν απάντησαν δεν είχαν κάποια θέση ευθύνης. Ο δήμος Λειψών δεν έχει τοπικούς συμβούλους. Το 18% των συμβούλων (2/11) είναι αντιδήμαρχοι, το 27% των αιρετών (3/11) έχει άλλη θέση ευθύνης και το 55% των αιρετών (6/11) δεν έχει καμία θέση ευθύνης. Οι θέσεις ευθύνης που έχουν αναλάβει οι 4 αιρετοί είναι πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου, αντιπρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου και γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου.

4.1.2. Φύλο αιρετών

Πίνακας 72

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	11	92%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	1	8%
	12	100%

Γράφημα 61

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι το 92% (11/12) των αιρετών που απάντησαν είναι άντρες και το υπόλοιπο 8% είναι μία γυναίκα υπάρχει μία τεράστια διαφορά της τάξης του 84%.

4.1.3. Ηλικιακή Ομάδα (ερωτ. 3)

Πίνακας 73

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	2	17%
35-44	3	25%
45-54	5	42%
55-64	2	17%
65+	0	0%
	12	100%

Γράφημα 62

Παρατηρούμε ότι τα 2/3 των αιρετών (8στους 12) είναι μεταξύ 35 & 54 ετών.

4.1.4. Επίπεδο εκπαίδευσης (ερωτ. 4)

Πίνακας 74

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	6	50%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	2	17%
ΛΥΚΕΙΟ	1	8%
ΙΕΚ	0	0%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	3	25%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ / ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 63

Το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών είναι χαμηλό αφού τα 2/3 (8 στους 10) είναι απόφοιτοι Γυμνασίου και Δημοτικού.

4.1.5. Απασχόληση (ερωτ. 5)

Εδώ βλέπουμε την απασχόληση των αιρετών πριν την εκλογή τους.

Πίνακας 75

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	1	8%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	0	0%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	2	17%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	6	50%
ΕΡΓΑΤΗΣ	1	8%
ΑΓΡΟΤΗΣ	1	8%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0	0%
ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ	1	8%
	12	100%

Γράφημα 64

Το 67% των αιρετών (8 άτομα) είναι επιχειρηματίες ή ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ 4 στου 12 καλύπτουν το υπόλοιπο φάσμα της απασχόλησης εκτός του ιδιωτικού υπαλλήλου.

4.1.6. Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης (ερωτ.6 & 7)

Σε αυτήν την ερώτηση οι αιρετοί ερωτήθηκαν αν είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και με τι ιδιότητα.

Πίνακας 76

Συμμετοχή στην αυτοδιοίκηση	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	8	67%
ΟΧΙ	4	33%
	12	100%

Γράφημα 65

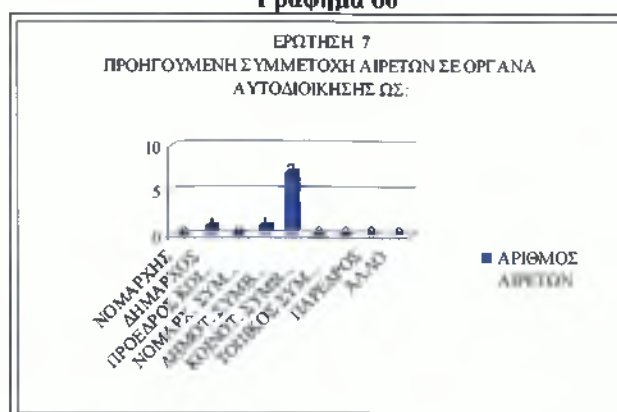

Το ποσοστό προηγούμενης συμμετοχής στην αυτοδιοίκηση είναι υψηλό (67% ή 8 στους 12). Όμως αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δήμαρχος συμμετέχει για όγδοη φορά σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και μάλιστα τις έξι από της επτά φορές έχει βγει δήμαρχος.

Πίνακας 77

Συμμετοχή στην αυτοδιοίκηση ως:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ	0
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	1
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	0
ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1
ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	7
ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΠΑΡΕΔΡΟΣ	0
ΆΛΛΟ	0
ΣΥΝΟΛΟ	9

Γράφημα 66

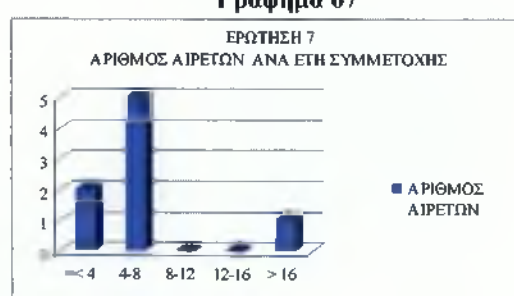
(Ένας αιρετός (ο Δήμαρχος) έχει διατελέσει ως νομαρχιακός σύμβουλος & ως δήμαρχος.)

Αυτό που παρατηρούμε επίσης είναι ότι από τους τέσσερις που δεν είχαν προηγούμενη εμπειρία οι τρεις από αυτούς ανήκουν στην αντιπολίτευση και μόνο ο ένας στην συμπολίτευση. Επίσης παρατηρούμε ότι η προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία για τους περισσότερους (7 στους 8) ήταν ως δημοτικοί σύμβουλοι.

Πίνακας 78

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	2
4-8	5
8-12	0
12-16	0
> 16	1
ΣΥΝΟΛΟ	8

Γράφημα 67

Τέλος παρατηρούμε ότι ο χρόνος εμπειρίας για τους περισσότερους είναι σημαντικός, με 5 στους 8 να έχουν πάνω από 4 χρόνια και 1 αιρετός να έχει πάνω από 16.

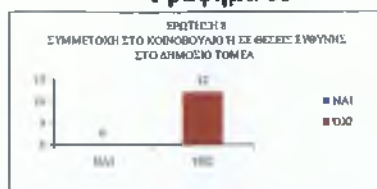
4.1.7. Προηγούμενη συμμετοχή στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (ερ. 8)

Σε αυτήν την ερώτηση ψάχνουμε να δούμε αν οι αιρετοί είχαν προηγούμενη συμμετοχή στους παραπάνω τομείς.

Πίνακας 79

Συμμετοχή	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	0	0%
ΌΧΙ	12	100%
	12	100%

Γράφημα 68

Στην 8 ερώτηση παρατηρούμε ότι κανένας από τους αιρετούς δεν έχει προηγούμενη εμπειρία στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.

4.1.8. Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα (ερ. 10 & 11)

Παρακάτω βλέπουμε τις απαντήσεις των αιρετών για τη συμμετοχή τους σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

Πίνακας 80

Συμμετοχή σε συλλόγους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	8	67%
ΌΧΙ	4	33%
	12	100%

Γράφημα 69

Το 67% (8 στους 12) έχει συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

Πίνακας 81

Συμμετοχή σε συλλόγους	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	1
Συνεταιρισμός	2
Επιμελητήριο	0
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	6
Αθλητικός σύλλογος	2
Άλλο (προσδιορίστε)	2
ΣΥΝΟΛΟ	13

Γράφημα 70

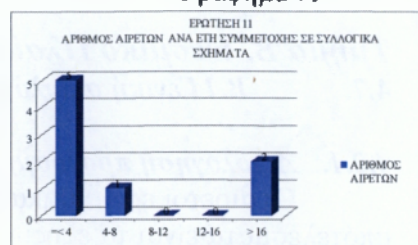
(κάποιοι συμμετέχουν σε παραπάνω από έναν συλλόγους)

Καλύπτεται σχεδόν όλο το φάσμα των κατηγοριών των τοπικών συλλόγων. Οι επαγγελματικοί σύλλογοι που συμμετείχαν οι αιρετοί είναι των επαγγελματιών (3) , αλιέων (2), ηλεκτρολόγων (1), στο άλλο προσδιορίστε σύλλογο υδραυλικών (1) και επιστημονικό σύλλογο (1).

Πίνακας 82

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=<4	5
4-8	1
8-12	0
12-16	0
> 16	2
ΣΥΝΟΛΟ	8

Γράφημα 71

Βλέπουμε ότι για τους 2 αιρετούς η συμμετοχή είναι πάνω από δεκαέξι έτη και οι υπόλοιποι 6 αιρετοί έως 8 έτη.

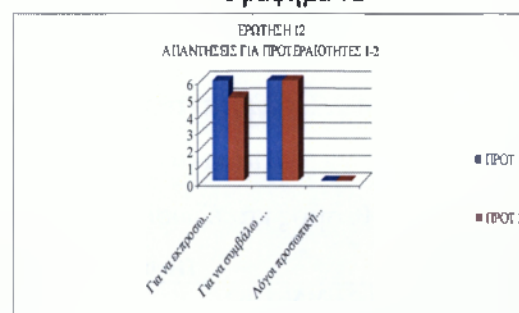
4.1.9. Κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές (ερ. 12)

Οι αιρετοί ερωτήθηκαν ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές και έδωσαν τις εξής απαντήσεις.

Πίνακας 83

ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΙΕΡΑΡΧΗΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	
	1	2
Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	6	5
Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	6	6
Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0	0
max # απαντήσεων	6	6

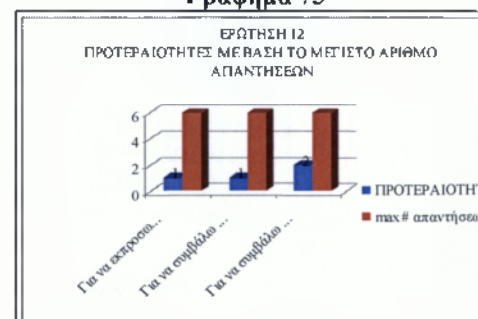
Γράφημα 72

Πίνακας 84

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	max # απαντήσεων
1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	6
1	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	6
2	Για να συμβάλω στην επίλυση περιφερειακών προβλημάτων και αξιοποίηση περιφερειακών δυνατοτήτων	6

Γράφημα 73

Στα γραφήματα 72 & 73 του ερωτήματος (12) βλέπουμε ότι σαν πρώτη προτεραιότητα επιλέγουν τα δύο πρώτα κίνητρα, την εκπροσώπηση των συμπολιτών τους και την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων. Και ως δεύτερη πάλι την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων. Κανείς δεν επέλεξε τους λόγους προσωπικής ανέλιξης σαν κίνητρο.

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

4.7. Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

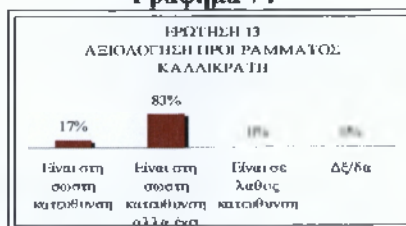
4.2.1. Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη (ερωτ. 13):

Οι αιρετοί ερωτήθηκαν πως κρίνουν το πρόγραμμα Καλλικράτης. Τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

Πίνακας 85

Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτη	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι στη σωστή κατεύθυνση	2	17%
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	10	83%
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	0	0%
Δε/δα	0	0%
	12	100%

Γράφημα 74

Παρατηρούμε ότι το 83% των αιρετών (10/12) πιστεύει ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι σε σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες.

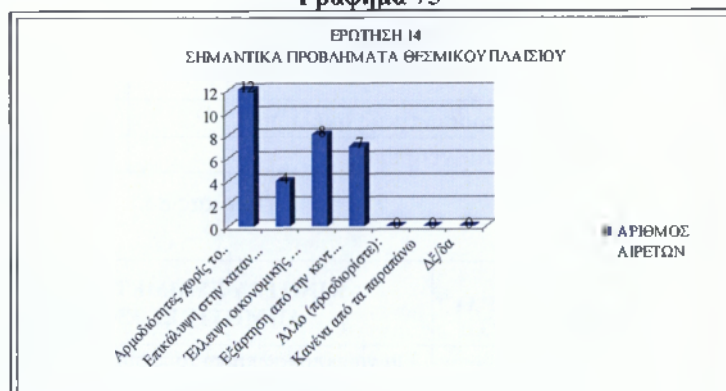
4.2.2. Σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου (ερωτ. 14).

Παρακάτω οι αιρετοί επέλεξαν τα σημαντικότερα προβλήματα που δημιουργεί ο θεσμός και έδωσαν τις εξής απαντήσεις:

Πίνακας 86

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους	12
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας	4
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	8
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση	7
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Κανένα από τα παραπάνω	0
Δε/δα	0

Γράφημα 75

Στο γράφημα αυτού του ερωτήματος ως τα πιο σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου από τους αιρετούς θεωρούνται οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (12/12) και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (8/12).

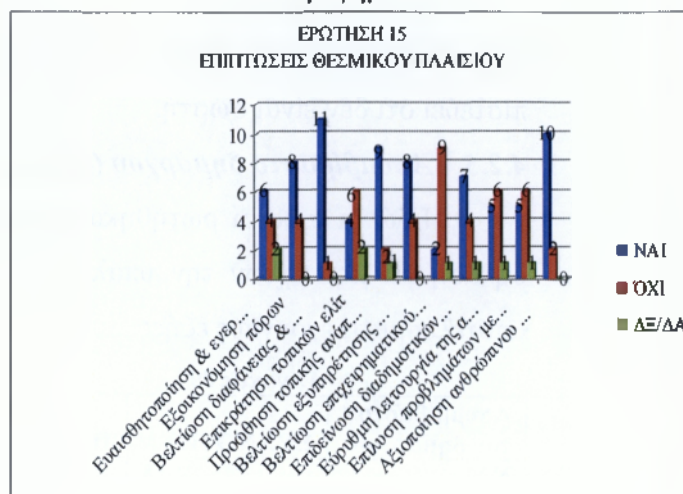
4.2.3. Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου (ερωτ. 15):

Στο παρακάτω διάγραμμα οι αιρετοί απαντούν για τις επιπτώσεις του θεσμικού πλαισίου αν θα είναι θετικές ή όχι. Για αυτή την ερώτηση έχουμε τα εξής:

Πίνακας 87

Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου	Ναι	Όχι	ΔΞ/ΔΑ
Ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών	6	4	2
Εξοικονόμηση πόρων	8	4	0
Βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων	11	1	0
Επικράτηση τοπικών ελίτ	4	6	2
Προώθηση τοπικής ανάπτυξης	9	2	1
Βελτίωση εξυπηρέτησης πολιτών	8	4	0
Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	2	9	1
Επιδείνωση διαδημοτικών ανισοτήτων	7	4	1
Εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	5	6	1
Επίλυση προβλημάτων με μετανάστες	5	6	1
Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού Δήμου	10	2	0

Γράφημα 76

Στο ερώτημα (15) γίνεται μια γενική διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το θεσμικό πλαίσιο. Γενικά υπάρχει μία θετική άποψη για τα περισσότερα ζητήματα με κάποιες διαφοροποιήσεις από το δήμο Πάτμου. Οι πιο πολλοί ότι θα υπάρξει εξοικονόμηση πόρων, βελτίωση της διαφάνειας και της λήψης αποφάσεων, δεν θα έχει επικράτηση των τοπικών ελίτ, θα γίνει προώθηση της τοπικής ανάπτυξης αλλά και βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και τέλος το ανθρώπινο δυναμικό του δήμου θα αξιοποιηθεί. Υπάρχει διχασμός όσον αφορά την ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση των πολιτών. Ως αρνητικά αποτελέσματα του θεσμού θεωρούν ότι δεν θα υπάρξει βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, θα επιδεινωθούν οι διαδημοτικές ανισότητες, δεν θα υπάρξει εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τέλος δεν θα επιλυθούν τα προβλήματα με τους μετανάστες.

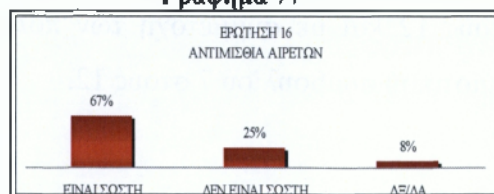
4.2.4. Αντιμισθία αιρετών (ερωτ. 16):

Με το νέο σχέδιο του Καλλικράτη προβλέπεται για πρώτη φορά η αντιμισθία²⁶ των Δημάρχων, των προέδρων του δημοτικού συμβουλίου και των αντιδημάρχων. Η γνώμη των αιρετών είναι η εξής:

Πίνακας 88

Αντιμισθία αιρετών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	8	67%
Δεν είναι σωστή	3	25%
ΔΞ/ΔΑ	1	8%
	12	100%

Γράφημα 77

²⁶ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 92

Στο γράφημα φαίνεται ότι το 67% των αιρετών (8 στους 12) πιστεύει ότι η αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά είναι σωστή ενώ το 25% των αιρετών (3/12) πιστεύει ότι δεν είναι σωστή.

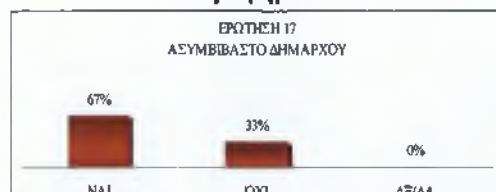
4.2.5. Ασυμβίβαστο δημάρχου (ερωτ. 17).

Εδώ οι αιρετοί ρωτήθηκαν αν συμφωνούν με το ασυμβίβαστο²⁷ του δημάρχου δηλαδή να μην έχουν την υπαλληλική τους ιδιότητα παρά μόνο τη δημοτική. Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Πίνακας 89

Ασυμβίβαστο του δημάρχου	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	8	67%
ΌΧΙ	4	33%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 78

Τα 2/3 των αιρετών (8 στους 12) συμφωνεί με το ασυμβίβαστο του δημάρχου ενώ το 1/3 των αιρετών (4 στους 12) δεν συμφωνεί.

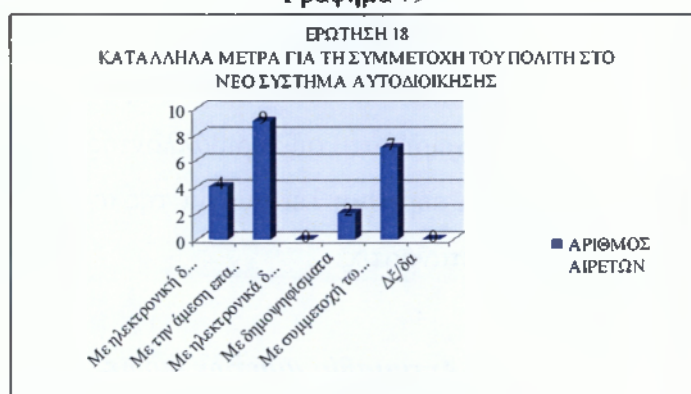
4.2.6. Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη (ερωτ. 18).

Εδώ οι αιρετοί ρωτήθηκαν με ποιον τρόπο θα μπορούσαν οι πολίτες να συμμετάσχουν ενεργά για το καλό του τόπου τους και απάντησαν τα παρακάτω:

Πίνακας 90

Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση	4
Με την άμεση επαφή δημοτικών συμβούλων και πολιτών	9
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	0
Με δημοψηφίσματα	2
Με συμμετοχή των και με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του Δ.Σ	7

Γράφημα 79

Σε αυτό το ερώτημα ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης η άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών 9 στους 12 και με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου 7 στους 12.

²⁷ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 93

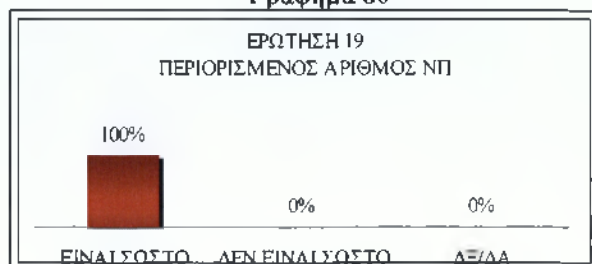
4.2.7. Περιορισμένος αριθμός νομικών προσώπων (ερωτ. 19)

Εδώ ζητάμε από τους αιρετούς την άποψη τους για τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων²⁸ και απάντησαν τα εξής:

Πίνακας 91

Περιορισμένος αριθμός νομικών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	12	100%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 80

Στο παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι το 100% των αιρετών συμφωνεί με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων.

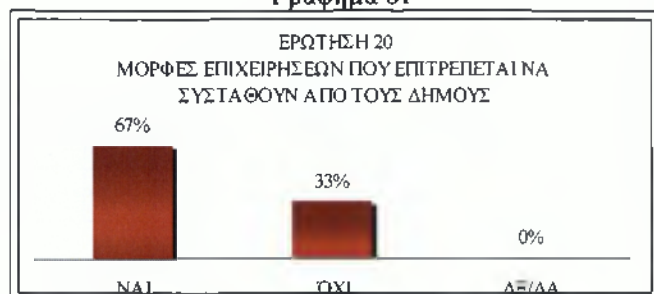
4.2.8. Μορφές επιχειρήσεων (ερωτ. 20).

Εδώ τους ρωτάμε αν συμφωνούν με τις μορφές επιχειρήσεων²⁹ που μπορεί να έχει ο δήμος.

Πίνακας 92

Μορφές επιχειρήσεων	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	8	67%
ΌΧΙ	4	33%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 81

Στο ερώτημα αυτό βλέπουμε ότι τα 2/3 των αιρετών (8 στους 12) συμφωνεί με τη σύσταση επιχειρήσεων ενώ οι υπόλοιποι 1/3 των αιρετών (4/12) δεν συμφωνούν. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι 4 που δεν συμφωνούν είναι της αντιπολίτευσης.

4.2.9. Συμπαραστάτης του δημότη και τηςχείρησης (ερωτ. 21.)

Εδώ ζητάμε από τους αιρετούς να μας πουν αν πιστεύουν ότι ο συμπαραστάτης του δημότη³⁰ ο οποίος προβλέπεται για δήμους άνω των 20.000 κατοίκων θα λύσει τα προβλήματα μεταξύ δήμων και πολιτών και μας είπαν τα παρακάτω:

²⁸ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 103

²⁹ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 107

³⁰ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 77

Πίνακας 93

Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	10	83%
ΌΧΙ	2	17%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 82

Στο γράφημα του ερωτήματος 21 παρατηρούμε ότι οι συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών θεωρεί ότι θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών.

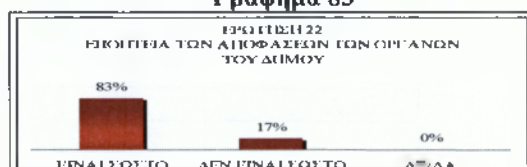
4.2.10. Σύστημα εποπτείας των αποφάσεων (ερωτ. 22);

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς αν συμφωνούν με το νέο σύστημα εποπτείας αποφάσεων³¹ όπου εκεί ότι αφορά έναν δήμο περνάει από έλεγχο νομιμότητας της πράξης του κάθε δήμου

Πίνακας 94

Εποπτεία των αποφάσεων	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	10	83%
Δεν είναι σωστή	2	17%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 83

Όσον αφορά την εποπτεία των αποφάσεων των οργάνων του Δήμου στο γράφημα βλέπουμε το 83% των αιρετών (10/12) πιστεύουν ότι είναι σωστή.

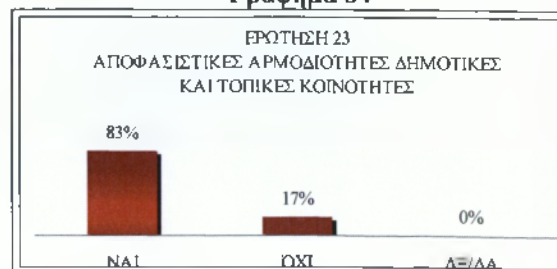
4.2.11. Αποφασιστικές αρμοδιότητες (ερωτ. 23)

Εδώ οι αιρετοί θέλουμε να μας πουν αν θα έπρεπε οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες³².

Πίνακας 95

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	11	92%
ΌΧΙ	1	8%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 84

³¹ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 Μέρος ΣΤ εποπτεία

³² Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 81 - 84

Το 83% των αιρετών θεωρεί ότι οι δημοτικές & τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες.

4.3. Β.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο Λειψών.

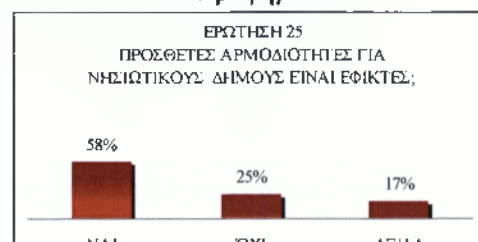
Πρόσθετες αρμοδιότητες για τους νησιωτικούς δήμους (ερωτ. 25).

Στους νησιωτικούς δήμους με το νέο θεσμό δόθηκαν σε αυτούς κάποιες πρόσθετες αρμοδιότητες³³ και ρωτάμε τους αιρετούς αν είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν.

Πίνακας 96

Πρόσθετες αρμοδιότητες για νησιωτικούς δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	7	58%
ΌΧΙ	3	25%
ΔΞ/ΔΑ	2	17%
	12	100%

Γράφημα 85

Στο γράφημα του ερωτήματος 25 βλέπουμε έναν σχετικό διχασμό των αιρετών καθώς 7 στους 18 πιστεύουν ότι είναι εφικτό ενώ οι υπόλοιποι 5 θεωρούν πως δεν είναι εφικτό ή δεν είναι σίγουρο.

4.4. Β.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης (ερωτ. 26).

Για να υπάρχει ένα αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης διοίκησης πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις και ρωτάμε τους αιρετούς να μας πουν ποιες είναι οι σημαντικότερες.

Πίνακας 97

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	12	0	0
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος	10	2	0
Σημαντική οικονομική αυτονομία	12	0	0
ΔΞ/δα			

Γράφημα 86

³³ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 204

Στο παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία και εδώ των αιρετών θεωρεί ότι πρέπει να έχει και τα τρία χαρακτηριστικά ένα αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης διοίκησης, δηλαδή να υπάρχει περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους, να περιλαμβάνει τροποποίηση του φορολογικού συστήματος και να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία.

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

4.5. Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση.

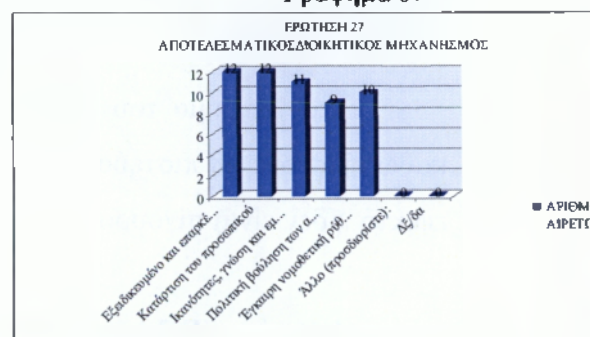
4.5.1. Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού (ερωτ. 27).

Για να γίνει εδραίωση ενός αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού πρέπει να έχει κάποια στοιχεία που αφορούν το προσωπικό τους αιρετούς αλλά και το κράτος.

Πίνακας 98

Αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	12
Κατάρτιση του προσωπικού	12
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών	11
Πολιτική βούληση των αιρετών	9
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος & κωδικοποίηση της νομοθεσίας	10
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΞ/δα	0

Γράφημα 87

Στο ερώτημα (27) παρατηρούμε πως οι αιρετοί θεωρούν ότι για έναν αποτελεσματικό διοικητικό μηχανισμό σχεδόν εξίσου σημαντικά είναι και τα τρία επίπεδα με πιο σημαντικό ότι αφορά το προσωπικό, δεύτερο σημαντικό ότι αφορά τους αιρετούς και τρίτο σημαντικό το κράτος.

4.6. Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας.

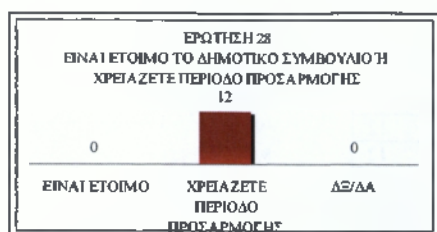
4.6.1. Είναι έτοιμο το δημοτικό συμβούλιο ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής (ερωτ. 28&29);

Εδώ θέλουμε να δούμε κατά πόσο έχουν προσαρμοστεί οι αιρετοί στα νέα δεδομένα και πόσος είναι ο χρόνος που θα χρειαστούν.

Πίνακας 99

Ετοιμότητα Δ.Σ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι έτοιμο	0	0%
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	12	100%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 88

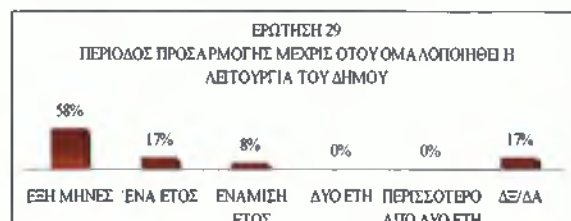

Το 100% των αιρετών (12στους 12) θεωρεί ότι το νέο σύστημα χρειάζεται περίοδο προσαρμογής.

Πίνακας 100

ΑΡΧΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΞΗ ΜΗΝΕΣ	7	58%
ΈΝΑ ΕΤΟΣ	2	17%
ΕΝΑΜΙΣΗ ΕΤΟΣ	1	8%
ΔΥΟ ΕΤΗ	0	0%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΔΥΟ ΕΤΗ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	2	17%
	12	100%

Γράφημα 89

Η συντριπτική πλειοψηφία 83% των αιρετών (10 στους 12) θεωρούν ότι η περίοδος προσαρμογής θα είναι έως ενάμιση έτος.

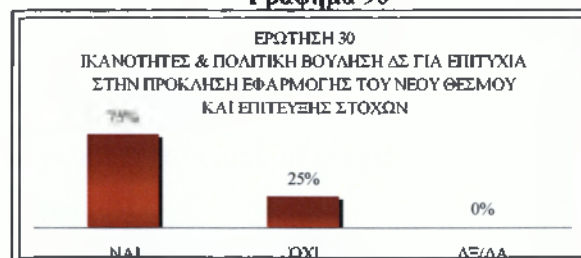
4.6.2. Ικανότητες και πολιτική βούληση του δημοτικού συμβουλίου (ερωτ. 30).

Εδώ θέλουμε να μάθουμε κατά πόσο οι αιρετοί θεωρούν ότι θα έχουν επιτυχία με το νέο θεσμό.

Πίνακας 101

Ικανότητες και πολιτική βούληση του ΔΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	9	75%
ΌΧΙ	3	25%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 90

Στο συγκεκριμένο γράφημα της ερώτησης 30 βλέπουμε ότι το 75% των αιρετών (9 στους 12) θεωρεί ότι το ΔΣ έχει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση να ανταποκριθεί ενώ το 25% των αιρετών (3/12) πιστεύει πως όχι. Αξιοσημείωτο ότι οι τρεις αιρετοί ανήκουν στην αντιπολίτευση.

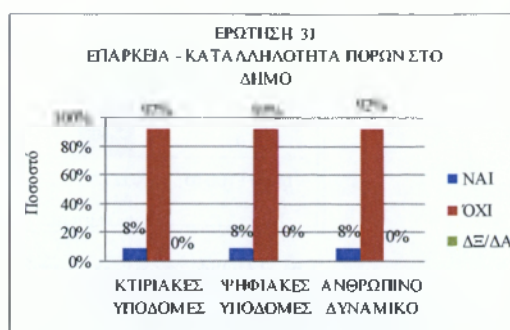
4.6.3. Επάρκεια ή και καταλληλότητα στους πόρους (ερωτ. 31).

Θέλουμε να μάθουμε για το δήμο Λειψών αν υπάρχει επάρκεια και καταλληλότητα σε πόρους.

Πίνακας 102

Γράφημα 91

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΠΟΣΩΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ / Δ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	1	11	0	12
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	1	11	0	12
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	1	11	0	12
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	8%	92%	0%	100%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	8%	92%	0%	100%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	8%	92%	0%	100%

Στο παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία 92% των αιρετών (11 στους 12) θεωρούν πως δεν υπάρχει επάρκεια ή καταλληλότητα ούτε στις κτιριακές υποδομές, ούτε στο ανθρώπινο δυναμικό αλλά ούτε και στις ψηφιακές υποδομές.

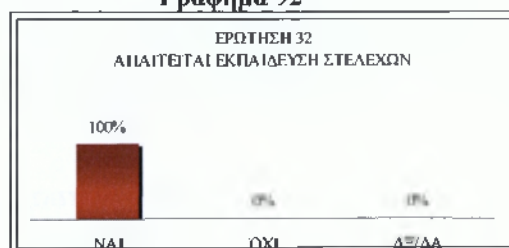
4.6.4. Εκπαίδευση των στελεχών του δήμου (ερωτ. 32).

Τα στελέχη του δήμου είναι επαρκώς εκπαιδευμένα για σημαντικά θέματα του δήμου ή χρειάζονται εκπαίδευση, αυτό κλήθηκαν να απαντήσουν οι αιρετοί.

Πίνακας 103

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	12	100%
ΟΧΙ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 92

Εδώ το 100% των αιρετών (12/12) θεωρεί ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου.

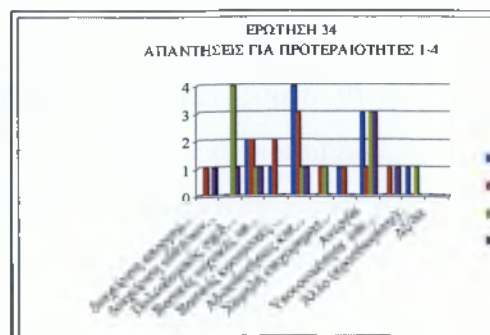
4.6.5. Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου (ερωτ. 34).

Οι αιρετοί κλήθηκαν να βάλουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα του δήμου τα οποία ιεράρχησαν ως εξής:

Πίνακας 104

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΘΟΥΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	0	0	4	1	0	0	0	0	0
Πολεοδομικός σχεδιασμός	2	2	1	1	1	0	0	0	1
Βασικές τεχνικές υποδομές	1	2	0	0	2	0	1	0	0
Βασικές κοινωνικές υποδομές	4	3	1	1	1	1	0	0	0
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	1	1	0	1	0	1	0	0
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	1	1	0	0	0	0	1	0	0
Ανεργία	3	1	3	3	0	0	0	1	0
Υποτονικότητα επενδύσεων	0	1	0	1	0	1	0	0	1
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	1	0	0	0	0	0	0
ΔΞ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	4	3	4	3	2	1	1	1	1

Γράφημα 93

Πίνακας 105

Προτεραιότητα	Κρίσιμα ζητήματα	max # απαντήσεων
1	Βασικές κοινωνικές υποδομές	4
2	Βασικές κοινωνικές υποδομές	3
3	Διαχείριση υδάτινων πόρων	4
4	Ανεργία	3
5	Βασικές τεχνικές υποδομές	2
6	Διαχείριση απορριμμάτων	1
6	Υποτονικότητα επενδύσεων	1
7	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	1
7	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	1

Γράφημα 94

Στα γραφήματα της ερώτησης 34 βλέπουμε ότι δεν υπάρχει μια συνοχή στις απαντήσεις. Η σειρά των προτεραιοτήτων είναι οι εξής:

- πρώτη και δεύτερη προτεραιότητα για τους αιρετούς του δήμου Λειψών είναι οι βασικές κοινωνικές υποδομές (4/12) & (3/12),
- τρίτη προτεραιότητα είναι η διαχείριση των υδάτινων πόρων (4/12),
- τέταρτη προτεραιότητα είναι η ανεργία (3/12),
- πέμπτη προτεραιότητα η βασικές τεχνικές υποδομές (2/12),
- έκτη προτεραιότητα ισοψηφία μεταξύ της διαχείρισης απορριμμάτων και μεταξύ της υποτονικότητας των επενδύσεων με 1 στους δώδεκα να την έχει επιλέξει και
- έβδομη προτεραιότητα πάλι ισοψηφία μεταξύ των αδειοδοτήσεων των καταστημάτων και της χαμηλής επιχειρηματικότητας με μία ψήφο πάλι και αυτές.

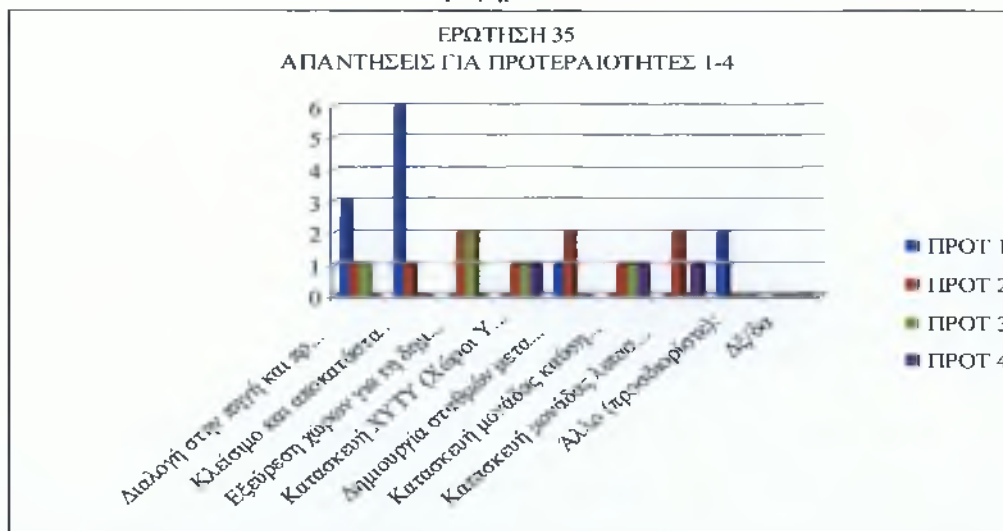
4.6.6. Διαχείριση απορριμμάτων (ερωτ. 35).

Εδώ ζητήσαμε από τους αιρετούς αν ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα ποια θεωρούν ως σημαντικά για τη διαχείριση απορριμμάτων.

Πίνακας 106

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ					
	1	2	3	4	5	6
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	3	1	1	0	0	1
Κλείσιμο και αλοκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	6	1	0	0	0	0
Εξέγερση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	0	2	2	0	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	0	1	1	1	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	1	2	0	0	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	0	1	1	1	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	0	2	0	1	1	0
Άλλο (προσδιορίστε):	2	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	6	2	2	1	1	1

Γράφημα 95

Πίνακας 107

Προτεραιότητα	Διαχείριση Απορριμμάτων	max # απαντήσεων
1	Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	6
2	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	2
2	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	2
2	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2
3	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	2
4	Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	1
4	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1
4	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	1
5	Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	1
6	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	1

Γράφημα 96

Στα παραπάνω γραφήματα 95 & 96 έχουμε τα εξής αποτελέσματα από τις απαντήσεις των αιρετών αλλά και εδώ δεν υπάρχει κάποια συνοχή στις απαντήσεις:

- πρώτη προτεραιότητα το κλείσιμο και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ (6/12).
- δεύτερη προτεραιότητα έχουμε ισοψηφία ανάμεσα σε τρεις επιλογές οι οποίες είναι η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης

υπολειμμάτων, η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων και η κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης (2/12).

- Τρίτη προτεραιότητα πάλι είναι η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων (2/12).
- Τέταρτη προτεραιότητα πάλι ισοψηφία μεταξύ τριών είναι η κατασκευή ΧΥΤΥ, κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων και κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης.
- Στην πέμπτη προτεραιότητα πάλι η κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης και
- Έκτη προτεραιότητα διαλογή στη πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης. (βελτιώσεις σε αυτόν τον τομέα)

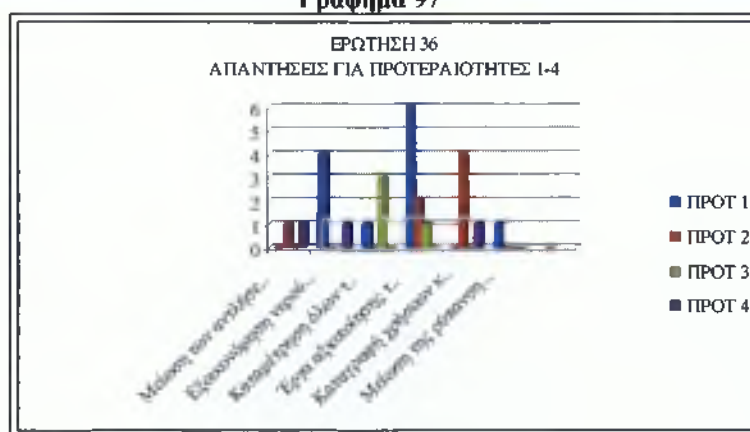
4.6.7. Διαχείριση των υδάτινων πόρων (ερωτ. 36).

Εδώ τους ζητήσαμε να μας πουν τις προτεραιότητες για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Πίνακας 108

Διαχείριση υδάτινων πόρων	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ					
	1	2	3	4	5	6
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	0	1	0	1	1	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	4	0	0	1	1	1
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	1	0	3	0	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	6	2	1	0	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	0	4	0	1	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	1	0	0	0	0	1
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0
ΔΞ/δα	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	6	4	3	1	1	1

Γράφημα 97

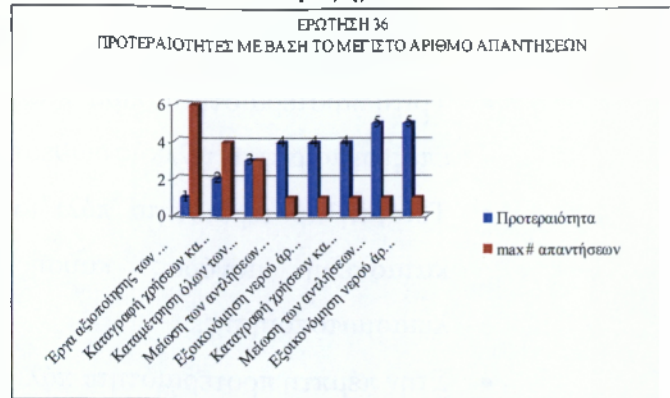

Πίνακας 109

Προτεραιότητα	Διαχείριση υδάτινων πόρων	max # απαντήσεων
1	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	6
2	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	4
3	Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	3
4	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	1
4	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	1
4	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	1
5	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	1
5	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	1

Γράφημα 98

Οι προτεραιότητες για το δήμο Λειψών για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων σύμφωνα με τους αιρετούς είναι οι εξής:

- πρώτη προτεραιότητα τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (6/12),
- δεύτερη η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού (4/12),
- τρίτη προτεραιότητα η καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού (3/18)
- στην τέταρτη και πέμπτη έχουμε κοινές επιλογές και στις δύο προτεραιότητες.

4.6.8. Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (ερωτ. 37).

Εδώ σαν δήμος ρωτήθηκαν οι αιρετοί για το πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον και δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 110

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας	11
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	0
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα.	0
Άλλο:	1
Δε/δα	0

Γράφημα 99

Στο παραπάνω γράφημα της ερώτησης (37) βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία 11 στους 12 θεωρεί ότι για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος πρέπει να γίνει η μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας.

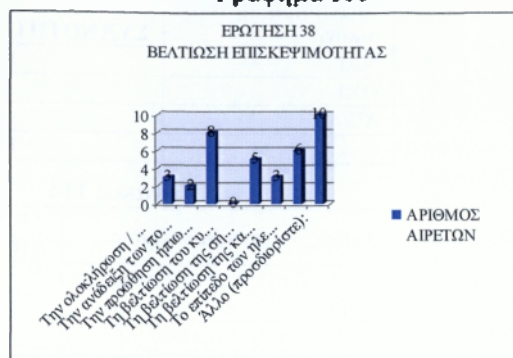
4.6.9. Βελτίωση της επισκεψιμότητας (ερωτ. 38)

Εδώ θέλουμε να μας πουν τη θεωρούν ότι θα βελτίωση την επισκεψιμότητα στο δήμο Λειψών και επέλεξαν τα εξής:

Πίνακας 111

Βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	3
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	2
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	8
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	0
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	5
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)	3
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο	6
Άλλο (προσδιορίστε):	10

Γράφημα 100

Εδώ στο γράφημα της ερώτησης 38 παρατηρούμε ότι ως σημαντικότερα στοιχεία για την επισκεψιμότητα στο δήμο Λειψών θεωρούνται η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού (8/12), την βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες (5/12), το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο(6/12), και η συντριπτική πλειοψηφία 10 στους 12 στο 'άλλο προσδιορίστε' ως σημαντικότερο το οποίο είναι η βελτίωση της ακτοπολικής σύνδεσης με τα άλλα μέρη.

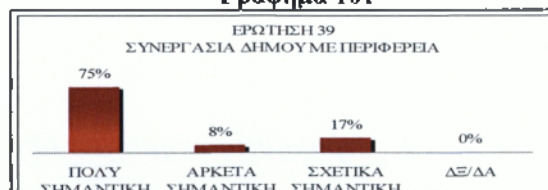
4.6.10. Συνεργασία δήμου με περιφέρεια (ερωτ. 39.).

Πως κρίνουν οι αιρετοί την συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια.

Πίνακας 112

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	9	75%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	1	8%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	2	17%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 101

Στο γράφημα της ερώτησης αυτής βλέπουμε ότι το 75% των αιρετών (9 στους 12) θεωρούν τη συνεργασία δήμου με περιφέρεια πολύ σημαντική.

4.7. Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση.

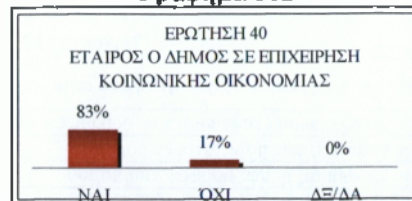
4.7.1. Εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας (ερωτ. 40 & 41).

Θα μπορούσε ο δήμος Λειψών να είναι εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας αυτό ρωτήσαμε τους αιρετούς και αν ναι σε τι τομείς;

Πίνακας 113

Εταίρος ο δήμος σε επιχείρηση κοινων. οικον.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	10	83%
ΌΧΙ	2	17%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 102

Πίνακας 114

Τομείς δραστηριοποίησης	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	5
Καθαριότητα, ανακύκλωση	8
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	5
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	10
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	6
Εστίαση, catering	0
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	1
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών	8
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	3
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	6

Γράφημα 103

Σύμφωνα με τα γραφήματα το 83% των αιρετών (10/12) συμφωνεί να συμμετάσχει ο δήμος. Οι κύριοι τομείς που θα μπορούσε είναι η καθαριότητα – ανακύκλωση (8/10), η παραγωγή τοπικών προϊόντων (10/10) και η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (18/10). Όλοι οι υπόλοιποι τομείς έχουν έστω μία επιλογή εκτός από την εστίαση.

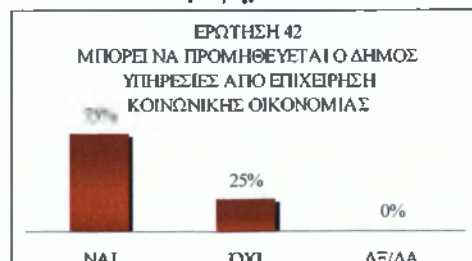
4.7.2. Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας (ερωτ. 42&43).

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς αν ο δήμος Λειψών θα προμηθευόταν υπηρεσίες κοινωνικής οικονομίας και σε ποιους τομείς. Μας έδωσαν τις παρακάτω απαντήσεις.

Πίνακας 115

Προμήθεια υπηρεσιών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	9	75%
ΌΧΙ	3	25%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

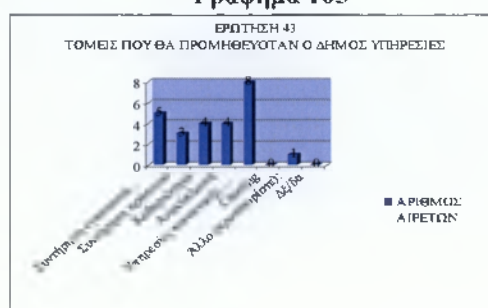
Γράφημα 104

Πίνακας 116

Τομείς υπηρεσιών	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	5
Συντήρηση πράσινου	3
Καθαριότητα	4
Ανακύκλωση	4
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	8
Catering	0
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δε/δα	0

Γράφημα 105

Το 75% των αιρετών (9/12) συμφωνούν στο να προμηθεύονται υπηρεσίες. Οι κυριότεροι τομείς που θα προμηθεύονταν υπηρεσίες είναι οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας με 8 στους 9 αιρετούς και η συντήρηση εγκαταστάσεων με 5 στους 9 αιρετούς.

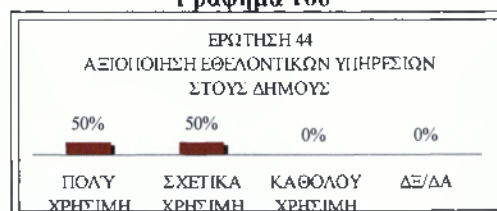
4.7.3. Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών (ερωτ. 44 & 45).

Εδώ θέλουμε να μας πουν οι αιρετοί αν θεωρούν χρήσιμες τις εθελοντικές υπηρεσίες και σε ποιους τομείς θα τις αξιοποιούσαν και μας είπαν τα παρακάτω.

Πίνακας 117

Εθελοντικές υπηρεσίες από τους δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	6	50%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΗ	6	50%
ΚΑΘΟΛΟΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	0	0%
ΔΕ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

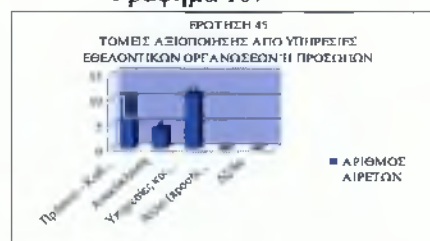
Γράφημα 106

Πίνακας 118

Τομείς εθελοντικών υπηρεσιών	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πράσινο - Καθαριότητα	10
Ανακύκλωση	4
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	11
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δε/δα	0

Γράφημα 107

Στα παραπάνω γραφήματα των ερωτημάτων 44&45 βλέπουμε ότι η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στους Δήμο Λειψών και για τους 12 αιρετούς είναι χρήσιμη. Οι δύο υπηρεσίες είναι σημαντικές Το πράσινο καθαριότητα με 10 στου 12 αιρετούς να το επιλέγουν και η κοινωνική πρόνοια έχουν 11 στους 12 αιρετούς να το επιλέγουν. Και η ανακύκλωση μόλις 4 στους 10.

4.8 Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι.

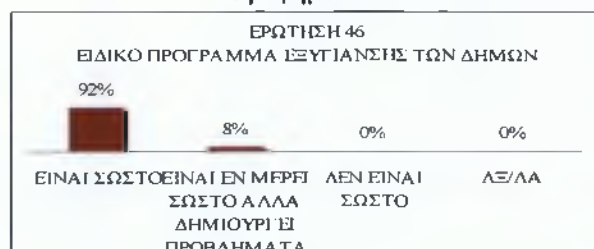
4.8.1. Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων (ερωτ.46).

Εδώ ρωτάμε τους αιρετούς να μας πουν τη γνώμη τους για το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης³⁴ των δήμων αν το θεωρούν σωστό.

Πίνακας 119

Πως κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	11	92%
ΕΙΝΑΙ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΩΣΤΟ ΑΛΛΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΕΝΩΜΕΝΩΝ ΟΤΑ	1	8%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 108

Εδώ βλέπουμε ότι το 92% των αιρετών (11/12) πιστεύει ότι το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης είναι σωστό ενώ το 8% των αιρετών (1/12) πιστεύει ότι είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ.

4.8.2. Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων (ερωτ. 47).

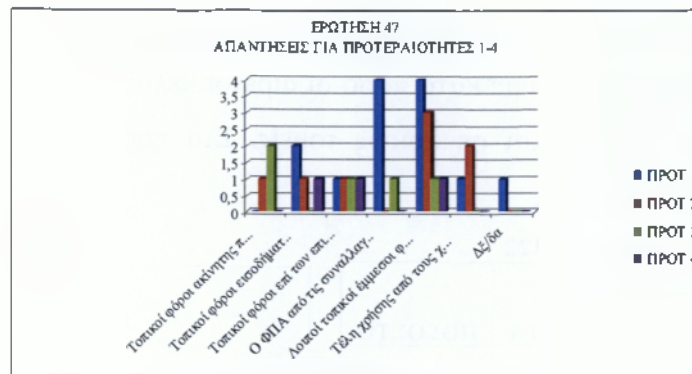
Εδώ ζητήσαμε από τους αιρετούς να μας βάλουν κατά σειρά προτεραιότητας τα πιο σημαντικά τοπικά έσοδα του δήμου. Ως σημαντικότερα θεώρησαν τα εξής:

Πίνακας 120

Σημαντικότερα τοπικά έσοδα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ					
	1	2	3	4	5	6
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	0	1	2	0	0	0
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	2	1	0	1	0	1
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	1	1	1	1	1	0
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	4	0	1	0	0	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ .	4	3	1	1	0	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	1	2	0	0	1	0
ΔΞ/δα	1	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	4	3	2	1	1	1

Γράφημα 109

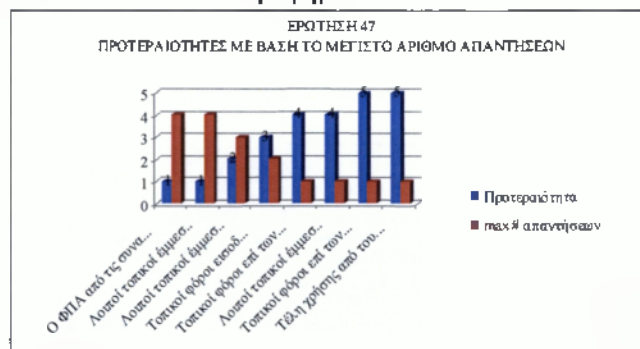
³⁴ Πρόγραμμα Καλλικράτης Ν.3852/2010 άρθρο 262

Πίνακας 121

Προτεραιότητα	ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ	max # απαντήσεων
1	Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	4
1	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ	4
2	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ	3
3	Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	2
4	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	1
4	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ	1
5	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	1
5	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	1

Γράφημα 110

Στα παραπάνω γραφήματα φαίνονται οι πέντε προτεραιότητες των εσόδων

- Στην πρώτη έχουμε ισοψηφία με 4 στους 12 αιρετούς να επιλέγουν τον ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας και τους λοιπούς τοπικούς έμμεσους φόρους, εκτός του ΦΠΑ,
- δεύτερη προτεραιότητα έχουμε τους 4 από τους δώδεκα να επιλέγουν πάλι τους λοιπούς τοπικούς έμμεσους φόρους, εκτός του ΦΠΑ,
- τρίτη προτεραιότητα με 2 στους 12 αιρετούς έχουμε είναι οι τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων,
- τέταρτη και πέμπτη προτεραιότητα με 1 στους 12 είναι έσοδα τα οποία έχουν επαναληφθεί στις προηγούμενες προτεραιότητες με μόνο νέο έσοδο τα τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών.

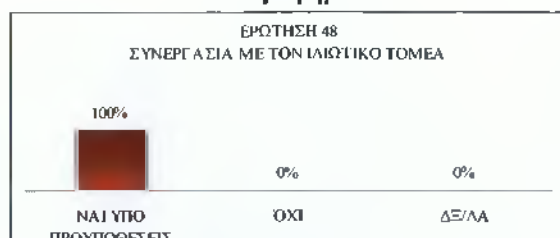
4.8.3. Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (ερωτ. 48&49&50).

Εδώ θέλουμε να δούμε κατά πόσο οι αιρετοί θέλουν συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, με ποιες μορφές και σε ποιους τομείς. Στα παρακάτω γραφήματα βλέπουμε αναλυτικά τις απόψεις τους.

Πίνακας 122

Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ ΥΠΟ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	12	100%
ΟΧΙ	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	0	0%
	12	100%

Γράφημα 111

Πίνακας 123

Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	11
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	9
ΔΞ/ΔΑ	0

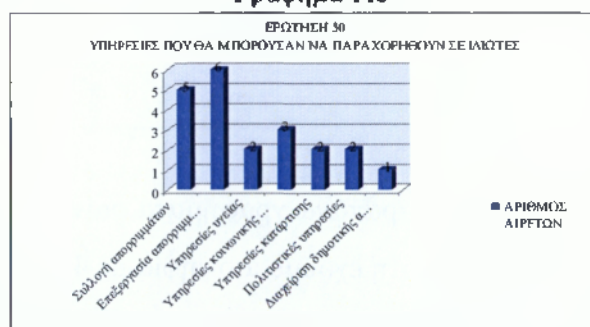
Γράφημα 112

Πίνακας 124

Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συλλογή απορριμμάτων	5
Επεξεργασία απορριμμάτων	6
Υπηρεσίες υγείας	2
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	3
Υπηρεσίες κατάρτισης	2
Πολιτιστικές υπηρεσίες	2
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	1

Γράφημα 113

Στα παραπάνω γραφήματα των ερωτήσεων 48, 49 & 50 βλέπουμε ότι όλοι οι αιρετοί (12/12) συμφωνούν με συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα υπό προϋποθέσεις. Οι (9/12) αιρετούς θέλουν συνεργασία μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες και οι 11 στους 12 αιρετοί μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής οι (14/18) αιρετούς.

Επίσης όλες οι υπηρεσίες έχουν έστω από μία επιλογή για να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.

4.9. Τμήμα Ε. Κλείσιμο

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Στην παραπάνω ανοικτή ερώτηση (6/12) στους αιρετούς απάντησαν. Από αυτούς οι (4/12) είναι της αντιπολίτευσης. Ο ένας εκ των δώδεκα είναι ο δήμαρχος από τον οποίο έχω ακουστικό περιεχόμενο το οποίο το νόημα του θέλει να συμπεριληφθεί στην ανοικτή ερώτηση.

Οι απόψεις χωρίστηκαν σε δύο μέρη αυτό της αντιπολίτευσης κα αυτό της συμπολίτευσης. Στο πρώτο μέρος οι (4/6) αιρετούς (αντιπολίτευσης) σαν όραμα έχουν τη δημοκρατία, διαφάνεια, ισονομία, ανάπτυξη και δημιουργία και να μην είναι πολίτες τελευταίας διαλογής. Να γίνει εκκαθάριση του δήμου από τον επίτροπο για να ξεκινήσουν σε νέες βάσεις. Να απλοποιηθούν οι διαδικασίες για τους δήμους και οι θητείες των δημάρχων να μην υπερβαίνουν τις δύο εκλογικές θητείες καθώς η χρόνια παραμονή ενός δημάρχου σε κάθε τόπο δημιουργεί κατεστημένα και δολοπλοκίες τις οποίες επωμίζονται οι δημότες.

Στο δεύτερο μέρος έχουμε τους (2/6) αιρετούς (συμπολίτευσης) τις δικές τους απόψεις ο ένας θεωρεί ότι το ερωτηματολόγιο θα έπρεπε να είναι διαμορφωμένο διαφορετικά και να επιτρέπει άλλου είδους απαντήσεις έτσι ώστε να διαφανεί και το όραμα τους. Ο δήμαρχος Λειψών προτείνει να δημιουργηθεί μία συστάδα νησιών (Λέρος, Πάτμος, Λειψοί και Αγαθονήσι) ώστε να αλληλοκαλύπτονται και να υπάρχει μία αλληλεξάρτηση μεταξύ τους. Δηλαδή οι υπηρεσίες να μοιραστούν στα διάφορα νησιά και να δοθεί ρόλος στον κάθε μικρό τόπο. Να είναι συγκεκριμένα ποσοστά των τακτικών εσόδων των δήμων που θα δίνονται για παράδειγμα για τους υπαλλήλους και για την ανάπτυξη του τόπου. Όσοι έχουν κάποιο πτυχίο το οποίο είναι σημαντικό για την βοήθεια και ανάπτυξη του τόπου να προσλαμβάνεται άμεσα χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και προαπαιτούμενα. Για παράδειγμα οι ντόπιοι εκπαιδευτικοί να προσλαμβάνονται αμέσως και να μην χρειάζεται να φύγουν από τον τόπο τους. Όσον αφορά τον τουρισμό να μην είναι 2 και 3 μηνών αλλά 365 ημερών. Να γίνετε εκμετάλλευση όλου του Ελλαδικού χώρου και όχι μόνο του νησιωτικού. Κάθε χάρισμα και του νησιωτικού αλλά και του ηπειρωτικού να προβάλετε ώστε να προσελκύουν περισσότερο κόσμο για τουρισμό. Πρέπει ο τουρισμός να στηριχθεί επάνω στην ιστορία του τόπου, στην ντόπια παραγωγή και οικονομία. Όσον αφορά το δήμο να γίνετε εναλλαγή των προέδρων του δημοτικού συμβουλίου και των αντιδημάρχων ώστε να

αποκτούν οι αιρετοί εμπειρία στα θέματα του δήμου. Για να μπορέσει να αναπτυχθεί το νησί θα πρέπει να λυθεί το πρόβλημα του ακτοπλοϊκού αλλιώς δεν θα μπορέσει να υπάρξει ανάπτυξη. Διότι για τα μικρά νησιά η ακτοπλοϊκή σύνδεση είναι απαραίτητο δημόσιο αγαθό όπως το τρένο και το λεωφορείο για τον πολίτη της χώρας. Είναι αρτηρία ζωής ενός ζώντος ή ημιθανούς οργανισμού που βρίσκετε στο στάδιο ανάπτυξής του.

Επίλογος – Συμπεράσματα

Δήμος Πάτμου

Σε αυτήν την ενότητα παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας που έγινε στο δήμο Πάτμο.

Στο δήμο Πάτμου δε έγινε κάποια συνένωση, οι ουσιαστική αλλαγή για το δήμο είναι οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 94 του νόμου Καλλικράτη 3852/2010, οι οποίες ήταν αρμοδιότητες των καταργηθέντων νομαρχιών και στη συγκεκριμένη περίπτωση της Νομαρχίας Δωδεκανήσου. Οι τομείς είναι α) Γεωργίας – κτηνοτροφίας και αλιείας, β) οι τομείς φυσικών πόρων, ενέργειας και βιομηχανίας, γ) οι τομείς απασχόλησης, εμπορίου & τουρισμού, δ) στους τομείς μεταφορών & επικοινωνιών, ε) έργων, χωροταξίας, πολεοδομίας και περιβάλλοντος.

Από την έρευνα για το δήμο Πάτμου βγήκαν τα εξής συμπεράσματα:

- **Ταυτότητα ερωτώμενων**

Το σύνολο των δημοτικών συμβούλων μαζί με το δήμαρχο στο δήμο Πάτμου είναι 18 από τους οποίους οι 12 είναι με τον επιτυχών συνδυασμό και οι έξι με τον επιλαχών. Από αυτούς το 78% είναι άνδρες ενώ το υπόλοιπο 22% είναι γυναίκες, το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβούλων (66%) ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 45 – 64. Το επίπεδο εκπαίδευσης τους είναι αρκετά υψηλό αφού οι μισοί από αυτούς (9/18) είναι πτυχιούχοι και δύο από αυτούς έχουν μεταπτυχιακό. Οι 14 από αυτούς καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα των κατηγοριών απασχόλησης και οι 4 είναι συνταξιούχοι. Η απασχόληση τους συνδέεται με το επίπεδο εκπαίδευσής τους. Οι 10 από τους 18 έχουν ξανασυμμετάσχει σε προηγούμενες εκλογές οι περισσότεροι σαν προηγούμενη εμπειρία είχαν ως δημοτικοί σύμβουλοι και οι 8 στους 10 έχουν εμπειρία πάνω από 4 έτη. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δήμαρχος συμμετέχει πρώτη φορά σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και από τους υπόλοιπους εφτά που συμμετείχαν πρώτη φορά οι έξι ανήκουν στη συμπολίτευση. Από τους 18 οι 4 είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα. Ο ένας από αυτούς τον τελευταίο χρόνο είναι επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας ο οποίος έχει συμμετάσχει και σε Δ.Σ οργανισμού, άλλοι δύο έχουν διατελέσει ως προϊστάμενος του ΟΤΕ και ο άλλος στο εποπτικό συμβούλιο της ΤΕΔΚ και ο τέταρτος και εκείνος σε ΔΣ οργανισμού. Τα έτη συμμετοχής του είναι αρκετά με έναν από αυτούς να έχει περισσότερο 10 έτη. Σε τοπικούς συλλόγους ένα μεγάλο ποσοστό έχει προηγούμενη συμμετοχή 72% καλύπτοντας όλο το φάσμα των κατηγοριών και μάλιστα

οι 10 από τους 13 έχουν πολύχρονη εμπειρία. Τα κίνητρα συμμετοχής τους στις εκλογές ήταν με πρώτη προτεραιότητα το ότι θέλουν να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να λύσουν τα προβλήματα τους ενώ δεύτερη προτεραιότητα ήταν για να συμβάλουν στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων του δήμου Πάτμου, κανείς δεν επέλεξε ότι συμμετείχε για λόγους προσωπικής ανέλιξης σαν κίνητρο

- **Θεσμικό πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης.**

Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών 94% θεωρεί ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αρκετές αδυναμίες ενώ μόνο ένας θεωρεί ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση. Ως σημαντικότερα προβλήματα του θεσμού θεωρούνται οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας των δήμων. Ως θετικές επιπτώσεις με το νέο θεσμικό πλαίσιο είναι ότι θα υπάρξει ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση των πολιτών, η εξοικονόμηση των πόρων, η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, θα επιλυθούν τα προβλήματα με τους μετανάστες και τέλος ότι θα αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό. Η πλειοψηφία των αιρετών συμφωνεί με την αντιμισθία και το ασυμβίβαστο του δημάρχου και μόνο το 11% δεν συμφωνεί. Ως καταλληλότερα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη θεωρούνται η άμεση επαφή των δημοτικών συμβούλων και των πολιτών και με τη συμμετοχή τους και δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. Συμφωνούν με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων εφόσον αυτό θα μειώσει τα έξοδα. Με τις μορφές επιχειρήσεων υπάρχει ένας δισταγμός και ένας διχασμός αφού μόνο το 50% συμφωνεί. Συμπαραστάτη του δημότη ο δήμος Πάτμου δεν μπορεί να έχει αφού είναι νησί με κάτω των 20.000 κατοίκων αλλά παρόλα αυτά οι περισσότεροι θεωρούν ότι θα επιλύσει τα προβλήματα των δημοτών. Όπως επίσης συμβαίνει το ίδιο με τις αποφασιστικές αρμοδιότητες των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων δεν έχει το νησί αλλά θεωρούν ότι θα έπρεπε να έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες. Για το σύστημα εποπτείας των αποφάσεων η πλειοψηφία θεωρεί ότι πρέπει να υπόκεινται οι δήμοι σε έλεγχο νομιμότητας.

Για τις πρόσθετες αρμοδιότητες στους νησιωτικούς δήμους υπάρχει διχασμός στους δημοτικούς συμβούλους καθώς οι μισοί από αυτούς θεωρούν ότι είναι εφικτό να εφαρμοστούν ενώ οι άλλοι μισοί θεωρούν ότι δεν είναι ή δεν είναι σίγουροι.

Για να υπάρχει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης θέλουν να υπάρχει περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους, να τροποποιηθεί το φορολογικό σύστημα και να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία.

- **Εφαρμογή διοικητικής μεταρρύθμισης**

Για να γίνει εδραίωση ενός διοικητικού μηχανισμού πρέπει να στηριχθεί σε τρία επίπεδα. Ως πρώτο επίπεδο θεωρούν οι αιρετοί ότι αφορά το προσωπικό την εξειδίκευση την επάρκεια και την κατάρτιση τους. Στο δεύτερο επίπεδο είναι οι αιρετοί ως προς την ικανότητα, τη γνώση, την εμπειρία και την πολιτική βούλησή τους. Και τέλος στο τρίτο επίπεδο το κράτος σε ότι αφορά την έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

Όσον αφορά το δήμο Πάτμου οι αιρετοί θεωρούν ότι το δημοτικό συμβούλιο χρειάζεται περίοδο προσαρμογής από τα οποία τα 2/3 των αιρετών θεωρούν ότι χρειάζονται έως ενάμιση έτος ενώ τρεις από τους αιρετούς οι οποίοι ανήκουν στην αντιπολίτευση θεωρούν ότι θα χρειαστούν όλο το διάστημα της τρέχουσας δημοτικής αρχής. Η πλειοψηφία θεωρεί ότι έχουν τις ικανότητες και την πολιτική βούληση ως δημοτικό συμβούλιο να ανταπεξέλθουν στην εφαρμογή του νέου θεσμού, αλλά το 39% δηλαδή οι 7 από τους δεκαοχτώ θεωρούν πως όχι ή δεν είναι σίγουροι. Για την επάρκεια και την καταλληλότητα των πόρων θεωρούν πως δεν υπάρχει επάρκεια στο ανθρώπινο δυναμικό, ούτε καταλληλότητα στις κτιριακές υποδομές. Όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές είναι ότι το 50% των αιρετών θεωρεί ότι υπάρχει επάρκεια στις ψηφιακές υποδομές ενώ οι άλλοι μισοί πιστεύουν πως όχι ή δεν γνωρίζουν. Επίσης η συντριπτική πλειοψηφία πιστεύει ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε κρίσιμα ζητήματα. Ως τα τέσσερα πιο σημαντικά κρίσιμα ζητήματα για το δήμο είναι η διαχείριση των απορριμμάτων, η διαχείριση υδάτινων πόρων, οι βασικές τεχνικές υποδομές και οι κοινωνικές υποδομές. Για την πρώτη προτεραιότητα του δήμου την διαχείριση απορριμμάτων ως στόχους και λύσεις που θέτουν οι αιρετοί είναι η προώθηση της ανακύκλωσης μιας και ο δήμος δεν έχει καθόλου προχωρήσει αυτό το θέμα μόνο τους τελευταίους μήνες κάτι προσπαθούν να γίνει, άλλη προτεραιότητα είναι το κλείσιμο και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ, η κατασκευή ΧΥΤΥ και η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων. Όσον αφορά τη δεύτερη προτεραιότητα του δήμου στα κρίσιμα ζητήματα, τη διαχείριση υδάτινων πόρων ως προτεραιότητες έχουν πρώτη τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων, δεύτερη τη μείωση αντλήσεων του υπόγειου νερού, Τρίτη τη μείωση της ρύπανσης των νερών και τέταρτη την εξοικονόμηση του νερού άρδευσης με την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης του νερού. Για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σημαντικό βήμα πιστεύουν ότι είναι η μείωση του παραεμπορίου & της παραοικονομίας. Για να γίνει βελτίωση της επισκεψιμότητας προς το δήμο Πάτμου σημαντικό θεωρούν την προώθηση

ήπιων μορφών τουρισμού, την ανάδειξη πολιτιστικών πόρων, το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τη βελτίωση του ακτοπλοϊκού. Η συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια είναι γι αυτούς πολύ σημαντική.

Η κοινωνική οικονομία είναι κάτι ενδιάμεσο μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι αιρετοί του δήμου Πάτμου θεωρούν πως ο δήμος θα μπορούσε να γίνει εταίρος σε μία τέτοια επιχείρηση και οι κυριότεροι τομείς που θα μπορούσε να μετέχει η καθαριότητα ανακύκλωση, η παραγωγή τοπικών προϊόντων και η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Οι τομείς που θα μπορούσε να προμηθευτεί υπηρεσίες είναι η καθαριότητα και η ανακύκλωση. Ως χρήσιμες εθελοντικές υπηρεσίες που θα θέλαν να αξιοποιήσουν είναι οι τομείς πρασινο – καθαριότητα, η κοινωνική πρόνοια και πρώτη και κύρια η ανακύκλωση.

- **Οικονομική πολιτική – προγραμματισμός – πόροι.**

Το πρόγραμμα εξυγίανσης το οποίο τέθηκε σε ισχύ από την αρχή του χρόνου θεωρούν οι αιρετοί στην πλειοψηφία τους ότι είναι σωστό. Οι σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων του δήμου σύμφωνα με τους αιρετούς είναι οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι εκτός του ΦΠΑ, οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων. Όλοι τους είναι θετικοί στην συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και μέσω ΣΔΙΤ και μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών. Μερικές από αυτές είναι η συλλογή απορριμμάτων και η επεξεργασία τους οι πολιτιστικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες κατάρτισης, οι υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης.

- **Όραμα αιρετών για το δήμο Πάτμου.**

Οι αιρετοί αυτό που έχουν ως όραμά τους είναι μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις του θεσμού, να στελεχωθεί ο δήμος με προσωπικό, να επιλύσουν τα σημαντικά προβλήματα του δήμου, να παίρνουν σωστές αποφάσεις χωρίς να μεροληπιούν. Και να λάβει υπόψιν του το κράτος τις ιδιαιτερότητες των μικρών νησιωτικών δήμων και να διαφοροποιήσει ορισμένες αποφάσεις του ώστε να ευνοηθούν ως δήμοι με τη διαφορετικότητά τους. Αυτό είναι το όραμα των αιρετών του δήμου Πάτμου.

Δήμος Λειψών

Σε αυτήν την ενότητα παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας που έγινε στο δήμο Λειψών.

Στο δήμο Λειψών δε έγινε κάποια συνένωση, οι ουσιαστική αλλαγή για το δήμο είναι οι ίδιες με το δήμο Πάτμου. Από την έρευνα για το δήμο Λειψών βγήκαν τα εξής συμπεράσματα:

- **Ταυτότητα ερωτώμενων**

Το σύνολο των δημοτικών συμβούλων μαζί με το δήμαρχο στο δήμο Λειψών είναι 14 από τους οποίους οι 9 είναι με τον επιτυχών συνδυασμό και οι πέντε με τον επιλαχών. Από το σύνολο των αιρετών συγκέντρωσα της απαντήσεις από τους 12. Από αυτούς οι 7 είναι με τον επιτυχών συνδυασμό ενώ με τον επιλαχών συνδυασμό είναι οι 5. Από αυτούς 11/12 είναι άνδρες ενώ 1/12 είναι γυναίκα, το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβούλων (67%) ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 35 – 54 ετών. Το επίπεδο εκπαίδευσης τους χαμηλό αφού τα 2/3 των αιρετών (8/12) είναι απόφοιτοι γυμνασίου και δημοτικού. Το 67% των αιρετών είναι επιχειρηματίες ή ελεύθεροι επαγγελματίες. Οι 8 από τους 12 έχουν ξανασυμμετάσχει σε προηγούμενες εκλογές οι περισσότεροι σαν προηγούμενη εμπειρία είχαν ως δημοτικοί σύμβουλοι και οι 5 στους 8 έχουν εμπειρία πάνω από 4 έτη. Αξιίζει να σημειωθεί ότι ο δήμαρχος συμμετέχει για έβδομη φορά σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και μάλιστα οι έξι από τις επτά φορές έχει βγει δήμαρχος. Επίσης οι τέσσερις αιρετοί που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία οι τρεις ανήκουν στην αντιπολίτευση και μόνο ο ένας ανήκει στην συμπολίτευση. Κανείς από τους αιρετούς δεν έχει προηγούμενη συμμετοχή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα. Σε τοπικούς συλλόγους έχουμε τα 2/3 των αιρετών καλύπτοντας όλο το φάσμα των κατηγοριών εκτός του επιμελητηρίου οι δύο από τους οχτώ έχουν πολύχρονη εμπειρία. Τα κίνητρα συμμετοχής τους στις εκλογές ήταν με πρώτη προτεραιότητα το ότι θέλουν να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να λύσουν τα προβλήματα τους και να συμβάλουν στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων του δήμου Λειψών και στη δεύτερη προτεραιότητα ήταν πάλι για να συμβάλουν στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων του δήμου τους, κανείς δεν επέλεξε ότι συμμετείχε για λόγους προσωπικής ανέλιξης σαν κίνητρο

- **Θεσμικό πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης.**

Η πλειοψηφία των αιρετών 83% θεωρεί ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αρκετές αδυναμίες ενώ μόνο δύο θεωρούν ότι είναι στη

σωστή κατεύθυνση. Ως σημαντικότερα προβλήματα του θεσμού θεωρούνται οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας των δήμων. Ως θετικές επιπτώσεις με το νέο θεσμικό πλαίσιο είναι ότι θα πραγματοποιηθεί εξοικονόμηση των πόρων, θα υπάρξει βελτίωση της διαφάνειας και της λήψης αποφάσεων, δεν θα έχει επικράτηση των τοπικών ελίτ, θα γίνει προώθηση της τοπικής ανάπτυξης αλλά και βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, και τέλος ότι θα αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό. Ως αρνητικές επιπτώσεις θεωρούν ότι δεν θα βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον, θα επιδεινωθούν οι διαδημοτικές ανισότητες, δεν θα υπάρξει εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και ότι δεν θα λυθούν τα προβλήματα με τους μετανάστες. Η πλειοψηφία των αιρετών συμφωνεί με την αντιμισθία και το ασυμβίβαστο του δημάρχου και μόνο το 33% δεν συμφωνεί. Ως καταλληλότερα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη θεωρούνται η άμεση επαφή των δημοτικών συμβούλων και των πολιτών και με τη συμμετοχή τους και δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. Συμφωνούν με τον περιορισμένο αριθμό νομικών προσώπων εφόσον αυτό θα μειώσει τα έξοδα και με τις μορφές επιχειρήσεων που μπορούν να συσταθούν από τους δήμους. Συμπαράστατη του δημότη ο δήμος Λειψών δεν μπορεί να έχει αφού είναι νησί με κάτω των 20.000 κατοίκων αλλά παρόλα αυτά οι περισσότεροι θεωρούν ότι θα επιλύσει τα προβλήματα των δημοτών. Όπως επίσης συμβαίνει το ίδιο με τις αποφασιστικές αρμοδιότητες των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων δεν έχει το νησί αλλά θεωρούν ότι θα έπρεπε να έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες. Για το σύστημα εποπτείας των αποφάσεων η πλειοψηφία θεωρεί ότι πρέπει να υπόκεινται οι δήμοι σε έλεγχο νομιμότητας.

Για τις πρόσθετες αρμοδιότητες στους νησιωτικούς δήμους υπάρχει το 58% των δημοτικών συμβούλων πιστεύουν ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν ενώ οι υπόλοιποι θεωρούν ότι δεν είναι εφικτό ή δεν είναι σίγουροι.

Για να υπάρχει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης θέλουν να υπάρχει περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους, να τροποποιηθεί το φορολογικό σύστημα και να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία.

- **Εφαρμογή διοικητικής μεταρρύθμισης**

Για να γίνει εδραίωση ενός διοικητικού μηχανισμού πρέπει να στηριχθεί σε τρία επίπεδα. Ως πρώτο επίπεδο θεωρούν οι αιρετοί των Λειψών ότι και του δήμου Πάτμου δηλαδή ότι αφορά το προσωπικό την εξειδίκευση την επάρκεια και την κατάρτιση τους. Στο δεύτερο επίπεδο είναι οι αιρετοί ως προς την ικανότητα, τη γνώση, την εμπειρία και

την πολιτική βούλησή τους. Και τέλος στο τρίτο επίπεδο το κράτος σε ότι αφορά την έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

Όσον αφορά το δήμο Λειψών οι αιρετοί θεωρούν ότι το δημοτικό συμβούλιο χρειάζεται περίοδο προσαρμογής από τα οποίους οι 9/12 θεωρούν ότι χρειάζονται έως ένα έτος. Η πλειοψηφία θεωρεί ότι έχουν τις ικανότητες και την πολιτική βούληση ως δημοτικό συμβούλιο να ανταπεξέλθουν στην εφαρμογή του νέου θεσμού, αλλά το 25% θεωρούν πως όχι. Για την επάρκεια και την καταλληλότητα των πόρων θεωρούν πως δεν υπάρχει επάρκεια σε κανέναν τομέα ούτε στο ανθρώπινο δυναμικό, ούτε καταλληλότητα στις κτιριακές υποδομές αλλά ούτε και στις ψηφιακές υποδομές. Επίσης η συντριπτική πλειοψηφία πιστεύει ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε κρίσιμα ζητήματα. Ως τα τέσσερα πιο σημαντικά κρίσιμα ζητήματα για το δήμο είναι οι βασικές κοινωνικές υποδομές, η διαχείριση των υδάτινων πόρων η ανεργία και οι βασικές τεχνικές υποδομές. Για την διαχείριση απορριμμάτων αν και σαν δήμος δεν έχει ιδιαίτερα προβλήματα στον τομέα αυτό διότι είναι αρκετά μπροστά από άλλους δήμους, οι προτεραιότητες που θέτουν είναι το κλείσιμο και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ, η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των υπολειμμάτων, η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων και η κατασκευή μονάδα λιπασματοποίησης. Όσον αφορά τη τρίτη προτεραιότητα του δήμου στα κρίσιμα ζητήματα, τη διαχείριση υδάτινων πόρων ως προτεραιότητες έχουν πρώτη τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων, δεύτερη τη καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού, και τρίτη η καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού. Για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σημαντικό βήμα και για το δήμο Λειψών είναι η μείωση του παραεμπορίου & της παραοικονομίας. Για να γίνει βελτίωση της επισκεψιμότητας προς το δήμο Λειψών σημαντικό θεωρούν την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού, την βελτίωση της σήμανσης & της πληροφόρησης, το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τέλος η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών θέλει τη βελτίωση του ακτοπλοϊκού, διότι σαν δήμος τους χειμερινούς μήνες έχει σημαντικό πρόβλημα επειδή δεν έχει καθημερινή σύνδεση με τα άλλα λιμάνια . Η συνεργασία του δήμου με την περιφέρεια είναι γι αυτούς πολύ σημαντική πιστεύουν το 75%.

Η κοινωνική οικονομία είναι κάτι ενδιάμεσο μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι αιρετοί του δήμου Λειψών θεωρούν πως ο δήμος θα μπορούσε να γίνει εταίρος σε μία τέτοια επιχείρηση και οι κυριότεροι τομείς που θα μπορούσε να μετέχει είναι η παραγωγή τοπικών προϊόντων ως πρώτος τομέας δραστηριότητας, η καθαριότητα ανακύκλωση, και η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Οι τομείς που θα

μπορούσε να προμηθευτεί υπηρεσίες είναι οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και η συντήρηση εγκαταστάσεων. Ως χρήσιμες εθελοντικές υπηρεσίες που θα θέλαν να αξιοποιήσουν είναι οι τομείς πράσινο – καθαριότητα και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

- **Οικονομική πολιτική – προγραμματισμός – πόροι.**

Το πρόγραμμα εξυγίανσης το οποίο τέθηκε σε ισχύ από την αρχή του χρόνου θεωρούν οι αιρετοί στην πλειοψηφία τους ότι είναι σωστό. Οι σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων του δήμου σύμφωνα με τους αιρετούς είναι ο Φπα από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας, τους λοιπούς τοπικούς έμμεσους φόρους εκτός του ΦΠΑ και οι τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων. Όλοι τους είναι θετικοί στην συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και μέσω ΣΔΙΤ και μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών. Μερικές από αυτές είναι η συλλογή απορριμμάτων, η επεξεργασία τους οι υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης.

- **Όραμα αιρετών για το δήμο Λειψών.**

Οι αιρετοί αυτό που έχουν ως όραμά τους είναι να μην είναι πολίτες τελευταίας διαλογής, οι δημότες να έχουν ίσα δικαιώματα, να απλοποιηθούν οι διαδικασίες για τους δήμους, οι θητείες των δημάρχων να μην υπερβαίνουν τις δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Κάθε μικρός τόπος να έχει μία σημαντική ιδιότητα έτσι ώστε να αποκτήσει κάποιον σημαντικό ρόλο. Ο τουρισμός να γίνει 365 ημερών και όχι 2 ή 3 μηνών. Για να μπορέσει να αναπτυχθεί το νησί θα πρέπει να βελτιωθεί το ακτοπλοϊκό γιατί για τους δημότες των μικρών νησιών το πλοίο είναι ότι για τους πολίτες της χώρας το λεωφορείο και το τρένο. Αυτό είναι το όραμα των αιρετών του δήμου Λειψών

Σύγκριση δήμων Πάτμου και Λειψών.

Ο δήμος Πάτμου με το δήμο Λειψών έχουν αρκετές ομοιότητες αλλά και σημαντικές διαφορές. Οι ομοιότητες είναι λόγω της μορφολογίας και της ιδιαιτερότητας των δύο νησιών. Και η διαφορές ίσως λόγω δραστηριότητας και εμπειρίας των δημάρχων.

Οι βασικές ομοιότητες των δύο νησιών είναι οι υποδομές οι οποίες έχουν και τα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν και σε ένα βαθμό μεγαλύτερο να τα αντιμετωπίζει ο δήμος Λειψών. Τα σημαντικότερα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι η ακτοπλοϊκή σύνδεση η οποία δεν είναι σε καθημερινή βάση και μπορεί να φθάσει να έχει μόνο δυο φορές την εβδομάδα ακτοπλοϊκή σύνδεση ή και καμία για το δήμο Λειψών. Ένα άλλο κοινό πρόβλημα το οποίο υπάρχει είναι η έλλειψη γιατρών διότι τα δύο κέντρα υγείας δεν είναι στελεχωμένα με γιατρούς πράγμα που έχει φθάσει να είναι για τους δύο δήμους δημόσια υπηρεσία πολυτελείας. Περιμένουμε μία ή δύο φορές το χρόνο να έρθει η εθελοντική ομάδα Αιγαίου γιατρών για να κάνουμε εξετάσεις και αυτό μέσα σε μια μέρα να εξετάσουν όλο το νησί! Τα δύο αυτά νησιά έχουν μια πολύ θετική κοινή ομοιότητα την αύξηση του πληθυσμού που σύμφωνα με την τελευταία απογραφή η μεταβολή του πληθυσμού για το δήμο Πάτμου είναι 12,12% και για τον δήμο Λειψών το 15%. Μία άλλη ομοιότητα είναι η έλλειψη νερού στα νησιά αν και τα τελευταία χρόνια με διάφορα έργα που έχουν γίνει στα νησιά έχει κάπως βελτιωθεί η κατάσταση αλλά δεν παύει να είναι σημαντικό πρόβλημα όταν ακόμη και τώρα περιμένουμε πότε θα έρθει το υδροφόρο πλοίο για να προμηθεύσει τα νησιά με νερό.

Οι διαφορές στα νησιά σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια των αιρετών αλλά και σε βασικές υποδομές των δύο νησιών είναι σημαντικές. Πρώτη διαφορά είναι το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών των δύο δήμων όπου τα μεγαλύτερα ποσοστά της Πάτμου έχουν ανώτερη εκπαίδευση ενώ του δήμου Λειψών να έχουν πρωτοβάθμια εκπαίδευσης. Άλλη διαφορά είναι ότι ενώ στο δήμο Λειψών έχουν οι περισσότεροι αιρετοί προηγούμενη εμπειρία και μάλιστα ο δήμαρχος τους έχει έξι συνεχόμενες θητείες και τώρα βρίσκεται στην έβδομη, στο δήμο Πάτμου το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση και μάλιστα ο δήμαρχος δεν έχει καμία προηγούμενη εμπειρία σε θέματα του δήμου. Ο δήμος Λειψών έχει δική του δημόσια επιχείρηση για την εξυπηρέτηση των δημοτών του στην προμήθεια καυσίμων ενώ ο δήμος Πάτμου όχι. Ο δήμος Πάτμου βρισκόταν είδη στην εποπτεία αποφάσεων ενώ ο δήμος Λειψών μπήκε τώρα για πρώτη φορά. Στο δήμο Πάτμου οι αιρετοί θεωρούν ότι χρειάζονται περίοδο προσαρμογής ενάμιση έτος ενώ στους Λειψούς θεωρούν ότι

χρειάζονται 6 μήνες με ένα χρόνο. Ως κρισιμότερα ζητήματα για το δήμο Πάτμου είναι η διαχείριση απορριμμάτων και η διαχείριση υδάτινων πόρων ενώ για το δήμο Λειψών οι βασικές κοινωνικές υποδομές και η διαχείριση υδάτινων πόρων. Στην διαχείριση απορριμμάτων ο δήμος Πάτμου έχει σημαντικό πρόβλημα καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί ο ΧΥΤΑ Πάτμου παρά μόνο ένα μέρος του αλλά αυτό δεν είναι αρκετό αφού δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει λόγω γραφειοκρατίας η οποία κολλάει την ολοκλήρωση του με το θέμα της χρηματοδότησεως του. Ούτε στην ανακύκλωση έχει κάνει σημαντικά βήματα παρά μόνο ελάχιστα στην ανακύκλωση χαρτιού και ηλεκτρικών συσκευών καθώς στέλνονται εκτός Πάτμου για την προώθηση τους. Ο δήμος λειψών έχει χαρακτηριστεί πράσινο νησί διότι έχει και λειτουργεί ΧΥΤΥ, βιολογικός και έχουν σημαντικά προχωρήσει την ανακύκλωση και οι κάτοικοι του νησιού κάνουν ότι καλύτερο μπορούν για τη βελτίωση του νησιού τους σε αυτές τις υποδομές. Ως σημαντικότερες πηγές εσόδων ο δήμος Πάτμου θεωρεί πως είναι οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, οι λοιποί έμμεσοι φόροι εκτός του ΦΠΑ και οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων. Στο δήμο Λειψών η διαφορά είναι ότι έναν ακόμα σημαντικό φόρο θεωρούν τον ΦΠΑ από της συναλλαγές της τοπικής οικονομίας.

Αυτές είναι οι ομοιότητες και διαφορές των δύο δήμων. Σε γενικές γραμμές βλέπουμε ότι οι σημαντικότερες ομοιότητες είναι στην μορφολογία των δύο νησιών και οι σημαντικές διαφορές των δήμων είναι σε βασικές υποδομές των δήμων Πάτμου και Λειψών.

Διαπιστώσεις - Προτάσεις.

Από την έρευνα την οποία πραγματοποίησα στο Δήμο Πάτμου και Δήμο Λειψών διαπίστωσα τα εξής σε προσωπικό επίπεδο.

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης οι αλλαγές που έφερε είναι πολλές και ριζικές οι οποίες όμως επηρεάζουν και δυσκολεύουν τους μικρούς νησιωτικούς δήμους καθώς κάποιες απαιτήσεις που έχουν προς αυτούς είναι αδύνατον να πραγματοποιηθούν σε αυτούς τους δήμους. Για παράδειγμα οι ανάγκες προσλήψεων που υπάρχουν για την σωστή λειτουργία τους δεν μπορούν να συγκριθούν με τα μέτρα και τα σταθμά που θέτουν στους μεγάλους δήμους.

Αυτό που παρατήρησα επίσης είναι ότι όσοι είχαν χαμηλό εκπαίδευσης είχαν δισταγμό στο τι θα απαντήσουν καθώς υπήρχε άγνοια στα νέα δεδομένα και τις αλλαγές οι οποίες έγιναν.

Όσοι γνώριζαν καλά τις νέες αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν ήταν θετικοί σε αυτές, με τη μόνη διαφορά ότι θα ήθελαν να λυθούν τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου και ιδιαίτερα οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους.

Οι προτάσεις μου είναι να υπάρξει μια συνεργασία των δύο δήμων και να μάθει ο ένας από τον άλλον για το πώς να λειτουργούν στα βασικά θέματα που αφορούν τα δύο νησιά και κοινές δράσεις για την λύση των ίδιων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και οι δύο. Οι δημοτικοί σύμβουλοι του κάθε δήμου να έχουν κοινούς στόχους για την ευημερία του τόπου τους και να μην υπάρχουν συμφέροντα πίσω από τις αποφάσεις που παίρνουν. Καθώς και καλό θα ήταν να αναλάβει κάποιος αρμόδιος για την ακριβή ενημέρωση των αιρετών για τις αλλαγές οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί και θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον.

Όσον αφορά την διαδικασία της έρευνας η οποία έγινε με επώνυμα ερωτηματολόγια χωρίς να ενοχλεί αυτό τους αιρετούς, το μόνο που ενόχλησε ορισμένους είναι ότι το ερωτηματολόγιο τους είχε συγκεκριμένες απαντήσεις πράγμα που τους επηρέαζε και ήταν υποχρεωμένοι να πάνε σύμφωνα με τα μονοπάτια του ερωτηματολογίου.

Για την καλύτερη διεξαγωγή της έρευνας θεωρώ ότι δεν θα έπρεπε το ερωτηματολόγιο να έχει τόσες πολλές ερωτήσεις και να «βαριούνται» την διαδικασία αυτή αλλά να ήταν πιο συγκεντρωμένες. Επίσης νομίζω ότι θα έπρεπε να συμπεριληφθούν και οι απόψεις του προσωπικού του κάθε δήμου έτσι ώστε να δούμε

πως αντιλαμβάνονται και εκείνοι τα προβλήματα του νέου καθεστώτος και έπειτα να γινόταν σύγκριση των απόψεων των αιρετών και του προσωπικού του δήμου.

Ελπίζω και οι δύο δήμοι να έχουν την απόδοση που θέλουν και να στελεχωθούν με άτομα του τμήματος της σχολής μας εφόσον έχουν και οι δύο δήμοι από έναν απόφοιτο του τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ν.3852 « Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» ΦΕΚ Α 87/7-10'2010.
2. Σύνταγμα του κράτους άρθρο 102.
3. Σχέδιο Καποδίστριας Νόμος 2359/1997
4. Ερευνητικό Πρόγραμμα « Άνυδρα νησιά του Αιγαίου» Υποπρόγραμμα Πάτμος. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
5. Αναπτυξιακό Συνέδριο ν. Δωδεκανήσου « Προφίλ Νομού Δωδεκανήσου, Στατιστικά στοιχεία» Στάθης Κουσουρνάς.

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις.

Ελληνική Στατιστική αρχή

<http://www.statistics.gr>

Ελεύθερη ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια.

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%8D%CE%BB%CE%B7:%CE%9A%CF%8D%CF%81%CE%B9%CE%B1>

Γενική Γραμματεία Αιγαίου και νησιωτικής Πολιτικής

<http://www.ypai.gr>

Διαδικτυακή πύλη Υπουργείου οικονομικών

<http://www.minfin.gr/portal/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται, όπου απαντώνται, με 'δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση' ή 'ιεραρχήστε', αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
- Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 ('Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου').
- Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: **'1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'**.
- Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος		
1.02	Δημοτική ενότητα		
1.03	Όνοματεπώνυμο		
1.04	Τηλέφωνο		
1.05	Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)		
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής	
		1.07 Επιτυχών [1]	
		1.08 Επιλαχών [2]	
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού	(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος	(2)
		Τοπικός Σύμβουλος	(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος	(1)
		Άλλη (προσδιορίστε)	(2)
		1.11 _____	
		Καμία	(3)

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

	7.1	7.2 Έτη
Νομάρχης		(1)
Δήμαρχος		(2)
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)
Τοπικός Σύμβουλος		(7)
Πάρεδρος		(8)
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

	9.1	9.2 Έτη
Βουλευτής		(1)

Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνατε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνατε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

	μέλος του ΔΣ (1)	απλό μέλος (2)	Ετη
11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε:	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
ΔΞ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα (δια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
ΔΞ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

	Ναι (1)	Όχι (2)	ΔΞ/δα (3)	Ερωτ/ ση
Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο				15.10

(με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				
Θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά; (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου		18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών. συμβούλων και πολιτών		18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα		18.3
Με δημοψηφίσματα		18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		18.5
Δξ/δα		18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]

Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

	(1) Ναι	(2) Όχι	(3) Δξ/δα	Ερ/ση
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και εισπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
Δξ/δα				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δξ/δα	(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(2)
Δξ/δα	(3)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξη μήνες	(1)
Ένα έτος	(2)
Ενάμιση έτος	(3)
Δύο έτη	(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):	(5)
Δξ/δα	(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

	Ναι	Όχι	Δξ/δα	
Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ/ση
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δξ/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερ/ση
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)	(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	(35.5)

Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε) (γ)

		Ερ/ση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		(37.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
Δξ/δα		(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)		(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)		(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(38.8)
Δξ/δα		(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)

$\Delta\xi/\delta\alpha$		(4)
--------------------------	--	-----

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια ανέργους, ΑμεΑ, νέους ανέργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(41.06)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
Δξ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)

Άλλο (προσδιορίστε):		(43.7)
Δξ/δα		(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους: (β)

Πολύ χρήσιμη		(1)
Σχετικά χρήσιμη		(2)
Καθόλου χρήσιμη		(3)
Δξ/δα		(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
Πράσινο – Καθαριότητα		(45.1)
Ανακύκλωση		(45.2)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

47. Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

		Ερ/ση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας		(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων		(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων		(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας		(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)		(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών		(47.6)
Δξ/δα		(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής		(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες		(49.2)
Δξ/δα		(49.3)

Αν απαντήσατε (49.2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Συλλογή απορριμμάτων		(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων		(50.2)
Υπηρεσίες υγείας		(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης		(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες		(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)		(50.7)

Άλλο (προσδιορίστε)		(50.8)
Δξ/δα)		(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου